

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE**

na dan 31.12.2014. godine

Broj: 05-2/14

Sarajevo, juli 2015. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
1.	Uvod	1
2.	Predmet, cilj i obim revizije	2
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	2
4.	Sistem internih kontrola	5
4.1	Problem primjene Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine FBiH“, broj 61/06, 27/08, 32/08 i 9/10) koji je bio na snazi u periodu od 01.01.2007 – 01.05.2010. godine	6
5.	Priprema, donošenje, praćenje izvršenja Finansijskog plana za 2014. godinu i izvještavanje	8
6.	Prihodi i kapitalni primici	11
7.	Rashodi i izdaci	12
7.1.1	Tekući rashodi	12
7.1.1.1	Izdaci za bruto plaće i naknade	12
7.1.1.2	Izdaci za materijal i usluge	12
7.1.1.3	Tekući transferi	13
7.1.2	Kapitalni izdaci	22
7.1.2.1	Realizacija potpisanih ugovora za potrebe implementacije Jedinственog informacionog sistema (JIS -a) zaključenih krajem 2013. godine	23
8.	Dugoročna potraživanja i depoziti, kratkoročna potraživanja i plasmani Federalnog zavoda	27
8.1	Dugoročna potraživanja	27
8.2	Dugoročni depoziti (za plasman sredstava putem kreditnih linija)	32
8.2.1	Dugoročni depozit kod Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo	38
8.3	Kratkoročna potraživanja i plasmani	38
9.	KOMENTAR	39
III.	REZIME DATIH PREPORUKA	41
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	45
	Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2014. godinu	46
	Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine	49

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog zavoda za zapošljavanje** za 2014. godinu (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju uposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, Izvještaj o novčanim tokovima) na dan 31. decembar 2014. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Federalnog zavoda za zapošljavanje odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Federalnog zavoda za zapošljavanje je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja sa rezervom:

1. Ne može se potvrditi da je Federalni zavod prilikom provođenja aktivnosti na uvođenju Jedinstvenog informacionog sistema (JIS-a) imao sistemski pristup i precizno utvrđen dinamički plan aktivnosti, što je imalo odraza na efikasnost i ekonomičnost provedenih aktivnosti obzirom da navedeni sistem, iako je trebao, nije bio u upotrebi sa 31.12.2014. godine, a također ni do vremena okončanja revizije za 2014. godinu. (tačka 7.1.2.1 Izvještaja);
2. Za uvođenje Jedinstvenog informacionog sistema upravljanja podacima o nezaposlenim osobama Federalni zavod je krajem 2013. godine potpisao ugovore sa 4 dobavljača ukupne vrijednosti od 5.203.898 KM. Dio vrijednosti potpisanog ugovora sa preduzećem „Primakon“ d.o.o. Zagreb, koji se odnosi na PDV, u iznosu od 31.012 KM nije knjigovodstveno evidentiran. Najznačajniji dio potpisanih ugovora u iznosu od 4.615.615 KM je realizovan u revidiranoj 2014. godini, a preostali dio se treba implementirati u narednoj 2015. godini. Ugovori nisu u dovoljnoj mjeri zaštitili interes Zavoda u dijelu definisanja početka trajanja tekućeg održavanja kupljenih licenci, što je imalo za posljedicu da nije iskorišteno plaćeno održavanje istih za prvu godinu korištenja u iznosu od 99.770 KM (QSS d.o.o. i INFO STUDIO d.o.o.), iako sistem još uvijek nije u upotrebi. Za plaćeno tekuće održavanja kupljenih licenci od preduzeća BS TELECOM SOLUTIONS d.o.o. Sarajevo za prvu godinu korištenja u iznosu od 257.665 KM, nismo mogli izvršiti ocjenu opravdanosti navedenog troška, iako se navedeno preduzeće obavezalo da će snositi isti, obzirom da sistem nije bio pušten u rad sa 30.06.2015. godine. (tačka 7.1.2.1. Izvještaja);
3. Ne može se potvrditi opravdanost postojećeg načina odobravanja nedostajućeg dijela sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje, kao i da su sredstva doprinosa usmjerena Federalnom zavodu u potpunosti iskorištena za ravnomjerno ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba na teritoriju Federacije, u skladu sa članom 50. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. Zbog nepravovremenog usvajanja Programa zapošljavanja kao mjere aktivne politike, kao i prethodne godine, došlo je do kašnjenja u realizaciji i plasiranju sredstava krajnjim korisnicima. Dio sredstava je realizovan krajem 2014. godine, a ostatak nerealizovanih ugovora u iznosu od 12.991.003 KM je prenesen u narednu 2015. godinu, što zajedno sa nerealizovanim ugovorima iz ranijih godina iznosi 13.132.103 KM, zbog čega su umanjeni očekivani efekti njihove primjene na smanjenje stope nezaposlenosti (tačka 7.1.1.3. Izvještaja);
4. Potraživanja po osnovu dospjele a nenaplaćene glavnice za date kredite u periodu 2002. – 2004. godina na dan 31.12.2014. godine prema knjigovodstvenim evidencijama iznose 23.909.068 KM i manja su za 2.524 KM u odnosu na konstatovano stanje prema izvještajima banaka komisionara (23.911.592 KM). Provedenim godišnjim popisom za 2014. godinu nije izvršen stvaran popis potraživanja i usklađivanje knjigovodstvenih evidencija sa evidencijama banaka komisionara, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zbog navedenog se ne može potvrditi iskazano stanje potraživanja po pozajmicama datim pojedincima u iznosu od 23.909.068 KM (tačka 8.1. Izvještaja);
5. Ne može se potvrditi da je Federalni zavod poduzimao adekvatne aktivnosti u cilju poboljšanja naplate komisionih kredita datih u periodu 2002. – 2004. godina, imajući u vidu da su sva potraživanja po navedenom osnovu dospjela a da je stopa naplate veoma niska. U 2014. godini ukupno je naplaćeno samo 541.111 KM (glavnice 461.463 KM, zatezne kamate i povrat sudskih troškova 82.648 KM), dok su istovremeno troškovi naplate iznosili 441.085 KM (bankarske naknade i provizije 371.170 KM i sudski troškovi 69.915 KM). Utvrdili smo da su visoki troškovi bankarskih naknada i provizija (371.170 KM) posljedica nepovoljnih odredbi potpisanih Aneksa Ugovora o komisionim poslovima koje je Federalni zavod 2006. godine potpisao sa bankama komisionarima, a istima je između ostalog definisano, da će

komisione banke za izvršeni komisioni posao naplaćivati naknadu u visini od 1 % na godišnjem nivou na saldo glavnice (nenaplaćena plasirana sredstva) (tačka 8.1. Izvještaja).

6. Federalni zavod, iako je imao obavezu, nije podnio godišnji izvještaj Vladi FBiH o stanju i efektima korištenja sredstava iz Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju. Sačinjeni Izvještaj za 2014. godinu je koncipiran da uglavnom sadrži samo statističke podatke u vezi plasiranih sredstava putem otvorenih kreditnih linija, bez dublje kvalitativne analize postojećih problema u vezi sa nevraćanjem sredstava i neispunjavanjem ugovorenih obaveza u pogledu zapošljavanja predviđenog broja radnika. Prezentirane pomoćne evidencije koje se vode od strane nadležnog sektora, nisu potpune u smislu da se na osnovu istih može izvesti zaključak u kojem stepenu, odnosno iznosu su krajnji korisnici kreditnih sredstava u kašnjenju sa plaćanjem glavnice, kamata i zateznih kamata, a iste se kao takve prezentiraju Upravnom odboru i u zvaničnim izvještajima Zavoda. Na osnovu obavljene revizije i uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatujemo da menadžment i Upravni odbor Zavoda nisu Programu dugoročnih plasmana posvetili dužnu pažnju u smislu poduzimanja konkretnih aktivnosti u dijelu praćenja, nadzora i izvještavanja o korištenju javnih sredstava (tačka 8.2. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Federalnog zavoda za zapošljavanje, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2014. godine, rezultate poslovanja i izvršenja Plana i finansijskog plana, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Federalnog zavoda za zapošljavanje u toku 2014. godine, osim za kvalifikacije navedene u prethodnom pasusu, bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Isticanje predmeta

Bez uticaja na izraženo mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeće:

Zakonom o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica koji je donesen 2006. godine (a primjenjivao se od 01.01.2007. do 01.05.2010. godine), nezaposlenim demobilisanim borcima je utvrđeno pravo na naknadu za vrijeme nezaposlenosti, zavisno od vremena provedenog u oružanim snagama, u trajanju od jedne godine, dvije i tri godine, po osnovu kojeg su kantonalne službe za zapošljavanje izdavale rješenja o utvrđivanju prava na navedenu naknadu u fiksnom iznosu za cijeli period trajanja prava, i to „u iznosu od 25 % od prosječne plaće u Federaciji iz prethodne godine“ (u odnosu na datum izdavanja rješenja). U 2013. godini je pokrenut veliki broj sudskih postupaka protiv kantonalnih službi za zapošljavanje, a u vezi usklađivanja novčanih naknada demobilisanim borcima sa rastom prosječnih plata u navedenom periodu, što je imalo za posljedicu skidanje sa računa značajnog iznosa sredstava određenim službama za zapošljavanje u izvršnom postupku, što je umanjilo raspoloživa sredstva istoj za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba. Pored toga, uslijedilo je pokretanje izvršnih postupaka za usklađivanje novčanih naknada i u Zapadnohercegovačkom, Zeničko – dobojskom i Kantonu Sarajevo.

Ustavni sud BiH je 17.09.2013. godine, po izjavljenoj apelaciji Službe za zapošljavanje Hercegovačko – neretvanskog kantona Mostar u predmetu Redžo Sinanović, donio Odluku o dopustivosti i meritumu kojom je ukinuo Rješenje Kantonalnog suda u Mostaru u navedenom predmetu, te predmet vratio istom na ponovno rješavanje. Pri tome je Ustavni sud naglasio da to ne znači da tražilac izvršenja nema pravo na usklađivanje te naknade (jer se Ustavni sud BiH tim pitanjem nije ni bavio u ovom postupku), već da to pravo nije određeno predmetnom izvršnom ispravom, te da stoga nije ni moglo biti realizovano u predmetnom izvršnom postupku. Prema prezentiranom, Odluka Ustavnog suda BiH od 17.09.2013. godine je zaustavila provođenje izvršnih postupaka u sudovima u Mostaru, Sarajevu i Ljubuškom, odnosno skidanje

novca sa računa javnih službi za zapošljavanje po ovom osnovu. **Međutim, punomoćnici demobilisanih boraca su u istoj pravnoj stvari pokrenuli nove vrste tužbi protiv Federalnog zavoda kao drugostepenog organa pred Vrhovnim sudom FBiH, a istima traže usklađivanje naknada u upravnom postupku.**

Prema navodima iz Informacije Federalnog zavoda, koja je 14.01.2014. godine razmatrana i prihvaćena od strane Vlade FBiH, ukoliko se navedeni problem ne riješi, procjena ukupno potrebnih sredstava za eventualno usklađivanje utvrđenih naknada demobilisanim borcima iznosi 97.772.624 KM (tačka 4.1. Izvještaja).

Sarajevo, 24.06.2015. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Federalni zavod za zapošljavanje (u daljem tekstu: Federalni zavod ili Zavod) je izvanbudžetski fond osnovan Odlukom o početku rada Federalnog zavoda za zapošljavanje, donesenom od strane Vlade Federacije BiH dana 03.05.2001. godine („Službene novine FBiH“, broj 21/01), na osnovu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalne sigurnosti nezaposlenih lica („Službene novine FBiH“, broj 55/00). Federalni zavod je osnovan radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja i praćenja kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH.

Federalni zavod je javna ustanova, registrovana kod Kantonalnog suda u Sarajevu upisom u sudski registar dana 16.08.2001. godine (br. UF/I-1207/01). Parlament FBiH je u septembru 2001. godine donio novi Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, a isti je objavljen u oktobru iste godine („Službene novine FBiH“, broj 41/01; 22/05 i 9/08, u daljem tekstu: **Zakon o posredovanju u zapošljavanju**).

U skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Statutu, **Federalni zavod je nadležan da:** prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih lica; prati i osigurava provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije i o tome obavještava nadležna tijela Federacije; upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti; **prati, usklađuje i koordinira rad službi za zapošljavanje za provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije;** prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja invalidnih lica i njihova profesionalna rehabilitacija i osigurava i ispunjavanje uslova za njihovo zapošljavanje u saradnji sa službama za zapošljavanje; pruža pomoć u realizovanju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlena lica i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima; **objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti;** prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju; predstavlja službe za zapošljavanje u odnosima s organima i službama BiH, Federacije i Republike Srpske; odobrava zapošljavanje stranih državljana i lica bez državljanstva na prijedlog službe za zapošljavanje; prati i poduzima mjere za stvaranje uslova za povratak građana Federacije sa privremenog rada u inostranstvu i njihovo radno angažovanje; obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike. **Federalni zavod je dužan da Godišnji izvještaj o radu podnese Parlamentu FBiH. Prema prezentiranim podacima u Izvještaju o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2014. godinu, u revidiranoj godini je u FBiH prosječno bilo zaposleno 443.587 KM radnika, što je u odnosu na prosjek 2013. godine (435.437) više za 8.150 (1,87 %).¹ Prosječan broj nezaposlenih u 2014. godini bio je 391.488 i u odnosu na prosjek 2013. godine (388.704) veći je za 2.724 (0,70 %). Prosječna stopa nezaposlenosti, tj. učešće nezaposlenih u ukupnom broju radno sposobnih u Federaciji BiH iznosila je 46,88 % i ima tendenciju rasta (0,52 %) u odnosu na prethodnu godinu.**

Kantonalne službe za zapošljavanje su posebna pravna lica za čije osnivanje, rad, prestanak rada i druga pitanja koja se odnose na rad službi, su **nadležni kantoni**, ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno. Službe za zapošljavanje su nadležne za: **posredovanje u zapošljavanju; prikupljanje i dostavljanje podataka o nezaposlenim osobama Federalnom zavodu;** informiranje o mogućnostima zapošljavanja; saradnju sa obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa sa kadrovskim potrebama poslodavaca; provođenje programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije nezaposlenih osoba i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima; utvrđivanja prava osobama za slučaj nezaposlenosti;

¹ Podaci o broju zaposlenih se odnose na zaposlene koji imaju zasnovan radni odnos bez obzira na vrstu radnog odnosa i dužinu radnog vremena. U taj broj su uračunati zaposleni u privredi i vanprivredi.

izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva; donošenje i provođenje programa mjera za brže zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih osoba čije je zapošljavanje otežano i druge poslove utvrđene ovim i drugim zakonima. **Službe za zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, podnose mjesečni izvještaj o radu Federalnom zavodu, a isti je dužan da svaka tri mjeseca podnese izvještaj o radu resornom Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike sa podacima o finansijskom poslovanju, međutim isto nije rađeno u revidiranoj 2014. godini. Zavod, iako u skladu sa članom 53. navedenog Zakona ima ovlasti, u 2014. godini nije provodio ocjenjivanje poslovanja službi za zapošljavanje.**

Na dan 31.12.2014. godine u Federalnom zavodu za zapošljavanje bilo je 50 zaposlenika od ukupno 61, koliko je predviđeno Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta.

Sjedište Federalnog zavoda je u Sarajevu, u ulici Đoke Mazalića broj 3.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Federalnog zavoda za 2014. godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Federalnog zavoda na dan 31.12.2014. godine, izvršenje Finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu decembar 2014. – juli 2015. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Ured za reviziju institucija u FBiH je proveo reviziju Federalnog zavoda za 2013. godinu, kojom prilikom je za konstatovane nalaze i preporuke dati uslovno mišljenje. **Iako je Federalni zavod bio u obavezi, nije postupio u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH u dijelu izvještavanja Ureda i Federalnog ministarstva finansija o poduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka, odnosno sačinjavanju Programa mjera za postupanje po revizorskom izvještaju.**

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2014. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u obavljenoj reviziji za 2013. godinu, konstatovali smo **da je Zavod postupio** po datim preporukama koje se odnose na:

- Izvršena je procjena rizika usklađivanja naknada za demobilisane branioce, obzirom na uticaj problema na finansijsku likvidnost, stabilnost i održivost kako kantonalnih službi za zapošljavanje tako i Federalnog zavoda;
- Finansijski plan i njegove izmjene i dopune dobile su saglasnost od Vlade FBiH i Parlamenta FBiH u skladu sa zakonskim propisima prije početka implementacije istih;
- Dosljedno se poštuju potpisani ugovori o nabavkama, u dijelu koji se odnosi na postavljene rokove i mjesto izvršenja ugovorene obaveze, odnosno realizacije istih.

Zavod **nije postupio** po datim preporukama koje se odnose na:

- Poduzimanje aktivnosti od strane Upravnog odbora da se formira Savjetodavna komisija u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, njegovim izmjenama i dopunama i Statutom zavoda;

- Popunjavanje sistematizovanog radnog mjesta internog revizora kako bi interna revizija otpočela sa radom u skladu sa Zakonom o internoj reviziji, u cilju unapređenja sistema internih kontrola i osiguranja kontinuiranog nadzora nad poslovanjem Federalnog zavoda;
- Donošenje Računovodstvenih politika kao dio sistema internih kontrola, što je obaveza u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika a koje se odnose i na vanbudžetske korisnike. Istima je naročito trebalo definisati način knjiženja specifičnih poslovnih događaja koji su karakteristični za Zavod;
- Završetak aktivnosti u saradnji sa resornim ministarstvom, da bi Izmjene i dopune Statuta dobile saglasnost Vlade FBiH, u skladu sa zakonom;
- Poduzimanje aktivnosti u saradnji sa resornim ministarstvom, na usaglašavanju odredbi članova 4. i 51. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba sa Zakonom o budžetima u FBiH;
- Dosljednu implementaciju članova 51. i 53. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u dijelu podnošenja objedinjenih finansijskih planova službi za zapošljavanje federalnom ministarstvu i u dijelu ocjenjivanja poslovanja službi;
- Poduzimanje svih mjera u saradnji sa ministarstvima koja su bila nosioci implementacije Programa podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi i „Intesa Sanpaolo“ bankom d.d. Sarajevo, kako bi se utvrdilo stvarno stanje izvršenih plasmana prilikom realizacije navedenog programa i u skladu sa konstatovanim poduzimanje svih zakonom propisanih mjera i aktivnosti u cilju regulisanja statusa potraživanja po dugoročnom depozitu u iznosu od 133.920 KM, u skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Poduzimanje aktivnosti u saradnji sa ostalim nadležnim organima i institucijama, kao i kantonalnim službama za zapošljavanje, kako bi se harmonizirala osnovica za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, kao i administrativni troškovi kantonalnih službi za zapošljavanje u cilju namjenskog korištenja prikupljenih doprinosa za nezaposlenost i ravnomjernog ostvarivanja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u Federaciji BiH;
- Utvrđivanje kriterija na osnovu kojih će se vršiti raspodjela nedostajućih sredstava po zahtjevima kantonalnih službi u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica;
- Pravovremeno usvajanje Programa za zapošljavanje na osnovu sredstava planiranih Finansijskim planom, kako bi realizacija istih bila u skladu sa planom, u cilju smanjenja stope nezaposlenosti;
- Poduzimanje svih zakonom propisanih mjera i aktivnosti kako bi preduzeća „IP Krivaja“ d.o.o.- u stečaju Zavidovići i „Konjuh“ d.d. Živinice ispoštovala sve prihvaćene obaveze u pogledu zadržavanja predviđenog broja zaposlenih radnika i u pogledu izmirenja dospjelih obaveza po odobrenim kreditima. Također nisu poduzete sve neophodne aktivnosti u cilju upisivanja hipoteke nad nekretninama „IP Krivaja“ d.o.o. u stečaju Zavidovići u Zemljišne knjige;
- Planiranje pozicije kapitalnih izdataka analitički i na osnovu realnih ulaznih podataka, u cilju efikasnog praćenja izvršenja finansijskog plana, kao i ispravnog evidentiranja kapitalnih izdataka i realnog izvještavanja svih korisnika finansijskih izvještaja;
- Sačinjavanje od strane Federalnog zavoda realnog Izvještaja o stanju i mogućnosti naplate dospjelih i nenaplaćenih plasmana iz perioda 2002. – 2004. godina, za nadležne organe i institucije, za koje je isti snosio i rizik povrata, a realizacija vršena putem banaka komisijara (24.370.531 KM). Na osnovu konstatovanog stanja trebalo je utvrditi prijedloge za rješavanje navedenog problema i iste uputiti nadležnim organima i institucijama, u cilju rješavanja istog i donošenja potrebnih odluka od strane Upravnog odbora, odnosno Vlade FBiH;
- Usklađivanje salda glavnice po kreditima plasiranim iz kreditnih revolving linija putem komisijara banaka za pravna i fizička lica iskazanih u knjigovodstvu Federalnog zavoda, sa saldima iskazanim u komercijalnim bankama;
- Provođenje godišnjeg popisa u cjelosti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

- Provođenje analize do sada plasiranih kredita i preispitivanje opravdanosti postojanja kreditne linije za zapošljavanje demobilisanih boraca za čiji plasman sredstava rizik povrata snosi Federalni zavod, kao i mogućnost pripajanja neiskorištenih sredstava namjenskom depozitu kod Razvojne banke FBiH za čiji plasman sredstava rizik snosi Banka, imajući u vidu da su za 62,66 % plasmana iz navedene kreditne linije poduzete pravne radnje za prisilnu naplatu sredstava;
- Poduzimanje svih raspoloživih pravnih radnji od strane Zavoda u cilju povrata deponovanih sredstava kod „ABS“ banke (sadašnja „Sparkasse“ d.d.) u iznosu od 459.000 KM, koja su iskorištena u skladu sa ugovorom kao kolateral za naplatu potraživanja od korisnika kredita.

Zavod je **djelimično postupio** po datim preporukama koje se odnose na:

- Osiguranje adekvatne kontrole nad utroškom sredstava doznačavanih Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom kao i izvještavanje koje će pružati informaciju u koje namjene i na koji način su sredstva utrošena;
- Analizu planiranih aktivnosti u skladu sa odredbama Sporazuma, najmanje jedanput kvartalno od strane potpisnika Sporazuma u okviru SSNESP-a i u skladu sa nalazima eventualno utvrđivanje dodatnih mjera u daljnjoj implementaciji Sporazuma;
- Izvršenje svih planiranih aktivnosti u skladu sa Finansijskim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje usvojenim od strane Upravnog odbora i Parlamenta FBiH, a naročito u dijelu realizacije nabavki, odnosno potpisivanja ugovora o nabavci roba i usluga. Također nije osigurano da izvještaji o izvršenju finansijskog plana sadrže sve bitne informacije potrebne za njegovo razumijevanje od strane svih korisnika, uključujući razloge i pojašnjenja za značajno manje, odnosno veće ostvarenje planiranih pozicija;
- Izvršenu analizu svih kupljenih i isporučenih licenci za potrebe uspostavljanja Jedinственог informacionog sistema (JIS - a) u iznosu od 1.640.295 KM, a naročito u dijelu utvrđivanja datuma aktiviranja istih, obzirom da je u cijenu uključeno i tekuće održavanje licenci za 1. godinu (357.435 KM) i da Jedinствени informacioni sistem (JIS) prema utvrđenom dinamičkom planu treba da profunkcioniše tek u februaru 2015. godine, i u skladu sa konstatovanim poduzimanje adekvatnih mjera i aktivnosti u cilju zaštite interesa Zavoda;
- Podnošenje godišnjeg izvještaja Vladi FBiH o stanju i efektima Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju i preispitivanje opravdanosti postojećih modela kreditiranja, kao i podnošenje istog Upravnom odboru Federalnog zavoda;
- Poduzete su sve zakonom propisane mjere i aktivnosti kako bi preduzeće „SENSO SAN“ d.o.o. Kreševo dosljedno ispoštovalo sve prihvaćene obaveze u pogledu zapošljavanja demobilisanih boraca i izmirenja dospjelih obaveza po odobrenom kreditu od strane Upravnog odbora u 2013. godini u iznosu od 300.000 KM;
- Pravovremeno poduzimanje aktivnosti na naplati potraživanja po osnovu dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima;
- Nastavak započelih aktivnosti na realizaciji Akcionog plana i utvrđivanje rokova za realizaciju planiranih aktivnosti uvažavajući činjenicu da se radi o značajnom iznosu potraživanja za date kredite.

Preporuke za koje **nismo izvršili ocjenu postupanja** iz razloga jer slični poslovni događaji nisu zabilježeni u revidiranoj godini, odnose se na:

- Zaštitu interesa Federalnog zavoda u ugovorima sa dobavljačima roba i usluga u potpunosti, a posebno u pogledu definisanja odredbi koje predviđaju bankarske garancije za date avanse, kao i uslovljavanje plaćanja isporukom roba i usluga, uzimajući u obzir potencijalne rizike koji se mogu odraziti na poslovanje Federalnog zavoda.

4. Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem interne kontrole. Odgovornost za uspostavljanje i primjenu sistema internih kontrola je obaveza rukovodstva Zavoda.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u upošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica, regulisano je da Upravni odbor Federalnog zavoda ima **sedam članova**, umjesto dotadašnjih 11 članova. Upravni odbor u sadašnjem sazivu imenovala je Vlada FBiH 2012. godine i isti broji 7 članova, u skladu sa zakonom. U cilju usklađivanja Statuta Federalnog zavoda sa navedenim Izmjenama i dopunama Zakona, na osnovu Odluke Upravnog odbora, izvršene su Izmjene i dopune Statuta, ali **na izmijenjeni i dopunjeni Statut Vlada FBiH nije dala saglasnost**.

Izvršenom revizijom smo konstatovali da Zavod, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti i Statutom, nije formirao **Savjetodavnu komisiju** (po 2 predstavnika sindikata i poslodavaca, po 1 predstavnik Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog zavoda i Privredne komore FBiH), koja bi trebala davati mišljenje u vezi politike zapošljavanja i socijalnog osiguranja, preporuke u vezi sa programom zapošljavanja i davati mišljenje na rad Federalnog zavoda i preporuke u vezi sa poboljšanjem rada. Na navedeno je ukazivano i u prethodnom periodu i data preporuka koja još uvijek nije realizirana. Prema prezentiranoj dokumentaciji, još uvijek nisu došli prijedlozi članova komisije ispred Udruženja poslodavaca koji trebaju kandidovati svoje predstavnike.

Odlukom o osnovama unutrašnje organizacije Federalnog zavoda i Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta, koje je Upravni odbor Zavoda usvojio 29.04.2009. godine, utvrđena je unutrašnja organizacija Zavoda, poslovi koji se obavljaju u organizacionim jedinicama, sistematizacija radnih mjesta i druga pitanja u vezi sa unutrašnjom organizacijom. Shodno Odluci o osnovama unutrašnje organizacije, poslovi u Zavodu se vode u okviru Kabineta direktora, Sektora za zapošljavanje, Sektora za pravne i opće poslove i Sektora za ekonomske poslove, evidencije i informacione tehnologije. U decembru 2013. godine, Upravni odbor je usvojio Odluku o dopunama Odluke o osnovama unutrašnje organizacije kojom se uvodi nova organizaciona jedinica „Sektor za upravljanje projektima finansiranim iz fondova EU i drugih dostupnih fondova“ u kojem je sistematizovano 5 novih radnih mjesta, od kojih su popunjena 4. Za sistematizovana radna mjesta utvrđeni su i koeficijenti kroz izmjene Pravilnika o radu, a usvojenim dopunama broj sistematizovanih radnih mjesta povećan je sa 56 na 61. Na dan 31.12.2014. godine u Zavodu je bilo uposleno 50 radnika.

U cilju uspostavljanja i jačanja sistema internih kontrola, Upravni odbor Zavoda je donio određene interne akte, međutim, ni u 2014. godini nisu donesene Računovodstvene politike. Navedenim Računovodstvenim politikama bi naročito trebalo definisati **način knjiženja specifičnih poslovnih događaja koji su karakteristični za Federalni zavod** (knjiženja u vezi potraživanja za date kredite i potraživanja za date plasmane, te u vezi sa istima evidentiranja na pozicijama viška prihoda nad rashodima, izvorima stalnih sredstava, приходima, kapitalnim primicima i kapitalnim izdancima, razgraničenja sredstava, kao i sredstava po osnovu potpisanih a nerealiziranih ugovora koji se prenose na realizaciju u narednu godinu,). Na navedeno smo ukazivali i u prethodnom revizorskom izvještaju, ali po datoj preporuci nije postupljeno.

Interna revizija

Federalni zavod je obavezan organizovati internu reviziju, u skladu sa članom 11. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru i članom 8. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH. Odlukom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog zavoda i sistematizaciji radnih mjesta, u Kabinetu direktora sistematizovano je radno mjesto internog revizora koji treba da vrši reviziju zakonitosti poslovanja Federalnog zavoda u svim organizacionim jedinicama, međutim isto nije popunjeno.

U saradnji sa resornim ministarstvom okončati aktivnosti u cilju da Izmjene i dopune Statuta dobiju saglasnost Vlade FBiH, u skladu sa zakonom;

Potrebno je da Upravni odbor poduzme aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, njegovim izmjenama i dopunama i Statutom zavoda, formirala Savjetodavna komisija;

Donijeti Računovodstvene politike kao dio sistema internih kontrola, što je obaveza u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika a koje se odnose i na vanbudžetske korisnike. Istima je naročito potrebno definisati način knjiženja specifičnih poslovnih događaja koji su karakteristični za Zavod;

Uspostaviti funkciju interne revizije u cilju unapređenja sistema internih kontrola i osiguranja kontinuiranog nadzora nad poslovanjem Federalnog zavoda, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji,;

4.1 Problem primjene Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine FBiH“, broj 61/06, 27/08, 32/08 i 9/10) koji je bio na snazi u periodu od 01.01.2007 – 01.05.2010. godine

Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica (članom 8.) koji je donesen 2006. godine (a primjenjivao se od 01.01.2007. do 01.05.2010. godine), nezaposlenim demobiliziranim borcima je utvrđeno pravo na naknadu za vrijeme nezaposlenosti, zavisno od vremena provedenog u oružanim snagama, u trajanju od jedne godine, dvije i tri godine, po osnovu kojeg su **kantonalne službe za zapošljavanje izdavale rješenja o utvrđivanju prava na navedenu naknadu u fiksnom iznosu za cijeli period trajanja prava, „u iznosu od 25 % od prosječne plaće u Federaciji iz prethodne godine“ (u odnosu na datum izdavanja rješenja)¹.**

Prema prezentiranoj dokumentaciji, od strane odgovornih osoba Federalnog zavoda, po osnovu Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica², u 2013. godini je pokrenut veliki broj sudskih postupaka protiv kantonalnih službi za zapošljavanje, a u vezi usklađivanja novčanih naknada demobilisanim borcima. Navedeni problem je najviše došao do izražaja kod Službe za zapošljavanje Hercegovačko – neretvanskog kantona, obzirom da je Kantonalni sud u Mostaru zauzeo stav da je Služba u obavezi usklađivati novčanu naknadu sa prosječnom plaćom u FBiH u prethodnoj godini. **Po osnovu pravomoćnih sudskih odluka, Službi za zapošljavanje HNK je u izvršnom postupku sa računa skinuto 2.751.563 KM, od čega 855.766 KM u 2012. godini i 1.895.797 KM u 2013. godini (1.490.099 KM na ime usklađivanja novčane naknade i 1.261.464 KM sudskih troškova), što je umanjilo raspoloživa sredstva istoj za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.** Pored toga, uslijedilo je pokretanje izvršnih postupaka za usklađivanje novčanih naknada i u Zapadnohercegovačkom, Zeničko – dobojskom i Kantonu Sarajevo.

U cilju rješavanja navedenog problema, u saradnji sa kantonalnim službama, Federalni zavod je poduzimao niz aktivnosti prema Vladi FBiH i Parlamentu FBiH (informisao o postojanju navedenog problema, tražio da se izvrši autentično tumačenje Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica od strane Parlamenta FBiH i izmjenu Zakona o izvršnom postupku, angažovao advokata za poduzimanje pravnih radnji pred Ustavnim sudom BiH). **Služba za zapošljavanje Hercegovačko – neretvanskog kantona Mostar je 16.06.2013. godine podnijela apelaciju Ustavnom sudu BiH protiv rješenja Kantonalnog suda u Mostaru i rješenja o izvršenju Općinskog suda u Mostaru kojim su određena usklađivanja novčanih naknada braniocima u predmetu Redžo Sinanović (AP 3144/13), nakon čega je Ustavni sud BiH 17.09.2013. godine donio Odluku o dopustivosti i meritumu („Službeni list BiH“, broj 80/13) u kojoj je utvrdio povredu člana II/3 e. Ustava BiH, te ukinuo Rješenje Kantonalnog suda u Mostaru u navedenom predmetu, te predmet vratio istom na ponovno rješavanje. Veoma je bitno napomenuti da je Ustavni sud, u obrazloženju navedene Odluke, ukazao da je apelentovim rješenjem (tj. Službe za zapošljavanje HNK), kao izvršnom ispravom, određena naknada u iznosu od 158,80 KM mjesečno, te da u izvršnoj ispravi nije navedeno da će se novčana naknada usklađivati u zavisnosti od toga da li je došlo do porasta ili smanjenja prosječne neto plate u FBiH. Pri tome je Ustavni sud naglasio da to ne znači da tražilac izvršenja nema pravo na usklađivanje te naknade (jer se Ustavni sud BiH tim pitanjem nije ni bavio u ovom postupku), već da to pravo nije određeno predmetnom izvršnom ispravom, te da stoga nije ni moglo biti realizovano u**

¹ U skladu sa datim tumačenjem od strane Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata od 11.02.2008. godine.

² Potrebna novčana sredstva za isplatu novčanih naknada demobiliziranim borcima su, u skladu sa članom 10. navedenog Zakona, osiguravale kantonarne službe za zapošljavanje u visini 50 % svojih ukupnih prihoda ostvarenih od doprinosa za osiguranja od nezaposlenosti, a razliku potrebnih sredstava osiguravale su Federacija i kantoni, preraspodjelom udjela sredstava sa jedinstvenog računa u korist Federacije, u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH. Za povratnike u Republiku Srpsku i Distrikt Brčko isplata je u cjelosti vršena iz sredstava koja je osiguravao Federalni zavod za zapošljavanje.

predmetnom izvršnom postupku. Po odluci Ustavnog suda BiH, Kantonalni sud u Mostaru je 30.10.2013. godine, u postupku ponovnog rješavanja u predmetu Redžo Sinanović, uvažio žalbu Službe za zapošljavanje HNK, pobijeno rješenje ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Općinski sud Mostar je 29.11.2013. godine donio Rješenje kojim je usvojio prigovor Službe za zapošljavanje HNK da ista nije dužna da usklađuje iznose mjesečnih naknada iz 2008. godine sa osnovicom od 25 % mjesečne plaće u FBiH iz prethodne godine.

Prema navodima iz „Informacije – Pregled stanja i poduzetih aktivnosti radi očuvanja finansijske stabilnosti kantonalnih službi za zapošljavanje u FBiH u kontekstu pokrenutih sudskih postupaka demobilisanih branilaca“ Federalnog zavoda od 07.01.2014. godine, Odluka Ustavnog suda BiH od 17.09.2013. godine je zaustavila provođenje izvršnih postupaka u sudovima u Mostaru, Sarajevu i Ljubuškom, odnosno skidanje novca sa računa kantonalnih službi za zapošljavanje po ovom osnovu. **Međutim, uslijedili su novi postupci podnošenjem zahtjeva za utvrđivanje prava na novčanu naknadu kojim se faktički traže usklađivanja novčane naknade i postupci za izvršenje donesenih rješenja administrativnim putem. Tako je u Službi za zapošljavanje HNK Mostar do kraja 2014. godine podneseno 468 zahtjeva za utvrđivanje prava na novčanu naknadu, Službi za zapošljavanje Zapadnohercegovačkog kantona Grude 10 zahtjeva, kao i 30 zahtjeva za izvršenje donesenih rješenja administrativnim putem.** Aktuelno stanje ovih predmeta je takvo da su se po podnesenim zahtjevima u Službi za zapošljavanje HNK Mostar i Službi za zapošljavanje ZHK Grude donosila prvostepena rješenja kojima su odbijani podneseni zahtjevi zbog presuđene stvari, te nakon što su Federalnom zavodu podnesene žalbe na ta rješenja u drugostepenom postupku iste su odbijane kao neosnovane, čime su okončavani upravni postupci. Nakon toga tužbama protiv tih rješenja Federalnog zavoda za zapošljavanje u pokrenutim upravnom sporovima donose se presude kojim se pravomoćno okončavaju sudski postupci pred kantonalnim sudovima u Mostaru i Širokom Brijegu odbijanjem tužbe, čime sudovi prihvataju postupanje i pravno stajalište iz drugostepenih rješenja Federalnog zavoda. **Naime, nakon što je Kantonalni sud u Širokom Brijegu donio pravomoćne odluke kojim se odbijaju tužbe demobilisanih boraca radi donošenja rješenja o faktičkom usklađivanju novčane naknade, isti po punomoćnicima podnose zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke Vrhovnom sudu FBiH. Ovi postupci su za sada u fazi odlučivanja, a sadašnji broj pokrenutih predmeta predstavlja samo „ogledne predmete“ od čijeg ishoda će zasigurno zavisiti daljnje pokretanje sudskih postupaka, kako pred nadležnim sudovima za ova dva kantona, tako i u sudovima na području drugih kantona u FBiH. Međutim, i pored navedenih činjenica moguće je da se navedeni problem „vrati na početak“ pri čemu postoji srednji rizik da se javne službe za zapošljavanje opterete obavezom isplate značajnih novčanih sredstava, a troškovi postupaka, ukoliko bi se vodili i završavali nepovoljno za službe za zapošljavanje, mogli bi biti i znatno veći od procijenjenih troškova iz decembra 2013. godine. Ističemo da nijedan postupak u podnesenim predmetima za administrativno rješavanje donesenih rješenja još uvijek nije okončan.**

Prema navodima iz naprijed navedene Informacije Federalnog zavoda, koja je 14.01.2014. godine razmatrana i prihvaćena od strane Vlade FBiH, ukoliko se navedeni problem ne riješi, procjena ukupno potrebnih sredstava za eventualno usklađivanje utvrđenih naknada demobilisanim braniocima, sa troškovima sudskog postupka ukoliko budu pokrenuti, iznosi 97.772.624 KM (55.005.029 KM usklađivanje novčane naknade i 42.767.595 KM troškovi sudskih postupaka).

Poduzeti sve zakonske aktivnosti u cilju rješavanja problema usklađivanja naknada za demobilisane borce, obzirom da problem može uticati na finansijsku likvidnost, stabilnost i održivost kako kantonalnih službi za zapošljavanje tako i Federalnog zavoda, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere putem Upravnog odbora, Vlade FBiH i Parlamenta FBiH, uvažavajući činjenicu da odlaganje rješavanja navedenog problema eventualno može uvećati obaveze za sudske troškove i zatezne kamate;

5. Priprema, donošenje, praćenje izvršenja Finansijskog plana za 2014. godinu i izvještavanje

Finansijski plan Zavoda je akt kojim se utvrđuju prihodi i primici, te rashodi i izdaci, i kojim se vrši projekcija prihoda i primitaka, rashoda i izdataka za tekuću i naredne dvije godine u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. U skladu sa članom 27. Zakona o budžetima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 102/2013) i na osnovu člana 8. Statuta Federalnog zavoda, finansijski plan sa odlukom o izvršavanju finansijskog plana donosi Upravni odbor Federalnog zavoda. Upravni odbor je 22.11.2013. godine donio Odluku kojom je usvojio Finansijski plan za 2014. godinu (58.753.800 KM), 20.05.2014. godine Odluku kojom je usvojio Prve izmjene i dopune Finansijskog plana zavoda za 2014. godinu (63.494.175 KM) i 07.10.2014. godine Odluku o preraspodjelu sredstava (4.800.000 KM).

Finansijskim planom Federalnog zavoda za 2014. godinu (58.753.800 KM) planirana su sredstva u značajno većem iznosu u odnosu na prethodnu godinu (za 8.172.100 KM), obzirom da je Budžetom FBiH za 2014. godinu planirano doznačavanje 10.000.000 KM putem Federalnog ministarstva rada i socijale (resorno ministarstvo) za provođenje aktivnih mjera politike zapošljavanja. **Međutim, značajnim smatramo napomenuti da navedena sredstva iz Budžeta FBiH nisu bila doznačena na račun Federalnog zavoda do kraja 2014. godine, kao ni do vremena izrade revizorskog Izvještaja (juni 2015. godine).**

Prvim izmjenama i dopunama Finansijskog plana Federalnog zavoda za 2014. godinu (63.494.175 KM) je planirano povećanje ukupnih sredstava plana za iznos od **4.740.375 KM**, a po osnovu prenesenih sredstava iz prethodne godine (za utvrđeni iznos na osnovu rezultata novčanog toka 2013. godine umanjenog za prenesene obaveze iz iste godine). Kako je istovremeno izmjenama i dopunama finansijskog plana izvršeno umanjeње pozicija tekućih transfera za iznos od **1.108.750 KM**, isto je u konačnici rezultiralo otvaranjem potpuno novih planskih pozicija ili povećanjem drugih pozicija plana za iznos od **5.849.125 KM**. Navedenim izmjenama su **u potpunosti ukinuta planirana sredstva** za realizaciju Programa obuke za aktivno traženje posla (500.000 KM), Programa „Sistem integriranih centara za inkubirani razvoj i konsalting“ (350.000 KM), **umanjena planirana sredstva** za realizaciju Programa sufinansiranja samozapošljavanja mladih osoba „Omladinsko poduzetništvo“ za iznos od 130.000 KM i Programa sufinansiranja samozapošljavanja nezaposlenih osoba „Poduzetništvo za sve“ za iznos od 128.750 KM. Istovremeno su **povećana planirana sredstva** za Fond za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom za iznos od 249.125 KM i **uvedene potpuno nove planske pozicije** za realizaciju Programa „Zajedno do obnove“ 3.600.000 KM i Programa za zapošljavanje u sektoru poljoprivrede (revolving sredstva) 2.000.000 KM.

U skladu sa odredbama člana 27. Zakona o budžetima u FBiH (primjena od 01.01.2014. godine), Upravni odbor Federalnog zavoda je 20.05.2014. godine donio **Odluku o izvršavanju izmjena i dopuna finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje**, a članom 7. iste odluke je utvrđeno da Upravni odbor jednom kvartalno, na prijedlog direktora, može donijeti odluku o prestrukturiranju rashoda i izdataka u okviru ukupno odobrenog iznosa, a najviše do 10 % ukupno odobrenih rashoda i izdataka prema Finansijskom planu, kao i da se prestrukturiranje rashoda i izdataka može vršiti na pozicijama 611000, 612000, 613000 i 820000, te da se na poziciji 614000 prestrukturiranje rashoda može vršiti samo u okviru ove pozicije.

Odlukom Upravnog odbora o preraspodjeli sredstava od 07.10.2014. godine, između planskih pozicija je preraspodijeljeno 4.800.000 KM, od čega 2.800.000 KM unutar pozicija tekućih transfera i 2.000.000 KM unutar pozicija kapitalnih izdataka. Napominjemo da nije prezentirana ulazna dokumentacija na osnovu koje su planirana sredstva za realizaciju Programa za zapošljavanje u sektoru poljoprivrede (revolving sredstva), što ima značajnost ukoliko imamo u vidu da su ista kasnije u kompletnom iznosu od 2.000.000 KM preraspodijeljena u korist povećanja pozicije „Nabavka stalnih sredstava u obliku prava“ (821500), odnosno za izmirenje obaveza prema dobavljačima u cilju implementacije novog JIS -a. Navedeno smatramo neopravdanim i netransparentnim obzirom da su na ovakav način povećana sredstva za implementaciju novog JIS -a za iznos od 630.000 KM, a isto nije bilo predmetom razmatranja, odnosno saglasnosti Parlamenta FBiH. Ističemo da su putem donesenih odluka o usvajanju finansijskih planova Federalnog zavoda od strane Parlamenta FBiH ukupno odobrena sredstva za implementaciju novog JIS -a u iznosu od 4.500.000 KM.

Planiranje sredstava neophodnih za realizaciju Finansijskog plana Federalnog zavoda vršiti na bazi mjerljivih, realnih i dokazivih ulaznih podataka;

U saradnji sa resornim ministarstvom i Federalnim ministarstvom finansija realizirati doznaku sredstava, planiranih u Budžetu FBiH za 2014. godinu za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja u iznosu od 10.000.000 KM, obzirom da su ista unesena u Glavnu knjigu trezora FBiH na realizaciju, a nisu doznačena Federalnom zavodu;

Procedura izrade i dostavljanja plana kao i izmjena i dopuna provedena je u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Naime, Federalni zavod za zapošljavanje, na način i po postupku predviđenom Zakonom o budžetima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 102/2013), prijedlog finansijskog plana dostavlja nadležnom Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, koje isti dostavlja Vladi FBiH na razmatranje, uz prethodnu saglasnost Federalnog ministarstva finansija (koje je nadležno predložiti njegove izmjene i dopune). Nakon razmatranja Vlade FBiH, finansijski plan Federalnog zavoda se dostavlja Parlamentu FBiH, najkasnije do 15.10. tekuće godine za sljedeću godinu, a Parlament FBiH daje saglasnost na finansijski plan do 31.12. tekuće godine.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, utvrdili smo da je Parlament FBiH 06.12.2013. godine dao saglasnost na Prijedlog finansijskog plana Federalnog zavoda za 2014. godinu. Prve izmjene i dopune finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2014. godinu su, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, dobile saglasnost Parlamenta FBiH na sjednicama Predstavničkog doma od 22.05.2014. godine i Doma naroda od 23.05.2014. godine. **Međutim, iako je procedura usvajanja finansijskog plana završena na vrijeme, Federalni zavod je tek u maju 2014. godine donio programe na osnovu kojih je raspisivao javne pozive za provođenje mjera aktivne politike, što smatramo neopravdanim. Također, iako su bili planirani, u 2014. godini nisu realizovani Programi sufinansiranja samozapošljavanja mladih osoba „Omladinsko poduzetništvo“ (230.000 KM) i nezaposlenih osoba „Poduzetništvo za sve“ (231.250 KM), za što nam odgovorne osobe Federalnog zavoda nisu prezentirale razloge, odnosno adekvatna obrazloženja. Naprijed navedeno je imalo za posljedicu kašnjenje u realizaciji zadatih ciljeva u dijelu zapošljavanja nezaposlenih osoba u 2014. godini. Tako je utvrđeno da je od ukupno planiranih 33.943.250 KM za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja, u 2014. godini realizovano samo 13.117.743 KM ili 38,65 %, od čega 7.522.054 KM ili 22,16 % na osnovu programa iz 2014. godine, a ostatak od 5.595.689 KM ili 16,48 % na osnovu objavljenih programa iz prethodnih godina.**

Programe za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja usvajati na vrijeme i realizovati u što kraćim rokovima u skladu sa usvojenim finansijskim planom, u cilju realizacije zadatih ciljeva u dijelu zapošljavanja nezaposlenih osoba;

Vezano za finansijsko planiranje, utvrdili smo da je Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i dalje definisano da Federalni zavod i službe za zapošljavanje izrađuju i dostavljaju finansijske planove, na način i po postupku predviđenom Zakonom o budžetima („Službene novine FBiH“, broj 20/98), iako je isti davno prestao važiti (u međuvremenu je bio donesen drugi Zakon o budžetima u FBiH 2006. i najnoviji 2013. godine). Zakonom o posredovanju u zapošljavanju je također definisano da službe za zapošljavanje podnose godišnji finansijski plan Federalnom zavodu i da isti objedinjene finansijske planove podnosi federalnom ministarstvu, što u 2014. godini nije rađeno, kao ni prethodnih godina. Imajući u vidu naprijed navedeno, može se konstatovati da nije izvršeno usaglašavanje teksta Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba sa Zakonom o budžetima u FBiH¹ i da Federalni zavod dosljedno ne primjenjuje odredbe Zakona o posredovanju u zapošljavanju u dijelu koji se odnosi na planiranje.

¹ Povezano sa navedenim, ističemo da se od 01.01.2014. godine počeo primjenjivati novi Zakon o budžetima, a istim je predviđeno da prijedlog finansijskog plana vanbudžetskog fonda, sa odlukom o izvršavanju finansijskog plana, nadležno ministarstvo dostavlja Vladi FBiH najkasnije do 15.10. tekuće godine, sa mišljenjem Ministarstva finansija ovlaštenog da predloži njegove izmjene i dopune. Nakon razmatranja, Vlada FBiH dostavlja Parlamentu FBiH finansijski plan vanbudžetskog fonda najkasnije do 05.11. tekuće godine, a Parlament FBiH daje saglasnost na finansijski plan fonda do 31.12. tekuće godine. Pored toga, vanbudžetski fondovi su obavezni izraditi godišnji obračun za prethodnu godinu i dostaviti ga nadležnom ministarstvu finansija, odnosno službi za finansije i nadležnim institucijama u skladu sa zakonom i drugim propisima najkasnije do kraja februara tekuće godine.

U saradnji sa resornim ministarstvom, poduzeti aktivnosti na usaglašavanju odredbi članova 5. i 51. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba sa Zakonom o budžetima u FBiH i dosljednoj primjeni Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u dijelu planiranja;

Značajnim smatramo napomenuti da Federalni zavod ne raspolaže u cjelosti sa ukupnim sredstvima usvojenog Finansijskog plana, odnosno Prvih izmjena i dopuna Finansijskog plana za 2014. godinu, obzirom da se planirani iznos od 3.250.000 KM odnosi na primljene kamate po osnovu potraživanja ranije odobrenih kredita za poticaj zapošljavanju koji se zajedno sa primicima po osnovu otplata glavnice tih kredita usmjeravaju u namjenski depozit kod Razvojne banke FBiH iz kojeg se vrši i izmirenje obaveza po osnovu bankarskih usluga i troškova vođenja sudskih sporova (u tabeli ispod zatamnjene pozicije prihoda, kapitalnih primitaka, troškova bankarskih usluga i sudskih sporova i kapitalnih izdataka).

Radi lakšeg praćenja, dajemo strukturu izvršenja u odnosu na usvojeni Finansijski plan za 2014. godinu, Prve izmjene i dopune istog za 2014. godinu i Odluku Upravnog odbora o preraspodjeli sredstava:

U KM

Red.broj	Opis	Plan za 2014. godinu	Izmjene i dopune plana za 2014. godinu	Izvršenje plana za 2014. godinu
1	2	3	4	6
A	UKUPNA SREDSTVA (I+II+III)	58.753.800	63.494.175	52.404.608
A1	Raspoloživa sredstva prihoda i primitaka	55.503.800	60.244.175	51.818.314
A2	Prihodi i primici rezervisani za uvećanje depozita kod Razvojne banke FBiH i evidencija priliva sredstava na podračun sa računa namjenskog depozita radi plasmana	3.250.000	3.250.000	586.294
I	Prihodi	46.948.800	46.948.800	39.094.637
1.	Doprinos za osiguranje od nezaposlenosti (30 %)	35.857.000	35.857.000	37.889.078
2.	Prihodi od kamata po datim kreditima za podsticaj zapošljavanja i ostali prihodi po datim kreditima rezervisani za uvećanje depozita kod Razvojne banke FBiH	250.000	250.000	92.241
3.	Prihodi od kamata na depozit, ostalih kamata, radnih dozvola i drugih neplaniranih uplata	100.000	100.000	388.861
4.	Grant iz Budžeta BiH (Vijeće ministara) za zapošljavanje Roma	450.000	450.000	0
5.	Grantovi iz Budžeta FBiH (resorno ministarstvo) za sufinansiranje aktivne politike zapošljavanja	10.000.000	10.000.000	0
6.	Grant iz Budžeta FBiH (resorno ministarstvo) za zapošljavanje Roma	90.000	90.000	0
7.	Grant za projekat IPA Adriatic Welfare Mix	201.800	201.800	0
8.	Oprihodovana sredstva u 2014. godini po osnovu doznačenih grantova iz prethodnih godina	0	0	724.457
II	Kapitalni primici	3.005.000	3.005.000	494.053
9.	Priliv otplata glavnice kredita za podsticaj zapošljavanju rezervisan za uvećanje depozita kod RB FBiH i priliv sredstava usljed umanjena namjenskog depozita kod RB FBiH izdvojenog za demobilisane borce radi plasmana (evidenciono)	3.000.000	3.000.000	494.053
10.	Otplate od ostalih domaćih pozajmljivanja	5.000	5.000	0
III	Prenesena sredstva	8.800.000	13.540.375	12.815.918
B	RASHODI I IZDACI (IV + V)	58.753.800	63.494.175	38.682.254
B1	Ukupni tekući rashodi i kapitalni izdaci koji se finansiraju iz raspoloživih sredstava	55.503.800	60.244.175	37.654.875
B2	Ukupni tekući rashodi i kapitalni izdaci koji se finansiraju iz sredstava namjenskog depozita kod RB FBiH	3.250.000	3.250.000	1.027.379
IV	Tekući rashodi	52.920.800	55.661.175	33.365.195
1.	Bruto plaće i naknade	2.172.000	2.172.000	1.998.189
2.	Naknade troškova zaposlenih	378.400	378.400	313.695
3.	Izdaci za materijal i usluge	2.084.600	2.084.600	1.054.443
3.1.	Od čega izdaci za bankarske usluge koje se finansiraju iz namjenskog depozita kod RB FBiH	480.000	480.000	371.170
3.2.	Od čega troškovi sudskih sporova koji se finansiraju iz namjenskog depozita kod RB FBiH	67.000	67.000	69.915

4.	Tekući grantovi	48.084.000	50.824.375	29.998.868
V	Kapitalni izdaci	5.833.000	7.833.000	5.317.059
5.	Nabavka građevina i opreme	1.750.000	1.750.000	1.533.254
6.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	1.380.000	1.380.000	3.197.511
7.	Sredstva za uspostavljanje revolving Programa za zapošljavanje u sektoru poljoprivrede	0	2.000.000	0
8.	Uvećanje stanja sredstava namjenskog depozita kod RB FBiH po osnovu primljenih otplata kredita za podsticaj zapošljavanju i pozajmljivanje boračkoj populaciji iz sredstava podračuna namjenskog depozita kod RB FBiH izdvojenog za borce (evidenciono)	2.703.000	2.703.000	586.294
VI	PRIHODI I PRIMICI – RASHODI I IZDACI 2014. GODINE			906.436

Upravni odbor je 16.03.2015. godine usvojio Izvještaj o izvršenju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2014. godinu, u kojem je konstatovano da je ostvaren suficit tekućeg poslovanja u iznosu od 906.436 KM, kao razlika prihoda i primitaka nad rashodima i izdancima. Kao što se može vidjeti u prethodnoj tabeli, iskazani suficit je najvećim dijelom posljedica značajno manjeg izvršenja tekućih transfera u odnosu plan (20.825.507 KM), odnosno neprovođenja planiranih mjera aktivne politike zapošljavanja u planiranom obimu, o čemu smo dali detaljnije pojašnjenje u dijelu Izvještaja koji se odnosi na tekuće transfere.

Upravni odbor je 08.05.2015. godine usvojio **Godišnji izvještaj o radu Federalnog zavoda** koji je 14.05.2015. godine poslat na daljnje postupanje resornom ministarstvu, međutim isti do okončanja predmetne revizije nisu razmatrali ni Vlada FBiH ni Parlamenta FBiH.

Federalni zavod za zapošljavanje nije postupio u skladu sa odredbama članova 51. i 53. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u dijelu podnošenja objedinjenih finansijskih planova službi za zapošljavanje federalnom ministarstvu, kao i u dijelu ocjenjivanja poslovanja službi. Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba nije propisana obaveza da Federalni zavod sačinjava Godišnji izvještaj kojim se objedinjuje njegov rad i rad kantonalnih službi za zapošljavanje.

Resorno Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, iako je bilo u obavezi, u 2014. godini nije vršilo upravni i drugi nadzor nad zakonitošću rada službi za zapošljavanje, u pogledu primjene Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, međunarodnih sporazuma, te nadzor nad zakonitošću rada Federalnog zavoda što nije u skladu sa članom 54. ovog Zakona.

Potrebno je da Federalni zavod osigura dosljednu implementaciju članova 51. i 53. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u dijelu podnošenja objedinjenih finansijskih planova službi za zapošljavanje federalnom ministarstvu i u dijelu ocjenjivanja poslovanja službi;

6. Prihodi i kapitalni primici

U 2014. godini Federalni zavod je iskazao u godišnjem finansijskom izvještaju prihode i primitke u ukupnom iznosu od **39.588.690 KM**, od čega se na ostvarenje prihoda odnosi **39.094.637 KM** i na kapitalne primitke (primljene otplate datih zajmova i povrata učešća u kapitalu) **494.053 KM**.

Prihodi od doprinosa iskazani su u iznosu od **37.889.078 KM** što je u odnosu na plan veće za 6 %. Navedeni prihodi se ostvaruju na osnovu uplata doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti koji se uplaćuju na teret poslodavca i zaposlenika (0,5% i 1,5% na i iz plaće) i isti se u skladu sa zakonskim propisima usmjeravaju Federalnom zavodu u visini 30 % i kantonalnim službama za zapošljavanje 70 %.

Prema prezentiranim finansijskim izvještajima, **ukupno naplaćeni prihodi po osnovu uplate doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti u 2014. godini su ostvareni u ukupnom iznosu od 128.355.405 KM, od čega se 37.889.078 KM odnosi na uplaćene prihode Federalnom zavodu, dok je 90.466.327 KM uplaćeno na račune 10 kantonalnih službi za zapošljavanje.**

Neporezni prihodi su iskazani u iznosu od **481.102 KM**, u okviru kojih najznačajnije prihode predstavljaju prihodi od kamata na depozite po viđenju (**211.733 KM**), prihodi od izdavanja radnih dozvola strancima u skladu sa članom 8. Zakona o posredovanju u zapošljavanju, Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu i

Zakonu o zapošljavanju stranaca (**70.186 KM**) i prihodi od naplaćenih kamata po osnovu plasiranih kredita putem komisionih banaka („stari krediti“, boračka kreditna linija), kao i povrata plaćenih sudskih troškova u tužbama protiv krajnjih korisnika kreditnih sredstava (**92.241 KM**).

Prihodi od grantova i donacija su iskazani u iznosu od **724.457 KM**, u okviru kojih najznačajnije prihode predstavlja primljeni grant iz Budžeta BiH (Vijeće ministara) za zapošljavanje Roma (**330.307 KM**), primljeni grantovi iz Budžeta FBiH (**394.150 KM**). Struktura oprihodovanih sredstava po osnovu primljenih grantova iz Budžeta FBiH je sljedeća: grant za zapošljavanje Roma (**214.150 KM**) i grant za sufinansiranje zapošljavanja u vinogradarstvu (**180.000 KM**).

Kapitalni primici su iskazani u iznosu od **494.053 KM**, a isti se odnose na primljena sredstva po osnovu otplate glavnica od pozajmljivanja Zavoda putem komisionih kredita, od čega se na primljene otplate glavnica od plasiranih sredstava putem komercijalnih banaka za podsticaj zapošljavanju odnosi 461.463 KM i na primljene otplate glavnica od plasiranih sredstava putem Razvojne banke FBiH za zapošljavanje boraca odnosi 32.590 KM. Navedena sredstva su uvećala namjenski depozit kod Razvojne banke FBiH u 2014. godini za ukupan iznos od 494.053 KM. U 2014. godini nije bilo plasmana novih kredita iz sredstava kreditne linije za zapošljavanje boraca.

7. Rashodi i izdaci

Federalni zavod je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2014. godinu iskazao rashode i izdatke u ukupnom iznosu od **38.682.254 KM** što je veće za 10,4 % u odnosu na ostvarenje prethodne godine (35.025.621 KM), a isto je posljedica realizacije potpisanih ugovora za uspostavu Jedinog informacionog sistema (JIS -a). U okviru navedenog izvršenja na ostvarenje rashoda se odnosi **33.365.195 KM** i na kapitalne izdatke **5.317.059 KM**. U odnosu na planirana sredstva od 63.494.175 KM, izvršenje rashoda i izdataka je manje za 24.811.921 KM, odnosno 60,92 %, a isto je najvećim dijelom posljedica nerealizovanih tekućih transfera, odnosno neprovođenja politike aktivnog zapošljavanja u iznosu od 20.825.507 KM.

7.1.1 Tekući rashodi

Tekući rashodi Federalnog zavoda su ostvareni u iznosu od 33.365.195 KM i isti su za 40,06 % manje realizovani u odnosu na plan. U ovom iznosu se na tekuće transfere odnosi 90 %, na plaće i naknade 6,9 % i na izdatke za materijal i usluge 3,1 % od ukupnih tekućih rashoda.

7.1.1.1 Izdaci za bruto plaće i naknade

Izdaci za plaće i naknade plaća iskazani su u iznosu od **1.807.985 KM** i u odnosu na plan ostvareni su manje za 157.015 KM ili 7,99 %. Obračun i isplata plaća i naknada vršena je shodno Pravilniku o radu iz 2009. godine sa posljednjom dopunom 2013. godine, kojim je utvrđena osnovica za obračun plaće u visini 60 % prosječno isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom ostvarene u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca prema posljednjim objavljenim statističkim podacima. Pripadajući koeficijenti kod obračuna plaća grupisani prema platnim razredima kretali su se u rasponu od 1,6 -7,5. Najviša plaća u Zavodu u 2014. godini iznosila je 3.790 KM (neto), a najniža 855 KM (neto).

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od **313.695 KM** i u odnosu na plan ostvarene su manje za 64.705 KM ili za 17 %. Isplata toplog obroka u ukupnom iznosu od 135.495 KM vršena je u visini 1,5 % prosječne neto plaće u FBiH dnevno prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Isplata regresa u ukupnom iznosu 75.674 KM izvršena je u visini 70 % neto plaće zaposlenika za posljednja tri mjeseca, odnosno u visini prosječne neto plaće u Federaciji BiH u posljednja tri mjeseca prema statističkim podacima ako je to za zaposlenika povoljnije. Uvidom u obračun i isplatu plaća i naknada zaposlenih nismo utvrdili nepravilnosti.

7.1.1.2 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od **1.054.443 KM** i u odnosu na plan ostvareni su manje za 1.030.157 KM ili za 49,4 %. U strukturi izdataka za materijal i usluge najveće učešće zauzimaju izdaci

osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa (389.973 KM), izdaci za stručne usluge (93.348 KM), izdaci za rad Upravnog odbora (73.783 KM), izdaci za tekuće održavanje (70.835 KM), izdaci za sudske sporove (70.550 KM), izdaci za komunikacije i komunalne usluge (54.134 KM) i usluge stručnog obrazovanja (47.466 KM).

Izdaci bankarskih usluga koji su i najznačajniji u iznosu od **389.973 KM** odnose se na troškove plaćene komisionim bankama, međutim komisionim bankama također su plaćeni i **izdaci za sudske sporove** za učinjene pravne radnje u vezi sa spornim plasmanima Federalnog zavoda iz ranijeg perioda u iznosu od **70.550 KM**, o čemu je detaljnije navedeno u dijelu Izvještaja koji se odnosi na Dugoročna potraživanja (Tačka 9.1. Izvještaja).

Usluge stručnog obrazovanja iskazane su u iznosu od **47.466 KM** i u odnosu na plan su ostvarene manje za 52.534 KM ili 52,53 %. Odlukom direktora od 30.10.2014. godine četiri zaposlenika upućena su na pohađanje kurseva u organizaciji „ORACLE Hrvatska“ d.o.o. Zagreb, Republika Hrvatska, nakon ocjene da je obuka neophodna za kvalitetno obavljanje poslova i radnih zadataka u sklopu implementacije projekta „Nadogradnja, konsolidacija i unapređenje informacionog sistema za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba“. Na pismeni zahtjev Federalnog zavoda, dostavljena je ponuda firme „ORACLE Hrvatska“ d.o.o. Zagreb za edukaciju u trajanju od 15 dana na iznos od **126.900 HRK**, koja uključuje kurseve za: Oracle Linux System Administration, Oracle Database 11g: Administration Workshop 1, Oracle Database 11g: Administration Workshop 2. Federalni zavod je prihvatio ponuđenu cijenu, te je po podnošenju izvještaja o prisustvu kursovima od strane zaposlenika, izvršeno plaćanje iznosa u cjelosti dobavljaču od 32.275 KM (po kandidatu 8.094 KM).

Izdaci za rad Upravnog odbora iskazani su u neto iznosu od **73.783 KM**. Upravni odbor imenovala je Vlada FBiH 30.05.2012. godine na period od četiri godine i isti čine predsjednik i šest članova. Isplata naknade članovima odbora utvrđena je Statutom Federalnog zavoda i ista se isplaćuje članovima u visini prosječne plaće za prethodnu godinu a predsjedniku 20 % više u odnosu na članove. Shodno navedenom, naknada predsjednika odbora iznosila je 1.002 KM mjesečno (neto), a članova odbora 835 KM mjesečno (neto). Konstatovano je da imenovana predsjednica Upravnog odbora nije bila prisutna ni na jednoj održanoj sjednici u 2014. godini, međutim istoj je svakog mjeseca isplaćivana naknada, uvećana za 20 %, a sva ovlaštenja koja ima kao predsjednica Upravnog odbora prenijela na jednu od članica Upravnog odbora. Pored toga, obavljenom revizijom smo utvrdili da su članovima odbora isplaćene i mjesečne naknade za januar, juli i avgust 2014. godine, iako isti u ovim mjesecima nisu održali ni jednu sjednicu (3 mj. x 6.012 KM = 18.036 KM neto). **Isplata naknada članovima Upravnog odbora uređena je Statutom Federalnog zavoda za zapošljavanje i ista nije uslovljena održavanjem sjednica od strane istog, što smatramo neprihvatljivim. Imajuću u vidu naprijed navedeno, ne može se potvrditi opravdanost isplate neto naknada članovima Upravnog odbora u neto iznosu od 18.036 KM, a naročito predsjednici Upravnog odbora koja nije prisustvovala ni jednoj sjednici u 2014. godini.**

Poduzeti sve potrebne aktivnosti kako bi se internim aktima Federalnog zavoda preciznije definisala isplata naknada članovima Upravnog odbora, u smislu da se isplata naknada uvjetuje održavanjem i prisustvovanjem sjednicama;

7.1.1.3 Tekući transferi

U okviru izvršenja tekućih rashoda na **tekuće transfere se odnosi 29.998.868 KM** ili 77,55 % ukupnog izvršenja rashoda i izdataka, što je u odnosu na prethodnu godinu veće za 71.581 KM. Međutim, iskazano izvršenje 2014. godine **manje je za 20.826.507 KM ili 41 % u odnosu na plan**, obzirom da su za navedene namjene planirana sredstva u ukupnom iznosu od 50.824.375 KM, a ista su posljedica neprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja u planiranom iznosu.

Prvobitnim Finansijskim planom za 2014. godinu na poziciji tekućih transfera sredstva su bila odobrena u iznosu od 48.084.000 KM, koja su se Prvim izmjenama i dopunama Finansijskog plana povećala na iznos od 50.824.375 KM, a nakon toga Odlukom Upravnog odbora i preraspodijelila unutar tekućih transfera za iznos od 2.800.000 KM. Imajući u vidu naprijed navedeno, planirani iznos tekućih transfera predstavlja zakonski odobrena sredstva za 2014. godinu, čiju strukturu izvršenja dajemo u sljedećoj tabeli:

u KM

Red. Broj	Tekući transfer	Zakonski odobrena sredstva 2014. godine ¹	Izvršenje 2014. godine	Index (%) 4/3
1	2	3	4	5
I	Transfer koji se realizuju u skladu sa zakonskim propisima i potpisanim sporazumima	16.881.125	16.881.125	100
1.	Transfera kantonalnim službama za zapošljavanje za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih i za realizaciju programa socijalnog zbrinjavanja nezaposlenih osoba	14.600.000	14.600.000	100
2.	Transfer Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	1.561.125	1.561.125	100
3.	Projekat podrške mrežama za socijalnu sigurnost i zapošljavanje – SSNESP	720.000	720.000	100
II	Transferi čija realizacija predstavlja provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja	33.943.250	13.117.743	38,65
4.	Program samozapošljavanja i zapošljavanja Roma (grant iz Budžeta BiH i grant i Budžeta FBiH)	896.000	544.457	60,76
5.	Program sufinansiranja samozapošljavanja mladih osoba „Omladinsko poduzetništvo“	230.000	0	0
6.	Program sufinansiranja zapošljavanja nezaposlenih osoba „Poduzetništvo za sve“	231.250	0	0
7.	Programi pripreme za rad (obuka, stručno osposobljavanje i usavršavanje)	2.000.000	272.247	13,61
8.	Projekat Rast (razvoj, analiza, savjetovanje, transformacija)	350.000	20.000	5,71
9.	Zajednički projekti sa drugim institucijama	1.000.000	616.173	61,62
10.	Programi sufinansiranja zapošljavanja i sticanja prvog radnog iskustva (prvo radno iskustvo; prilika za sve, vaučer za posao, sezonsko zapošljavanje i program obuke/ stručnog zapošljavanja u oblasti vinogradarstva)	25.636.000	9.750.961	38,04
11.	Zajedno do obnove	3.600.000	1.913.905	53,16
	Ukupno	50.824.375	29.998.868	59,02

Transfer kantonalnim službama za zapošljavanje za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih i za realizaciju programa socijalnog zbrinjavanja nezaposlenih osoba iskazan je u iznosu **14.600.000 KM** što predstavlja 100 % ostvarenje u odnosu na plan. U odnosu na prethodnu godinu izvršenje je manje za 2.725.914 KM.

Realizacija navedenog transfera se vrši na osnovu postojećih odredbi člana 49. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, kojim je propisano: **ako se utvrdi da su sredstva koja su na raspolaganju službama nedovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova u nastupajućem mjesecu, službe za zapošljavanje podnose zahtjev Federalnom zavodu za dodjelu nedostajućih sredstava, a isti tražena sredstva dodjeljuje službama, uz odobrenje resornog federalnog ministarstva.** Vežano za realizaciju navedenog transfera, obzirom da su kantoni nadležni za osnivanje, rad, prestanak rada i druga pitanja koja se odnose na rad službi za zapošljavanje, **ističemo da su kantonalne službe posebna pravna lica kojima upravne odbore imenuju vlade kantona, a finansijske planove istima usvajaju nadležni kantonalni organi i tijela, koji također donose i normativne akte kojima se uređuje i utvrđuje visina administrativnih troškova (plate, naknade, prijem zaposlenih, ostali izdaci za materijal i usluge), kao i osnovica, način obračunavanja i uplaćivanja doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba.**

Zakonom utvrđen način trošenja prikupljenih doprinosa za nezaposlenost, radi bolje preglednosti dajemo u sljedećoj tabeli:

¹ Prve izmjene i dopune Finansijskog plana Federalnog zavoda za 2014. godinu korigovane Odlukom o preraspodjeli sredstava.

Zakonski utvrđeni prioriteti u trošenju prikupljenih sredstava doprinosa za slučaj nezaposlenosti			Zakonom propisan način utvrđivanja iznosa koji se isplaćuju od strane kantonalnih službi, a za koje je Federalni zavod dužan da iz pripadajućih sredstava doprinosa doznači službama nedostajući dio sredstava, putem transfera
	30 % uplaćenih doprinosa koja se doznačavaju Federalnom zavodu (FZZZ-u)	70 % uplaćenih doprinosa koji se doznačavaju kantonalnim službama za zapošljavanje	
Prvi prioritet	Administrativni troškovi FZZZ-a	Administrativni troškovi službi	U skladu sa normativnim aktima koje donose upravni odbori kantonalnih službi
Drugi prioritet	Ravnomjernije ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba na teritoriji FBiH koje se ostvaruje kroz odobravanje i doznačavanje sredstava Transfera kantonalnim službama za zapošljavanje za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih	Materijalna i socijalna sigurnost nezaposlenih osoba koja obuhvata:	
		1) Novčanu naknada za vrijeme nezaposlenosti	40 % od prosječne neto plaće isplaćene u FBiH u posljednja 3 mjeseca prije prestanka radnog odnosa nezaposlene osobe, u trajanju između 3 do 24 mjeseca (član 30).
		2) Uplatu doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba	U skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju kojim je propisano da osnovicu, način obračunavanja i uplaćivanja doprinosa svojim propisima utvrđuje zakonodavno tijelo kantona, na prijedlog kantonalnih zavoda osiguranja (članovi 19, 80. i 84.)
		3) Penzijsko i invalidsko osiguranje nezaposlenih osoba kojima nedostaju do 3 godine do sticanja uslova za starosnu penziju	U skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju
Ukoliko preostane sredstva	Finansiranje programa za tržište rada	Realizacija mjera predviđenih članovima 21. i 25. Zakona (promicanje ostvarivanja i održavanja više stope zaposlenosti, te posredovanje u zapošljavanju)	
Preostala sredstva mogu se koristiti	Za realizaciju programa za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba, za koje su FZZZ i kantonalne službe za zapošljavanje dužne razraditi vlastiti programe, a na osnovu Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije preduzeća ostali ili ostaju bez posla donesenog od strane Vlade FBiH, V broj 10/07 od 10.01.2007. godine ("Sl. novine FBiH", broj 5/2007).		

Prema prezentiranoj dokumentaciji, od strane kantonalnih službi za zapošljavanje, iskazani su ukupni zahtjevi za doznaku nedostajućih sredstava u 2014. godini u iznosu od 18.607.462 KM od čega je Federalni

zavod odobrio i doznačio 14.600.000 KM. Raspodjelu sredstava po kantonalnim službama u odnosu na njihove zahtjeve dajemo u sljedećoj tabeli:

Red. Broj	Služba za zapošljavanje Kantona	Zahtjevi kantonalnih službi u 2014. godini	Odobrena i doznačena sredstva na teret 2014. godine	Razlika zahtjeva i odobrenih sredstava 2014. godine	Odobrena i doznačena sredstva 2013. godine	Odobrena i doznačena sredstva 2012. godine
1	2	3	4	5=4-3	6	7
1.	Unsko - sanski	2.692.966	2.180.674	512.292	3.248.063	2.980.872
2.	Posavski	303.904	269.654	34.250	298.235	556.085
3.	Tuzlanski	3.864.703	2.770.795	1.093.908	4.202.793	4.494.602
4.	Zeničko – dobojski	7.108.841	5.726.632	1.382.209	3.626.274	4.520.390
5.	Bosansko – podrinjski	-	-	-	0	126.875
6.	Srednjobosanski	371.090	371.090	-	971.665	2.404.427
7.	Hercegovačko – neretvanski	3.057.563	2.140.783	916.780	3.726.432	3.288.105
8.	Zapadno – hercegovački	553.754	519.198	34.556	495.791	1.001.145
9.	Kanton Sarajevo	-	-	-	0	0
10.	Kanton 10	654.640	621.174	33.466	756.661	362.191
	Ukupno	18.607.462	14.600.000	4.007.461	17.325.913	19.734.692

Kao što se može vidjeti iz prethodne tabele, svim kantonalnim službama po ispostavljenim zahtjevima nisu odobrena i doznačena tražena nedostajuća sredstva (4.007.461 KM), iz razloga kako je navedeno, zbog provjere finansijskih izvještaja po konačnom obračunu 31.12.2014. godine. Nakon konačnog obračuna, odnosno dostavljenih finansijskih izvještaja, Federalni zavod je sačinio Pregled prikupljenih prihoda i primitaka, kao i rashoda i izdataka svih kantonalnih službi za zapošljavanje za period 01.01. – 31.12.2014. godine, na osnovu kojeg **konstatujemo da ukupno nedostajuća sredstva za 2014. godinu iznose 337.884 KM, a ista se prema uspostavljenoj praksi doznačavaju u prvom kvartalu naredne godine** (od čega: Tuzlanski kanton 33.575 KM, Zapadno - hercegovački kanton 238.768 KM i Kanton 10 iznos od 65.541 KM). **Nakon obavljene revizije, konstatujemo da Federalni zavod nije uspostavio adekvatan način utvrđivanja opravdanosti dostavljenih zahtjeva kantonalnih službi za zapošljavanje za nedostajućim sredstvima za ostvarivanje materijalno socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova. Navedeno može da ima značajne posljedice na izvršenje finansijskog plana Federalnog zavoda, posebno ako se ima u vidu da je osnovica za obračunavanje doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba različito utvrđena od strane kantonalnih skupština, kao i da administrativni troškovi kantonalnih službi za zapošljavanje nisu limitirani i međusobno harmonizirani u pogledu obračuna plata, naknada, prijema zaposlenih, izdataka za materijal i usluge.**

Zbog svega naprijed navedenog, ne može se potvrditi opravdanost postojećeg načina odobravanja nedostajućeg dijela sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje, kao i da su sredstva doprinosa usmjerena Federalnom zavodu u potpunosti iskorištena za ravnomjerno ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba na teritoriju Federacije, u skladu sa članom 50. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. Također ističemo da Federalni zavod nije postupio po preporukama koje smo dali prilikom obavljanja revizije za 2013. godinu.

U saradnji sa ostalim nadležnim organima i institucijama, kao i kantonalnim službama za zapošljavanje, poduzeti aktivnosti kako bi se harmonizirala osnovica za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, kao i administrativni troškovi kantonalnih službi za zapošljavanje u cilju namjenskog korištenja prikupljenih doprinosa za nezaposlenost i ravnomjernog ostvarivanja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u Federaciji BiH;

Utvrđiti kriterije na osnovu kojih će se vršiti raspodjela nedostajućih sredstava po zahtjevima kantonalnih službi u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica;

Transfer Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom iskazan je u iznosu od **1.561.125 KM**, što je u odnosu na plan ostvarenje od 100 %. Obaveza doznačavanja sredstava je propisana Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom u iznosu 10% od planiranih sredstava za aktivnu politiku zapošljavanja od strane Federalnog zavoda. Uvidom u dostavljeni izvještaj Fonda o utrošku sredstava doznačenih na teret budžetske 2013. godine, konstatujemo da su sredstva utrošena u iznosu od 2.015.000 KM, od čega **621.900 KM** na osnovu objavljenog javnog poziva, na ime novčanog stimulansa za zapošljavanje osoba sa invaliditetom (48 pravnih lica). Preostali iznos sredstava u iznosu od **1.394.000 KM** Fond je također dodijelio na osnovu javnog poziva za finansiranje/ sufinansiranje programa (73 pravna lica). U vezi navedenog izvještavanja, konstatujemo da je i ove kao i prethodne godine, nastavljena praksa da se u izvještaju navedu samo nazivi pravnih lica sa dodijeljenim iznosima, bez dostavljanja dokumentacije u prilogu koja bi poslužila kao pojašnjenje kako su utvrđeni pojedinačni iznosi dodijeljenih sredstava po korisnicima, kao i način utroška dodijeljenih sredstava. **Imajući u vidu navedeno, ne može se potvrditi da je Zavod osigurao adekvatnu kontrolu utroška sredstava doznačavanih Fondu na teret budžetske 2013. i 2014. godine, te smo mišljenja da bi kontrolu načina dodjele i utroška navedenih sredstava obavezno trebalo izvršiti i na terenu, putem imenovane komisije.**

Doznačavanje sredstava Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom vršiti na osnovu potpisanog ugovora kojim će se precizno definisati prava i obaveze ugovorenih strana;

Osigurati adekvatnu kontrolu nad utroškom sredstava doznačavanih Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom kao i izvještavanje koje će pružati informaciju u koje namjene i na koji način su sredstva utrošena;

Transfer za zapošljavanje Roma iskazan je u iznosu od **544.457 KM** i u odnosu na plan ostvaren je manje za 351.543 KM ili 39,23 %. U navedenom iznosu sadržana je realizacija po Programima 2012/2013. godine u iznosu od 432.041 KM i Programu za 2014. godinu od 112.416 KM. Odlukom Upravnog odbora od 24.04.2014. godine usvojen je Program zapošljavanja Roma u 2014. godini koji ima za cilj podsticanje poslodavaca da zapošljavaju Rome i stvaranje povoljnijih uslova za samozapošljavanje nezaposlenih Roma, ravnopravno muškaraca i žena u skladu sa podnesenim zahtjevima, te poboljšati materijalni položaj i pospješiti zaposlenost romske populacije radi ekonomske i socijalne integracije u društvene tokove u FBiH. Programom se sufinansiraju poslodavci radi zapošljavanja Roma sa evidencije nezaposlenih (6.000 KM po jednoj osobi u trajanju od 12 mjeseci i 10.000 KM po jednoj osobi u trajanju od 24 mjeseca) i samozapošljavanje Roma u iznosu od 8.000 KM po jednoj osobi za registraciju i obavljanje djelatnosti u trajanju od 12 mjeseci. Djelatnosti su: 1. samostalne djelatnosti (stari zanati, domaća radinost, proizvodno i uslužno zanatstvo); 2. poljoprivrede (plastenička proizvodnja, pčelarstvo ili druga grana poljoprivrede); 3. sakupljanje sekundarnih sirovina. Po isteku Javnog poziva za učešće u Programu, Komisija imenovana Rješenjem direktora Zavoda, a u koju su uključeni i predstavnici Roma, provela je postupak ocjene pristiglih zahtjeva. Ugovoreno je sufinansiranje zapošljavanja 72 osobe romske nacionalne manjine kod 35 poslodavaca (496.000 KM) i samozapošljavanje sa 20 Roma (160.000 KM).

Kod samozapošljavanja Roma, fizička lica su nakon odobravanja sredstava kao uslov za potpisivanje ugovora bila u obavezi dostaviti ovjerenu kopiju predračuna o nabavci sredstava za rad, opreme i repromaterijala i sl. za registrovanu djelatnost u iznosu od 2.000 KM, te bjanko mjenicu i mjeničnu izjavu kao instrument obezbjeđenja odobrenih sredstava. U roku od 15 dana od dana izvršene uplate avansa od 2.000 KM korisnicu su dužni dostaviti račun, fakturu i fiskalni račun za troškove registracije, nabavke sredstava za rad, opreme, repromaterijala kao dokaz o namjenskom utrošku avansno uplaćenih sredstava.

U zaključenim ugovorima o sufinansiranju samozapošljavanja utvrđeno je da će se kontrola izvršavanja obaveza vršiti provjerom u bazi Porezne uprave FBiH, čime će se pratiti obaveza zadržavanja registrirane djelatnosti u ugovorenom roku i po potrebi kontrolom provođenja ugovora kod korisnika. **Nije prezentiran dokaz da je Zavod vršio kontrolu izvršavanja obaveza kod korisnika, kako bi se uvjerio da su sredstva za rad, oprema i repromaterijal koji su pravdani računima, stvarno i nabavljeni, čime ne možemo potvrditi da je osigurana adekvatna kontrola nad namjenskim utroškom dodijeljenih avansnih sredstava u iznosu od 40.000 KM.**

Kod sufinansiranja zapošljavanja Roma poslodavci su bili u obavezi kao uvjet za isplatu sredstava Federalnom zavodu dostaviti između ostalog mjeničnu izjavu i bjanko mjenicu kao instrument obezbjeđenja odobrenih sredstava, odnosno bankovnu garanciju za iznose sufinansiranja veće od 30.000 KM. Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da pravno lice „GRAFICOM“ d.o.o. Maglaj kojem su odobrena sredstva u iznosu od 6.000 KM nije dostavilo mjeničnu izjavu i bjanko mjenicu. Dopisom od 04.11.2014. godine Federalni zavod je zatražio dostavljanje nedostajuće dokumentacije, međutim tražena mjenična izjava i bjanko mjenica nisu prezentirane. **Na osnovu navedenog, ne može se potvrditi isplata dijela odobrenih sredstava od 2.000 KM, a da prethodno nije dostavljena kompletna dokumentacija utvrđena članom 3. Ugovora koja je uvjet za isplatu sredstava.**

Podaci vezano za navedeni Program u Izvještaju o radu Federalnog zavoda za 2014. godinu nisu usaglašeni sa pomoćnom evidencijom za pravna lica, gdje je u Izvještaju o radu ugovoreni iznos sufinansiranja više iskazan za 24.000 KM u odnosu na pomoćnu evidenciju, a broj osoba koje se finansiraju veći je za 4 osobe).

Isplatu sredstava poslodavcima vršiti nakon dostavljanja kompletne dokumentacije koja je uslov za isplatu sredstava u skladu sa zaključenim ugovorima ;

Kako bi se osigurao namjenski utrošak dodijeljenih avansnih sredstava za nabavku sredstava za rad, opreme i repromaterijala, vršiti kontrolu izvršavanja ugovorenih obaveza kod korisnika;

Osigurati u narednom periodu da pomoćne evidencije programa i podaci u Izvještaju o radu budu usklađeni;

Učešće Zavoda u finansiranju zajedničkih projekata sa drugim institucijama iskazano je u iznosu od **616.173 KM** što je ostvarenje manje za 383.827 KM ili 38,38 %. Odlukom Upravnog odbora od 24.04.2014. godine odobreno je učešće Zavoda u projektu „**Stručno osposobljavanje i zapošljavanje šivača i krojača za potrebe firme Saniteks d.d. Velika Kladaša**“ za čiju realizaciju su osigurana bespovratna sredstva od **106.600 KM**. Sporazum o partnerstvu u implementaciji projekta zaključili su 27.03.2014. godine Vlada Unsko-sanskog kantona, Opština Bužim, Federalni zavod za zapošljavanje, USAID Sida GOLD Projekat, kompanija „Saniteks“ d.d. Velika Kladaša i Razvojna agencija Unsko-sanskog kantona. Sporazumom o partnerstvu dogovoreno je otvaranje novih 100 radnih mjesta, a ukupna finansijska sredstva za realizaciju programa ugovorena su u iznosu od 338.510 KM, s tim da će Federalni zavod sufinansirati 106.600 KM. Sredstva Zavoda doznačena su na račun Razvojne agencije Unsko-sanskog kantona koja je zadužena za vršenje nadzora i izvještavanje na projektu. **Izvještaj o implementaciji projekta implementator je dostavio Zavodu 10.02.2015. godine prema kojem je u radni odnos do utvrđenog roka primljeno 79 kandidata, što nije u skladu sa zaključenim Sporazumom prema kojem je kompanija „Saniteks“ d.d. Velika Kladaša bila u obavezi da do kraja oktobra 2014. godine primi u radni odnos svih 100 kandidata koji su okončali obuku. Zavod je dopisom od 06.05.2015. godine zatražio povrat sredstava (nije naveden finansijski iznos), koje je kompanija prema Sporazumu dužna vratiti srazmjerno broju nezaposlenih kandidata. Međutim, u zaključenom Sporazumu strane potpisnice nisu utvrdile instrument obezbjeđenja u slučaju neispunjavanja ugovorenih obaveza, a koji bi poslužio kao garancija za povrat doznačenih sredstava. U Informaciji od 07.05.2015. godine Saniteks d.d. Velika Kladaša je izvjestio da je uslijed problema u poslovanju sa svim polaznicima obuke zaključno sa 31.12.2014. godine raskinuo ugovor o radu, a zatim ponovo izvršio prijavu 01.04.2015. godine 30 radnika. Federalni zavod nije utvrdio ukupan iznos finansijskih sredstava za povrat po navedenom projektu (na osnovu kontrole svih prijava u bazi Porezne uprave).**

Drugi projekat u kojem je Federalni zavod zauzeo učešće u finansiranju zajedničkih projekata je „**Stručno osposobljavanje i zapošljavanje putem neformalnog obrazovanja za potrebe fabrike Prevent Srebrenica**“ za koji je Federalni zavod izdvojio sredstva u iznosu od **57.750 KM**. Na osnovu Memoranduma o razumjevanju koji su potpisali UNDP, USAID, Prevent BH d.o.o Visoko, Prevent Components d.o.o. Goražde-podružnica Srebrenica, Općina Srebrenica, Federalni zavod za zapošljavanje i Agencija za lokalne razvojne inicijative „ALDI“ Goražde, Zavod je doznačio sredstva na račun Agencije za lokalne razvojne inicijative „ALDI“ Goražde, koja je zadužena da vrši nadzor i izvještava partnere na projektu. Svrha projekta je otvaranje do 60 novih radnih mjesta u okviru automobilske industrije. **Utvdili smo da je praktično finansiran projekat koji je u fazi zaključivanja Memoranduma u decembru 2014. godine već bio okončan (obuka kandidata završena u junu), a za koji je Zavod doznačio sredstva po potpisivanju Memoranduma. Agencija zadužena**

za izvještavanje dostavila je narativni izvještaj za provedenu obuku i dokaze o zapošljavanju kandidata. Finansijsko pravdanje utroška sredstava od 57.750 KM nije prezentirano čime ne možemo potvrditi u koje svrhe su doznačena sredstva i utrošena.

Poduzeti sve zakonske mjere u cilju povrata sredstava doznačenih za projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje šivača i krojača za potrebe firme Saniteks d.d. Velika Kladuša“ imajući u vidu da kompanija nije ispoštovala obaveze preuzete zaključenim Sporazumom o partnerstvu;

Prilikom ugovaranja zajedničkih projekata sa drugim institucijama osigurati instrument obezbjeđenja kao garanciju za povrat sredstava u slučaju neispunjavanja ugovorenih obaveza;

Prilikom zaključivanja Memoranduma o razumjevanju na realizaciji projekata sa drugim institucijama utvrditi obavezu dostavljanja finansijskih izvještaja sa prilogom računa kojima će se potvrditi namjenski utrošak doznačenih sredstava;

Program sufinansiranja zapošljavanja i sufinansiranja sticanja prvog radnog iskustva – ovim programom su predviđene dvije grupe poticajnih mjera: 1.) Sufinansiranje sticanja prvog radnog iskustva u okviru koje je poticajna mjera „Jačanje konkurentnosti na tržištu rada – Prvo radno iskustvo 2014“ i 2.) Sufinansiranje zapošljavanja u okviru koje su poticajne mjere 2a) „Sufinansiranje zapošljavanja – Prilika za sve“, 2b.) „Sufinansiranje sezonskog zapošljavanja“ i 2c.) „Sufinansiranje zapošljavanja teško zapošljivih osoba – Vaučer za posao“.

1.) Jačanje konkurentnosti na tržištu rada – Prvo radno iskustvo 2014

Program je usvojen Odlukom Upravnog odbora 24.04.2014. godine za sufinansiranje sticanja prvog radnog iskustva za mlade nezaposlene osobe dobi do 30 godina i izuzetno osobe dobi do 35 godina ukoliko su prijavljene na evidenciju nezaposlenih duže od 12 mjeseci. Radni odnos zasniva se na period od 6 mjeseci (osobe sa srednjom stručnom spremom, III i IV stepen) i 12 mjeseci (osobe sa višom – VI stepen i visokom stručnom spremom – VII stepen). Programom je regulisano da Zavod poslodavcu mjesečno refundira uplaćene obračunate obavezne doprinose za sufinansiranu osobu (troškove doprinosa iz i na plaću sa uračunatim porezom na dohodak), s tim da je **osnovni iznos refundacije do 499 KM maksimalno** (iznos doprinosa na prosječnu neto plaću u FBiH za 2012. godinu, prema objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Pored sufinansiranja doprinosa, Zavod sufinansira i naknadu troškova zaposlenika (prevoz, ishrana) u iznosu od **50 KM po osobi**, s tim da se osnovni iznos sufinansiranja može povećati za **10 %** za određene kategorije (osobe sa univerzitetskim priznanjima i nagradama, dugoročno nezaposlene osobe duže od 12 mjeseci, osobe sa invaliditetom, članovi šehidskih porodica, žene, Romi itd.). **Uvidom u odobrene iznose sufinansiranja, uključujući sve vidove finansiranja po ovoj mjeri (topli obrok, doprinosi i porezi), prosječan mjesečni iznos sufinansiranja po osobi je iznosio 308 KM.**

Prema Izvještaju o radu za 2014. godinu zaključeni su ugovori sa poslodavcima u vrijednosti 4.898.924 KM kojima su obuhvaćene 1.324 osobe. Ovaj podatak je do momenta okončanja revizije povećan, gdje smo uvidom u bazu podataka za navedeni program utvrdili da je ugovoreni iznos povećan za 1.760.775 KM i broj obuhvaćenih osoba povećan za 465. Na osnovu zaključenih tripartitnih ugovora o sufinansiranju osposobljavanja za rad u struci i sticanja prvog radnog iskustva između Federalnog zavoda, kantonalne službe za zapošljavanje i poslodavca, kantonalne službe tokom perioda sufinansiranja dostavljaju Federalnom zavodu Izvještaj o ispunjavanju uslova za isplatu (Obrazac PRI 2), na osnovu kojeg Federalni zavod isplaćuje/refundira poslodavcu ugovoreni iznos sredstava za protekli mjesec. Prethodno su poslodavci u obavezi da dostave kantonalnoj službi za svaki mjesec dokumentaciju propisanu ugovorom. Realizaciju ugovorenih obaveza Federalni zavod prati provjerom statusa sufinansirane osobe u bazi podataka Porezne uprave FBiH i kontrolom dostavljenih izvještaja kantonalnih službi. Kontrola provođenja ugovorenih obaveza kod poslodavca utvrđena ugovorom prema potrebi nije vršena u 2014. godini. Od ukupne vrijednosti zaključenih ugovora u 2014. godini u iznosu od 4.898.924 KM realizovano je 1.280.039 KM, a preostala sredstva od 3.618.884 KM se prenose kao neizmirene obaveze za realizaciju u 2015. godinu.

2a.) Sufinansiranje zapošljavanja – Prilika za sve“

Ova poticajna mjera podrazumjeva zapošljavanje nezaposlenih osoba bez obzira na radno iskustvo, dob i stepen obrazovanja, uz zasnivanje radnog odnosa na period od 6 mjeseci, s ciljem da se što većem broju nezaposlenih osoba olakša integracija na tržištu rada i spriječi prelazak u dugoročnu nezaposlenost.

Za ovu poticajnu mjeru Federalni zavod poslodavcu mjesečno refundira uplaćene obračunate obavezne doprinose za sufinansiranu osobu (troškove doprinosa iz i na plaću sa uračunatim porezom na dohodak), s tim da je **osnovni iznos refundacije do 499 KM maksimalno** (iznos doprinosa na prosječnu neto plaću u FBiH za 2012. godinu, prema objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku). Pored sufinansiranja doprinosa, Zavod sufinansira i naknadu troškova zaposlenika (prevoz, ishrana) u iznosu od 50 KM po sufinansiranoj osobi, s tim da se osnovni iznos sufinansiranja može povećati za 10 % za određene kategorije (osobe sa univerzitetskim priznanjima i nagradama, dugoročno nezaposlene osobe duže od 12 mjeseci, osobe sa invaliditetom, članovi šehidskih porodica, žene, Romi itd.) **Uvidom u odobrene iznose sufinansiranja, uključujući sve vidove finansiranja po ovoj mjeri (topli obrok, doprinosi i porezi), prosječan mjesečni iznos sufinansiranja po osobi iznosio je 165 KM.** U 2014. godini zaključeni su ugovori sa poslodavcima u vrijednosti 7.491.111 KM kojima su obuhvaćene 3.770 osobe. Uvidom u bazu podataka, konstatovano je da je ovaj podatak o broju i vrijednosti osoba do okončanja revizije uvećan za 2.482.652 KM, odnosno 1.076 osoba. Način refundacije sredstava poslodavcu vrši se na način identičan prethodno opisanom programu – Prvo radno iskustvo 2014, kao i kontrola realizacije ugovorenih obaveza. Od ukupne vrijednosti zaključenih ugovora u 2014. godini u iznosu od 7.491.111 KM poslodavcima je doznačeno 2.618.326 KM, dok se preostala sredstava od 4.872.784 KM prenose kao neizmirene obaveze na realizaciju u 2015. godinu.

2b.) Sufinansiranje sezonskog zapošljavanja predviđeno je za nezaposlene osobe prvenstveno bez kvalifikacije, koje su najbrojnije na evidenciji nezaposlenih (NK i NSS) bez obzira na radno iskustvo i dob, uz zasnivanje radnog odnosa na period do tri mjeseca. Zavod je kroz ovu poticajnu mjeru poslodavcima mjesečno refundirao troškove doprinosa iz i na najnižu plaću u FBiH sa uračunatim porezom na dohodak i troškove prevoza za 3 mjeseca, u iznosu od 270 KM mjesečno (ukupan iznos 810 KM). **Imajući u vidu da je maksimalni iznos sufinansiranja iznosio 270 KM (porezi, doprinosi i prevoz) i da Zavod nije sufinansirao topli obrok, smatramo da isti nije i dovoljan, ako se uzmu u obzir troškovi života i ukupna sredstva kojima Federalni zavod raspolaže.** U realizaciju programa uključeno je 88 poslodavaca sa kojima su zaključeni ugovori u vrijednosti 203.310 KM, od čega je u 2014. godini izvršeno 143.370 KM.

2c.) Sufinansiranje zapošljavanja teško zapošljivih osoba – Vaučer za posao“

Ovom poticajnom mjerom finansirane su osobe dobi preko 40 godina, bez obzira na radno iskustvo i stepen obrazovanja, prijavljenih na evidenciju najmanje 24 mjeseca, uz zasnivanje radnog odnosa na period od 6 mjeseci. Putem vaučera koji se preuzima u službi/birou za zapošljavanje, nezaposlena osoba motivira se da samostalno traži zaposlenje pod poslodavca. Zavod poslodavcu mjesečno refundira uplaćene obračunate obavezne doprinose za sufinansiranu osobu (troškove doprinosa iz i na najnižu plaću u FBiH sa uračunatim porezom na dohodak) i troškove ishrane i prevoza sve u iznosu od 490 KM mjesečno, odnosno ukupno za 6 mjeseci 2.940 KM po jednom vaučeru. Prema Izvještaju o radu za 2014. godinu zaključeni su ugovori sa poslodavcima u vrijednosti 930.432 KM kojima je obuhvaćeno 319 osoba. Ovaj podatak je do momenta okončanja revizije porastao, gdje smo uvidom u bazu podataka za navedeni program utvrdili da je ugovoreni iznos veći za 502.740 KM a broj obuhvaćenih osoba za 169 osoba.

Programi ranijih godina -Realizacija programa „Prvo radno iskustvo 2012“ započela je krajem 2012. godine i istim je obuhvaćeno 950 mladih osoba kod 676 poslodavaca. U 2014. godini poslodavcima su refundirana sredstva u iznosu od 954.956 KM, dok je za okončanje programa ostalo neutrošenih sredstava još 98.440 KM. Realizacija programa „Prvo radno iskustvo 2013“ započela je početkom 2014. godine i istim je obuhvaćeno 1.648 osoba kroz zaključene ugovore u vrijednosti 6.008.980 KM. U 2014. godini poslodavcima su refundirana sredstva u iznosu od 3.507.342 KM, a ostatak neutrošenih sredstava od 2.501.638 KM predstavlja neizmirenu obavezu koja dospjeva u 2015. godini.

Transfer za realizaciju programa „Zajedno do obnove“ iskazan je u iznosu od **1.913.905 KM** što u odnosu na plan od 3.600.000 KM predstavlja izvršenje od 53,16 %. Navedeni Program je ugrađen u Finansijski plan Federalnog zavoda, nakon nastalih vanrednih okolnosti izazvanih poplavama i klizištima, a u skladu sa

zaključkom Vlade FBiH od 19.05.2014. godine¹ i zaključkom Parlamenta FBiH od 22.05.2014. godine² kao oblik podrške revitalizaciji pogođenih područja. Upravni odbor Federalnog zavoda je 17.06.2014. godine usvojio Program javnih radova „Zajedno u obnovi“, a istim je trebalo sufinansirati zapošljavanja 2.000 osoba sa evidencije nezaposlenih, i to prioritetno u oblasti veterine, epidemiologije, geologije, geodezije i dr., a koje će biti angažirane na aktivnostima sanacije poplavljenih područja. Izdvajanje sredstava u iznosu od 3.600.000 KM je trebalo **osigurati minimalnu plaću sa pripadajućim obaveznim doprinosima na teret poslodavca i zaposlenika** za 2.000 osoba u trajanju od 3 mjeseca i to u općinskim i kantonalnim javnim preduzećima, jedinicama lokalne samouprave, kantonalnim i federalnim institucijama, civilnoj zaštiti, poslovnim subjektima i nevladinim organizacijama koje saraduju sa navedenim institucijama. Uvidom u način realizacije navedenog transfera konstatovano je da je raspodjelu sredstava vršio Sektor za upravljanje projektima finansiranim iz fondova EU i drugih dostupnih fondova, na osnovu objavljenog javnog poziva od 18.06.2014. godine. **Prema prezentiranim rezultatima Programa javnih radova „Zajedno u obnovi“, nakon javnog poziva zaključeni su ugovori sa 62 poslodavca kod kojih je zaposleno 1.177 osoba na period do tri mjeseca, a za realizaciju programa su utrošena sredstva u ukupnom iznosu od 1.913.905 KM, što je značajno manje od planiranog iznosa. Razlog za navedeno leži u činjenici da je navedenim programom iz sredstava Federalnog zavoda finansirana samo minimalna plaća sa pripadajućim porezima i doprinosima na teret poslodavca i zaposlenika, tako da su angažovane osobe mogle na ovakav način, za mjesec oktobar 2014. godine, zaraditi samo neto od 354 KM (354 KM/23 radna dana = 15,39 KM dnevno) obzirom da Federalni zavod nije finansirao naknadu za prevoz i topli obrok³. Imajući u vidu naprijed navedeno, ne može se potvrditi da je Program javnih radova „Zajedno u obnovi“ kao oblik podrške poplavljenim područjima kreiran na ispravan način jer je isti predvidio neprimjereno nisku visinu sredstava po angažovanoj osobi za teške poslove koje je trebalo raditi u odnosu na ukupna sredstva kojima Federalni zavod raspolaže.** Ističemo da su 28.05.2014. godine Federalni zavod za zapošljavanje, Udruženje poslodavaca FBiH, Privredna komora FBiH i Savez samostalnih sindikata BiH zaključili Memorandum o zajedničkom djelovanju na saniranju i ublažavanju šteta i očuvanju radnih mjesta kao polaznu osnovu za implementaciju strateških aktivnosti na ublažavanju posljedica na područjima u FBiH ugroženim prirodnim nesrećom – poplavama i klizištima. Iako je navedenim Memorandumom bilo predviđeno da će se način i postupak provođenja aktivnosti regulisati posebnim protokolima, konstatujemo da nijedan protokol nije potpisan, odnosno da nije bilo provođenja nikakvih aktivnosti u cilju ublažavanja posljedica na poplavljenim područjima u skladu sa istim.

Preispitati opravdanost visine finansiranog iznosa sredstava kojeg Federalni zavod doznačava prilikom angažovanja nezaposlenih osoba u sklopu provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja imajući u vidu troškove života i ukupna sredstva kojima Federalni zavod raspolaže, a naročito programa za sezonsko zapošljavanje;

Imajući u vidu realizaciju tekućih transfera na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 29.998.868 KM i da je u odnosu na planiranih 50.824.375 KM izvršenje svega 59 %, konstatujemo da je navedeno rezultat nepravovremenog pokretanja programa, na što smo skretali pažnju i ranijih godina. Napominjemo da je većina poticajnih mjera za 2014. godinu usvojena tek krajem aprila 2014. godine, iako je Finansijski plan za 2014. godinu usvojen još krajem 2013. godine. Naprijed navedeno se odražava na nemogućnost adekvatnog praćenja realizacije u odnosu na Finansijski plan za tekuću godinu, na stvaranje značajnog

¹ Vlada FBiH je 19.05.2014. godine je donijela Zaključak V broj 907/2014 kojim je zadužila FZZZ da hitno izradi Program angažovanja osoba, koje se vode na evidenciji nezaposlenih lica u službama za zapošljavanje, koji bi učestvovali u akcijama čišćenja i saniranja šteta, a prioritetno za veterinarske, epidemiološke, geološke, geodezijske i druge deficitarne struke.

² Predstavnički dom Parlamenta FBiH je 22.05.2014. godine je, prilikom razmatranja izmjena i dopuna Budžeta FBiH za 2014. godinu, donio Zaključak Broj: 01-14-610/14-1 kojim su zadužena resorna ministarstva, kao i sve budžetske i vanbudžetske institucije čiji je osnivač Vlada FBiH i Parlament FBiH (direkcije, fondacije, zavodi), da pod hitno, a najkasnije za 20 dana, dostave u proceduru izmjene „Programa utroška sredstava za 2014. godinu“, kao i potrebne izmjene i dopune pratećih zakonskih i podzakonskih akata s obzirom na novonastalu situaciju i ukazane potrebe za hitnim djelovanjem u cilju saniranja šteta nastalih prirodnim nepogodama na prostoru BiH. Za provođenje ovog zaključka, zadužuje se Vlada FBiH, koja je dužna za ove namjene zbirno obezbijediti minimalno 100 miliona KM, u okviru odobrenih sredstava za pojedina ministarstva i institucije, čiji je osnivač Vlada FBiH ili Parlament FBiH.

³ Za oktobar 2014. godine, finansiran iznos minimalnog ličnog dohotka sa pripadajućim porezima i doprinosima na teret poslodavca od strane Federalnog zavoda podrazumijeva finansiranje bruto plate u iznosu od od 521,75 KM od čega neto plaća za isplatu iznosu 354 KM, pripadajući doprinosi na platu 161,75 KM i porez na dohodak 6 KM.

iznosa obaveza za nerealizovane ugovore koji se prenose u naredni period (13.132.103 KM), kao i na smanjenje očekivanih efekata poticajnih mjera na smanjenje stope nezaposlenosti.

Usvajanje Programa za zapošljavanje vršiti pravovremeno na osnovu sredstava planiranih Finansijskim planom, kako bi realizacija istih bila u skladu sa planom, u cilju smanjenja stope nezaposlenosti;

7.1.2 Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci su iskazani u iznosu **5.317.059 KM**, od čega se na nabavku opreme odnosi 1.533.254 KM, na nabavku stalnih sredstava u obliku prava (licence) 3.197.511 KM i na uvećanje stanja sredstava namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH po osnovu primljenih otplata kredita za podsticaj zapošljavanju i po osnovu pozajmljivanje boračkoj populaciji iz sredstava podračuna namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH izdvojenog za borce (evidenciono) 586.294 KM.

Radi bolje preglednosti u sljedećoj tabeli dajemo strukturu izvršenja kapitalnih izdataka u odnosu na planirane pozicije Prvim izmjenama i dopunama Finansijskog plana Zavoda za 2014. godinu koje su kasnije preraspodijeljene Odlukom Upravnog odbora Zavoda od 07.10.2014. godine:

u KM

Red. Broj	Kapitalni izdatak	Izmjene i dopune Plana 2014.g.	Preraspodjela sredstava 2014. g. UO	Izvršenje 2014. g.	Index izvršenja
1	2	3	4	5	6 = 5/3
1.	Nabavka opreme	1.750.000	1.750.000	1.533.254	87,61
2.	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	1.380.000	3.380.000	3.197.511	94,60
3.	Uvećanje stanja sredstava namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH	2.703.000	2.703.000	586.294	21,69
3.1.1.	Otplata glavnica plasiranih sredstava putem komercijalnih banaka (stari krediti)	-	-	461.463	-
3.1.2.	Otplata glavnice iz kreditne linije za borce	-	-	32.590	-
3.1.3.	Naplaćeni prihodi po osnovu kamata za plasman kreditnih sredstava i povrat sudskih troškova	-	-	92.241	-
4.	Sredstva za uspostavljanje revolving Programa za zapošljavanje u sektoru poljoprivrede	2.000.000	0	0	-
	Ukupno	7.833.000	7.833.000	5.317.059	67,88

Nabavka opreme i stalnih sredstava u obliku prava (licence) iskazana je u iznosu od **4.730.765 KM** što u odnosu na planirana sredstva za navedene namjene (5.130.000 KM) predstavlja izvršenje od 92,22 %. **U okviru navedenog izvršenja kapitalnih izdataka za potrebe uspostavljanja Jedinственог informacionog sistema (JIS -a) utrošeno je 4.708.688 KM**, a ostatak sredstava od 22.077 KM za druge namjene (klime i namještaj).

U obavljenoj reviziji za 2013. godinu, konstatovali smo da je Parlament FBiH, putem usvajanja Finansijskog plana Zavoda za 2013. godinu, za implementaciju Jedinственог informacionog sistema (JIS -a) odobrio sredstva u ukupnom iznosu od 4.500.000 KM (nabavka opreme 1.870.000 KM, licence i vrijednost softvera 2.630.000 KM), od čega je 3.500.000 KM trebalo implementirati u 2013. godini i 1.000.000 KM u narednoj 2014. godini. Krajem 2013. godine, Federalni zavod je potpisao ugovore sa 4 dobavljača za uspostavu JIS -a ukupne vrijednosti od 5.203.898 KM (sa PDV -om) što je više za 703.898 KM od odobrenih sredstava Finansijskim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2013. godinu, koje je usvojio Upravni odbor i Parlament FBiH, a realizacija istih je trebala, u skladu sa potpisanim ugovorima, biti izvršena do kraja 2014. godine. **Konstatovano je da menadžment Federalnog zavoda o potpisivanju navedenih ugovora za uspostavu Jedinственог informacionog sistema (JIS -a) 27.12.2013. godine i razlozima za prekoračenje odobrenih planskih pozicija u iznosu 703.898 KM, nije adekvatno izvijestio Upravni odbor, kao ni ostale korisnike finansijskih izvještaja Zavoda.**

Imajući u vidu potpisane ugovore i utvrđene rokove za njihovu realizaciju, na osnovu uvida u odobreni Finansijski plan i Izmjene i dopune finansijskog plana za 2014. godinu, konstatujemo da na pozicijama

nabavke opreme i nabavke stalnih sredstava u obliku prava za potrebe realizacije JIS -a odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 2.330.000 KM nisu bila dovoljna za izmirenje obaveza po 4 potpisana ugovora za implementaciju JIS -a (**5.203.898 KM**). Pored navedenog, u 2014. godini su potpisani i realizovani novi ugovori za potrebe funkcionisanja JIS -a u vrijednosti od **127.376 KM**, od čega je 93.073 KM evidentirano na nabavci opreme i ostatak od 34.303 KM na izvršenim radovima (nabavka primarne mrežne opreme za potrebe server sobe Federalnog zavoda 42.036 KM, izrada projekta i nadzor nad izvođenjem radova opremanja server sobe 2.334 KM, opremanje server sobe u zgradi Federalnog zavoda u Sarajevu 57.512 KM, opremanje zamjenske server sobe na disaster recovery lokaciji u Kantonalnoj službi za zapošljavanje u Mostaru 25.494 KM). **Zbog toga je Upravni odbor Zavoda 07.10.2014. godine donio Odluku o preraspodjeli sredstava** kojom je, između ostalog, sredstva za realizaciju „Programa za zapošljavanje u sektoru poljoprivrede“ umanjio za planirani iznos od 2.000.000 KM i povećao poziciju „Nabavka stalnih sredstava u obliku prava“ (821500) za navedeni iznos. **Nije prezentirana dokumentacija da je Upravni odbor Odluku o preraspodjeli sredstava donio uz saglasnost resornog ministarstva, što nije u skladu sa članom 59. Zakona o budžetima u FBiH.** Obzirom da nije realizovana planirana aktivnost kupovine poslovnog prostora za potrebe formiranja centra za stručnu obuku i osposobljavanje nezaposlenih osoba (800.000 KM), izvršena sredstva u iznosu od 400.765 KM su iskorištena za potrebe realizacije JIS-a (378.688 KM) i druge namjene (22.077 KM), **bez donošenja adekvatnih odluka od strane nadležnih organa.**

U sklopu potpisanih ugovora nije obuhvaćena kompletna oprema i tekuće održavanje licenci, što se planira nabaviti za potrebe Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje u 2015. godini, a isti su neophodni da bi Jedinostveni informacioni sistem (JIS) otpočeo sa radom u punom kapacitetu. Imajući u vidu sve naprijed navedeno, konstatujemo nerealno planiranje i nesistematičan pristup Federalnog zavoda prilikom uspostavljanja Jedinostvenog informacionog sistema za potrebe rada i zapošljavanja (JIS -a).

Potrebno je osigurati da izvršenje svih planiranih aktivnosti bude u skladu sa Finansijskim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje usvojenim od strane Upravnog odbora i Parlamenta FBiH, a naročito u dijelu realizacije nabavki, odnosno potpisivanja ugovora o nabavci roba i usluga. Također je potrebno osigurati da izvještaji o izvršenju finansijskog plana sadrže sve bitne informacije potrebne za njegovo razumijevanje od strane svih korisnika, uključujući razloge i pojašnjenja za značajno manje, odnosno veće ostvarenje planiranih pozicija;

Planiranje pozicije kapitalnih izdataka vršiti analitički i na osnovu realnih ulaznih podataka, u cilju efikasnog praćenja izvršenja finansijskog plana, kao i ispravnog evidentiranja kapitalnih izdataka i realnog izvještavanja svih korisnika finansijskih izvještaja;

Odluke o preraspodjeli sredstava Federalnog zavoda donositi uz dosljedno poštivanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH;

7.1.2.1 Realizacija potpisanih ugovora za potrebe implementacije Jedinostvenog informacionog sistema (JIS -a) zaključenih krajem 2013. godine

Za izradu tenderske dokumentacije i tehničku evaluaciju ponuda u postupku nabavke Jedinostvenog informacionog sistema (JIS -a) Federalni zavod je angažovao preduzeće „Energoinvest“ d.d. Sarajevo koje je navedene poslove i obavilo što smo detaljno pojasnili u revizorskom izvještaju za 2013. godinu

Po provedenom međunarodnom otvorenom postupku, imenovana stalna Komisija za javne nabavke Federalnog zavoda je 02.12.2013. godine izvršila otvaranje pristiglih ponuda i 12.12.2013. godine sačinila Zapisnik/ Izvještaj o radu komisije o predmetu javne nabavke „Nadogradnja, konsolidacija i unapređenje informacionog sistema za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba“, u kojem je dala prijedlog ugovornom organu da donese Odluku o dodjeli ugovora po navedenim lotovima za ponuđače koji su dostavili najnižu cijenu tehnički zadovoljavajuće ponude, obzirom da su sve pristigle ponude od strane „Energoinvesta“ d.d. Sarajevo prethodno ocijenjene kao tehnički zadovoljavajuće. Konstatujemo da je ugovorni organ, u skladu sa prijedlogom Komisije za javne nabavke, donio odluke o dodjeli ugovora ponuđačima koji su ponudili najniže cijene tehnički zadovoljavajućih ponuda.

Ugovori za uvođenje Jedinostvenog informacionog sistema upravljanja podacima o nezaposlenim osobama (JIS -a), po 4 lota, su potpisani 27.12.2013. godine u ukupnoj vrijednosti od 5.203.898 KM sa PDV-

om sa sljedećim dobavljačima: „BS TELECOM SOLUTIONS“ d.o.o. Sarajevo (3.739.827 KM), „QSS“ d.o.o. Sarajevo (687.890 KM), „INFO STUDIO“ d.o.o. Sarajevo (562.750 KM) i „Primakon“ d.o.o. Zagreb (213.432 KM). Navedeni ugovori za uspostavu JIS-a koji nisu realizovani, na dan 31.12.2013. godine knjigovodstveno su evidentirani u iznosu od 5.172.886 KM (od čega na poziciji potraživanja za date avanse 2.049.583 KM i na poziciji kratkoročnih razgraničenih rashoda u iznosu od 3.123.303 KM), dok ostatak iznosa od 31.012 KM koji se odnosi na PDV po potpisanom ugovoru sa četvrtim dobavljačem „Primakon“ d.o.o. Zagreb nije knjigovodstveno evidentiran. Rok za izvršenje svih ugovorenih obaveza preduzeća „BS TELECOM SOLUTIONS“, „INFO STUDIO“ i „Primakon“ je 240 dana od dana stupanja ugovora na snagu (27.12.2013. godine), a najkasnije do 31.12.2014. godine, a za preduzeće „QSS“ d.o.o. Sarajevo utvrđeni rok za izvršenje svih ugovorenih obaveza je 180 dana od dana stupanja na snagu ugovora, a najkasnije također do 31.12.2014. godine.

Federalni zavod i svih 10 kantonalnih službi za zapošljavanje su u maju 2014. godine zaključili Sporazum o implementaciji projekta: „Nadogradnja, konsolidacija i unapređenje informacionog sistema za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba“, a kojim se regulišu prava i obaveze sporazumnih strana pri implementaciji navedenog projekta, u okviru kojeg će se uspostaviti Integrirana baza podataka sadržana od zbirnih evidencija i drugih podataka u oblasti rada i zapošljavanja.

Pregled potpisanih ugovora za uvođenje Jedinствenog informacionog sistema upravljanja podacima o nezaposlenim osobama, kao i vrijednost realizacije istih sa 31.12.2014. godine dajemo u sljedećoj tabeli:

u KM						
Lot	Izabrani dobavljač	Opis nabavke / predmeta ugovora	Vrijednost potpisanih ugovora (bez PDV-a)	Vrijednost potpisanih ugovora (sa PDV-om)	Izvršenje ugovora sa 31.12.2014. godine	Nerealizovana vrijednost ugovora
1	2	3	4	5	6	7
Lot 1	BS TELECOM SOLUTIONS d.o.o. Sarajevo	Nabavka računarske opreme, nadogradnja licenci baze podataka i konsolidacija baze podataka, proširenje, unapređenje i razvoj modula aplikativnog rješenja za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, povezivanje sa drugim podsistemima i obuka	3.196.433	3.739.827	3.528.001	211.826
Lot 2	QSS d.o.o. Sarajevo	Nabavka računarske opreme, i middleware softvare, nadogradnja i unapređenje middleware platforme sa obukom, povezivanje sa drugim informacionim sistemima, a u funkciji unapređenja IS za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba	587.940	687.890	665.551	22.339
Lot 3	INFO STUDIO d.o.o. Sarajevo	Nabavka business intelligence licenci, usluga realizacije datawarehouse i business intelligence rješenja, te njihova integracija sa unaprijeđenim aplikativnim rješenjem IS za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba	480.983	562.750	422.063	140.687
Lot 4	Primakon d.o.o. Zagreb	Nabavka licenci i aplikativnog rješenja za upravljanje projektima, te njihovo povezivanje sa unaprijeđenim aplikativnim rješenjem IS za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i trezorskim informacionim podsistemom, usluge izrade uzoraka za razvoj projekata, povezivanje sa drugim podsistemima i obuke	182.420	213.431	-	213.431
UKUPNO ZA SVA 4 LOTA			4.447.776	5.203.898	4.615.615	588.283

Kao što se može vidjeti iz prezentiranih podataka u naprijed navedenoj tabeli, potpisani ugovori za uspostavu JIS-a su na dan 31.12.2014. godine realizovani u iznosu od 4.615.615 KM što je i evidentirano kao

izvršenje kapitalnih izdataka, te su na ovaj način u potpunosti opravdana i avansno doznačena sredstva na teret 2013. godine u iznosu od 2.049.584 KM. Preduzeću Primakon d.o.o. Zagreb, u skladu sa potpisanim ugovorom, u 2014. godini su avansno doznačena sredstva u iznosu od 72.968 KM što je evidentirano na potraživanjima za date avanse, dok je ostatak nedoznačenih sredstava po navedenim ugovorima u iznosu od 484.305 KM je evidentiran na kratkoročnim razgraničenjima.

Uvidom u realizaciju potpisanog ugovora sa preduzećem „BS TELECOM SOLUTIONS“ d.o.o. Sarajevo (3.739.827 KM), konstatovali smo da je isti u 2014. godini isporučio ugovorenu opremu i licence u vrijednosti od 3.528.000 KM, dok je 211.826 KM ostalo neizvršeno na dan 31.12.2014. godine. Federalni zavod nije prezentirao dokaz o tome da li je sa datumom isporuke izvršeno i aktiviranje isporučenih i plaćenih licenci u vrijednosti od 1.184.599 KM (18 licenci za sistemski softver, 3 x po 500 korisničkih licenci različite vrste i 12 procesorskih licenci), za koje je kvalitativni prijem izvršen 04.03.2014. godine, **što je naročito značajno ako se ima u vidu da je u plaćenu cijenu uključeno tekuće održavanje istih za 1. godinu u iznosu od 220.226 KM (bez PDV -a), odnosno u iznosu od 257.664 KM (sa PDV -om).** Prema prezentiranom, na upit Federalnog zavoda, **preduzeće „BS TELECOM SOLUTIONS“ d.o.o. je 01.08.2014. godine dostavilo odgovor u kojem navode da je prema Oraclovim korporativnim pravilima, datum aktivacije Oraclovih licenci, kao i datum početka trajanja održavanja licenci počinje teći od datuma kupovine licenci od strane partnera, što je u ovom slučaju bio 30.01.2014. godine.** Cijena godišnjeg održavanja licenci po Oraclovim korporativnim pravilima iznosi 22 % od ukupnog iznosa licenci (22 % od 1.001.026 KM fakturisanog iznosa licenci bez PDV -a = 220.226 KM). „BS TELECOM SOLUTIONS“ je u navedenom dopisu naveo da se obavezuje da će Federalnom zavodu obezbijediti održavanje licenci u periodu od 12 mjeseci od datuma primopredaje sistema o sopstvenom trošku, što nismo mogli ocijeniti prilikom obavljanja revizije za 2014. godinu, obzirom da sistem nije bio pušten u produkciju ni sa 30.06.2015. godine.

Uvidom u realizaciju potpisanog ugovora sa preduzećem „QSS“ d.o.o. Sarajevo (687.890 KM), konstatovali smo da je isti u 2014. godini isporučio ugovorenu opremu i licence u vrijednosti od 665.551 KM, dok je 22.339 KM ostalo neizvršeno na dan 31.12.2014. godine. Kvalitativni prijem izvršen 18.06.2014. godine. U vezi isporučenih i plaćenih licenci u vrijednosti 343.217 KM, u čiju cijenu je uključeno i tekuće održavanje istih za 1. godinu u iznosu od 79.487 KM, na upit Zavoda preduzeće „QSS“ d.o.o. Sarajevo je 01.08.2014. godine dostavilo odgovor u kojem se navodi da datum aktivacije, kao i datum početka trajanja održavanja licenci počinje teći od datuma kupovine licenci od strane Zavoda, što je u ovom slučaju za Oracle softverske licence bio 31.12.2013. godine, a za Oracle hardverske licence 13.02.2014. godine. Cijena godišnjeg održavanja licenci po Oraclovim korporativnim pravilima za Oracle softverske licence iznosi 22 % od cijene licenci, a za Oracle hardverske licence iznosi 12 % od cijene hardverskih licenci. **Uvidom u realizaciju potpisanog ugovora sa preduzećem „INFO STUDIO“ d.o.o. Sarajevo (562.750 KM),** konstatovali smo da je ugovor sa istim predvidio da plaćanje ide na način da se 50 % ugovorene vrijednosti doznači avansno u roku od 8 dana od potpisa ugovora, 25 % u roku od 90 dana od stupanja ugovora na snagu i preostali dio od 25 % nakon kvalitativnog prijema, tako da je navedenom preduzeću do sačinjavanja revizorskog izvještaja doznačeno 75 % vrijednosti ugovora ili 422.062 KM. Navedeni dobavljač je isporučio licence u vrijednosti od 112.479 KM, u koji iznos je uključeno i tekuće održavanje istih za 1. godinu u iznosu od 20.283 KM. U vezi aktivacije licenci za koji datum se vezuje početak trajanja tekućeg održavanja istih, navedeno preduzeće je dalo odgovor da je to 27.12.2013. godine kao datum isporuke istih. **Zbog svega naprijed navedenog, imajući u vidu da sistem još uvijek nije bio pušten u rad sa 30.06.2015. godine, da je u skladu sa potpisanim ugovorom sa preduzećem „QSS“ d.o.o. Sarajevo propalo plaćeno tekuće održavanje isporučenih licenci u iznosu od 79.487 KM, da je u skladu sa potpisanim ugovorom sa preduzećem „INFO STUDIO“ d.o.o. Sarajevo također propalo plaćeno tekuće održavanje isporučenih licenci u iznosu od 20.283 KM, ne može se potvrditi opravdanost navedenog izdatka u ukupnom iznosu od 99.770 KM (sa PDV -om) koji je direktna posljedica ugovorenih odredbi koje nisu zaštitile interes Zavoda.**

Uvidom u realizaciju potpisanog ugovora sa preduzećem „Primakon“ d.o.o. Zagreb (213.431 KM), konstatovali smo da navedeno preduzeće u 2014. godini nije isporučilo ugovorene licence i usluge, tako da su u vrijeme izrade revizorskog izvještaja bila neopravdana avansna sredstva doznačena 10.03.2014. godine u iznosu od 72.968 KM.

Prema prezentiranom Izvještaju o statusu projekta „Nadogradnja, konsolidacija i unapređenje informacionog sistema za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba“ od

23.01.2015. godine, JIS je trebao biti pušten u probni rad do 20.03.2015. godine. Sa 31.12.2014. godine projekat je značajnom kašnjenju, a posebno su kritične sljedeće aktivnosti: 1) postupak javne nabavke potrebne mrežne opreme; 2) testiranje HW i sistemskog softvera na primarnoj lokaciji i 3) Priprema i usaglašavanje funkcionalne specifikacije (aplikativno rješenje). Izvještaj o statusu navedenog projekta sa stanjem na dan 28.02.2015. godine je razmatran i usvojen od strane Upravnog odbora Zavoda 16.03.2015. godine, kada je utvrđen i novi rok za puštanje sistema u probni rad, tj. do 22.05.2015. godine. **Prema prezentiranom Zapisniku sa korisničkog testiranja aplikativnog sistema JIS-a, u okviru ovog projekta „Nadogradnja, konsolidacija i unapređenje informacionog sistema za posredovanje u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba“ od 30.06.2015. godine,** testiranjem je obuhvaćeno aplikativno rješenje u okviru LOT -a 1 projekta (Ugovor sa „BS TELECOM SOLUTIONS“ d.o.o. Sarajevo od 27.12.2013. godine). Testiranje je obavljeno u periodu od 22.06.-26.06.2015. godine, u prostorijama Federalnog zavoda, kojom prilikom su obuhvaćene opšte primjedbe na funkcionalnu specifikaciju, kao i neriješene primjedbe iz zapisnika sa workshopa održanog u aprilu 2015. godine. Nakon toga sačinjen je **Izvještaj o statusu navedenog projekta 01.07.2015. godine** u kojem se navodi da je formirana komisija za funkcionalno testiranje i prijem JIS -a tako što su, osim zaduženih uposlenika Zavoda, pozvane i sve kantonalne službe da odrede svog predstavnika, tako da je u testiranju na kraju učestvovalo 20 zaposlenika. Angažovana je i eksterna firma (Energoinvest d.d. Sarajevo) da provede neovisnu provjeru prihvatljivosti projektne isporuke. Funkcionalno testiranje je provedeno u dvije faze: **1) Detaljno testiranje funkcionalnosti**, prema testnim slučajevima, izvršeno je od strane „Energoinvesta“ d.d. Sarajevo u periodu od 15.06.-19.06.2015. godine. Sačinjen je zapisnik u kojem su konstatovani nedostaci koje je potrebno otkloniti. **2) Testiranje funkcionalnosti od strane komisije za funkcionalno testiranje i prijem JIS -a**, izvršeno u periodu od 22.06. – 26.06.2015. godine. Sačinjen je Zapisnik u kojem su konstatovani nedostaci koje je potrebno otkloniti, a primjedbe se mogu grupisati u sljedeće tri cjeline: a) Funkcionalnosti definisane funkcionalnom specifikacijom koje izvođač nije implementirao, b) Funkcionalnosti koje nisu definisane funkcionalnom specifikacijom (učesnici testiranja su ih definisali tokom pripremnog workshopa ili samog testiranja) i c) Primjedbe proistekle iz različitih radnih praksi u pojedinim kantonalnim službama. Aktivnosti koje su u toku su: Aplikativni softver i portal - integracija i testiranje aplikacije. **Sa 30.06.2015. godine kompletan projekat je u značajnom kašnjenju**, a posebno su kritične sljedeće aktivnosti: Postupak nabavke potrebne mrežne opreme, Aplikativni softver i portak – testiranje, Ekstrakt podataka iz postojećih baza podataka i punjenje konsolidacionog modela i Validacija podataka. **Prema posljednjoj verziji dinamičkog plana projekta (ažurirano sa 30.06.2015. godine sistem bi trebao biti pušten u probni rad do 22.07.2015. godine, a stepen izvršenja svih projektnih aktivnosti je 85 %.**

Potpisani ugovori sa izabranim ponuđačima za realizaciju Jedinственog informacionog sistema (JIS -a) ukupne vrijednosti od 5.203.898 KM nisu u dovoljnoj mjeri zaštitili interes Federalnog zavoda u smislu da je plaćanje uslovljeno isporukom roba i usluge, već su isti uglavnom predvidjeli avansno plaćanje sredstava u značajnom iznosu (ukupno 3.182.409 KM ili 61,15 %), a da istovremeno nisu predviđene niti su tražene bankarske garancije kao instrument osiguranja za izvršena avansna plaćanja, što smatramo neopravdanim i primjerom loše poslovne prakse. Ugovori također nisu u dovoljnoj mjeri zaštitili interes Zavoda u dijelu definisanja početka trajanja tekućeg održavanja kupljenih licenci što je imalo za posljedicu da je propalo plaćeno održavanje istih za 1. godinu korištenja u iznosu od 99.770 KM (QSS d.o.o. i INFO STUDIO d.o.o.), iako se sistem još uvijek nije počeo koristiti u praksi. Što se tiče plaćenog tekućeg održavanja kupljenih licenci od preduzeća „BS TELECOM SOLUTIONS“ d.o.o. Sarajevo za 1. godinu korištenja u iznosu od 257.665 KM, obzirom da sistem nije bio pušten u rad sa 30.06.2015. godine, nismo mogli izvršiti ocjenu opravdanost navedenog troška, iako se navedeno preduzeće obavezalo da će snositi isti. Također konstatujemo da Federalni zavod prilikom provođenja aktivnosti na uvođenju Jedinственog informacionog sistema (JIS -a) nije imao precizno utvrđen dinamički plan aktivnosti, a kao primjer navodimo da je najprije kupljena i isporučena oprema, a tek nakon toga su se obavljali radovi na pripremi i uređenju server sobe u Sarajevu i Mostaru, gdje je ista trebala biti instalirana.

Zbog svega naprijed navedenog, ne može se potvrditi sistemski pristup i opravdanost ovakvog načina poslovanja Federalnog zavoda prilikom odabira dobavljača i implementacija ugovora za uvođenje Jedinственog informacionog sistema (JIS -a) Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje, što je imalo za posljedicu da navedeni sistem ni do 30.06.2015. godine još uvijek nije bio u upotrebi.

Potrebno je osigurati da se Jedinствени informacioni sistem Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje (JIS) u što kraćem roku počne primjenjivati, imajući u vidu do sada utrošena finansijska sredstva za implementaciju istog (4.855.194 KM);

Potrebno je izvršiti analizu svih kupljenih i isporučenih licenci za potrebe uspostavljanja Jedinственог informacionog sistema (JIS -a) u iznosu od 1.640.295 KM, obzirom da je u cijenu uključeno i tekuće održavanje licenci za 1. godinu (357.435 KM) za Jedinствени informacioni sistem (JIS) koji još uvijek nije u upotrebi, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere i aktivnosti u cilju zaštite interesa Zavoda;

8. Dugoročna potraživanja i depoziti, kratkoročna potraživanja i plasmani Federalnog zavoda

Na dan 31.12.2014. godine Federalni zavod je, u finansijskim izvještajima, iskazao vrijednost imovine u iznosu od **101.415.685 KM**, od čega se na neotpisanu vrijednost osnovne imovine (materijalna sredstva) odnosi 6.496.275 KM, na novčana sredstva, kratkoročna potraživanja i kratkoročne plasmane 34.250.119 KM i na dugoročne plasmane 60.669.291 KM.

Dugoročni plasmani su na dan 31.12.2014. godine iskazani u iznosu od **60.669.291 KM** i isti su u odnosu na prethodnu godinu manji za 348.844 KM, u okviru kojih se na **dugoročna pozajmljivanja** odnosi **34.034.282 KM** i na **dugoročne depozite** **26.635.009 KM**.

Struktura dugoročnih potraživanja i dugoročnih depozita je sljedeća:

Red. broj	Opis	Na dan 31.12.2014.g.	Na dan 31.12.2013.g.
1	2	3	4
I	Dugoročna potraživanja	34.034.282	34.528.335
1.	Potraživanja za date kredite iz perioda 2002-2004	23.909.068	24.370.531
2.	Potraživanje za date kredite iz kreditne linije za zapošljavanje boraca (KL 266)	1.626.846	1.659.436
3.	Potraživanja za plasman kreditnih sredstava iz posebne kreditne linije od preduzeća „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići (KL 12)	6.000.000	6.000.000
4.	Potraživanje za plasman kreditnih sredstava iz posebne kreditne linije od preduzeća „Konjuh“ d.d. Živinice (KL 13)	2.498.368	2.498.368
II	Dugoročni depoziti	26.635.009	26.489.801
5.	Dugoročni depozit kod Razvojne banke FBiH za plasman kreditnih sredstava iz kreditne linije za podsticaj zapošljavanju (KL 260) i za održavanje zaposlenosti (KL 010)	25.544.458	25.399.249
6.	Dugoročni depozit kod Razvojne banke FBiH izdvojen za plasman kreditnih sredstava iz kreditne linije za zapošljavanje boraca (KL 266)	955.000	955.000
7.	Dugoročni depozit kod Razvojne banke FBiH izdvojen za plasman kreditnih sredstava iz kreditne linije za „Krivaju“ d.o.o. Zavidovići (KL 12)	0	0
8.	Dugoročni depozit kod Razvojne banke FBiH izdvojen za plasman kreditnih sredstava iz kreditne linije za „Konjuh“ d.d. Živinice (KL 13)	1.632	1.632
9.	Dugoročni depozit kod „Intesa Sanpaolo“ banke d.d. Sarajevo – za podsticaj zapošljavanju u poljoprivredi ¹	133.920	133.920
I + II	Dugoročna potraživanja i dugoročni depoziti	60.669.291	61.018.135

8.1 Dugoročna potraživanja

Dospjela a nenaplaćena potraživanja po datim kreditima u periodu 2002. – 2004. godina su iskazana u iznosu od **23.909.068 KM** i ista su u odnosu na prethodnu godinu manja za 461.463 KM koliko iznose primljene otplate glavnica u 2014. godini, od plasiranih sredstava u navedenom periodu. **Navedena**

¹ Detaljnije pojašnjenje o stanju sredstava dugoročnog depozita kod Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo smo konstatovali u narednom dijelu Izvještaja pod tačkom 9.2.1.

pozajmljivanja su odobravana, u skladu sa ugovorima o komisionim poslovima zaključenim sa bankama komisionarima (UPI banka - sadašnja Intesa Sanpaolo banka d.d. Sarajevo, ABS banka - sadašnja Sparkasse banka d.d. Sarajevo i Investicijska banka FBiH - sadašnja Razvojna banka FBiH), na ime podsticaja zapošljavanja fizičkim i pravnim licima, a rizik povrata plasiranih sredstava snosi Federalni zavod. Svi krediti kod navedenih banaka su u kategoriji **dospjelih i nenaplaćenih potraživanja**, a u skladu sa potpisanim ugovorima komisijone banke su dužne da poduzimaju sve pravne radnje u cilju naplate potraživanja.

Povezano sa naprijed navedenim, ističemo da je Upravni odbor Federalnog zavoda 13.06.2005. godine donio odluku, a Vlada FBiH 14.07.2005. godine Zaključak kojim je usvojen „**Program dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga**“, a istim je predviđeno formiranje beskamatnog depozita kod Investicijske banke FBiH, iz sredstava ostvarenih priliva po naplati iz prethodnih plasmana od strane komisionih banaka (ABS banke d.d. Sarajevo, UPI banke d.d. Sarajevo i Investicijske banke FBiH), a depozit je osnova za formiranje revolving kreditne linije za kreditiranje korisnika primjenom bankarskih procedura kod ocjene boniteta i kreditne sposobnosti korisnika. Rizik plasmana sredstava snosi Banka, a Zavod je dužan da regresira jednokratno 2 % iznosa plasiranog kredita za smanjenje rizika Banke.

Na osnovu „Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga“, Federalni zavod je sa Investicijskom bankom FBiH, 24.08.2005. godine, zaključio **Ugovor o formiranju namjenskog depozita** kojim je predviđeno da se na sredstva depozita neće obračunavati kamata i da se sva sadašnja i buduća novčana sredstva Zavoda kod komisionih banaka po osnovu potraživanja po ranije odobrenim kreditima, kao i primljena a neplasirana sredstva Zavoda kod banaka komisionara, usmjeravaju na račun Depozita kod Banke. Prenos zatečenih novčanih sredstava sa računa komisionara, na račun Depozita kod Banke izvršit će se na osnovu pismene instrukcije Zavoda. Depozit se uvećava sukcesivno iz prenosa zatečenih novčanih sredstava na računima banaka komisionara i naplatom ranije odobrenih kredita. Banka preuzima u komisijon sva postojeća potraživanja Zavoda kod banaka komisionara i obavezuje se da će, u cilju povećanja naplate ranije odobrenih kredita i punjenja depozita, poduzeti samostalno ili putem banaka komisionara, sve aktivnosti, podrazumijevajući metode prisilne naplate, rekonstruiranja i reprogramiranja kredita, pokretanje svih pravnih radnji, prodaju hipoteka i pokretnih stvari koje su predmetom obezbjeđenja odobrenih kredita, protestiranje garancija i drugih oblika jemstva, kao i drugih pravnih radnji, sve u skladu sa politikama i procedurama upravljanja rizičnim plasmanima. **Troškove pokretanja pravnih radnji, sudske i administrativne takse, troškove eventualnog stečaja pokrenutog nad dužnikom, provizije i naknade koje je Zavod ugovorio sa bankama komisionarima, kao i ostale zakonom predviđene troškove nastale u cilju naplate potraživanja po ranije odobrenim i preuzetim kreditima, snosi Zavod iz sredstava prikupljenog Depozita. Za navedene uplate i isplate, Razvojna banka FBiH vrši povećanje i smanjenje sredstava namjenskog Depozita, koji prema knjigovodstvenim evidencijama na dan 31.12.2014. godine iznosi 25.544.458 KM i isti je veći samo za 145.209 KM u odnosu na stanje prethodne godine (redni broj 5. u tabeli ispred).**

Na osnovu obavljene revizije i uvida u prezentiranu dokumentaciju, **utvrdili smo da je stopa naplate potraživanja za date kredite u periodu 2002. – 2004. godina veoma niska, obzirom da je u 2014. godini ukupno naplaćeno samo 544.111 KM** (glavnice 461.463 KM, kamate i povrat sudskih troškova 82.648 KM), dok su istovremeno troškovi naplate istih iznosili **441.085 KM** (bankarske naknade i provizije 371.170 KM i sudski troškovi 69.915 KM). **Konstatovali smo da su visoki troškovi bankarskih naknada i provizija (371.170 KM) posljedica nepovoljnih odredbi potpisanih Aneksa Ugovora o komisionim poslovima koje je Federalni zavod 2006. godine potpisao sa bankama komisionarima, a istima je između ostalog definisano, da će komisijone banke za izvršeni komisijoni posao naplaćivati naknadu u visini od 1,75 % jednokratno na naplaćena dospjela sredstva, plus 1 % na godišnjem nivou na saldo glavnice (nenaplaćena plasirana sredstva), na kraju obračunskog perioda za tekući obračunski period i da će se ovako obračunata naknada plaćati iz sredstava Depozita kod Investicijske banke FBiH. Ovakvim ugovorima, banke komisionari su obezbijedile da na iznos neotplaćene glavnice od 23.909.068 KM imaju osiguran prihod na godišnjem nivou u iznosu od 1 % ili 239.091 KM, bez obzira da li poduzimaju ili ne poduzimaju sve mjere za naplatu navedenih potraživanja. Za sve poduzete mjere Zavod snosi nastale troškove, a ukoliko dođe do naplate glavnice, banka obračunava naknadu od 1,75 % na istu. U vezi navedenog, Zavod je prezentirao dokaz da je 18.07.2014. godine poslao dopise prema komisijonim bankama kojim traži izmjenu odredbi ugovora o komisijonim poslovima, u smislu da traži ukidanje naknade od 1 % na godišnjem nivou na saldo glavnice**

(nenaplaćena plasirana sredstva), a ukoliko se banke ne očituju u roku od 7 dana navodi se otkazivanje ugovora. **Samo je Sparkasse banka d.d. prihvatila ukidanje naknade od 1 % na godišnjem nivou na saldo glavnice, što je i potvrđeno Aneksom 2 Ugovora o komisionim poslovima koji je potpisan 24.06.2014. godine, s tim da se isti primjenjuje od 01.06.2015. godine, dok ostale komisione banke nisu pristale na izmjenu ugovorenih odredbi.**

Na osnovu Ugovora o formiranju namjenskog depozita od 24.08.2005. godine, Zavod je 23.01.2006. godine sa Investicijskom bankom FBiH zaključio i „**Ugovor o preuzimanju Projekta za podsticaj zapošljavanju**“, a istim je predviđeno da Banka, u formi komisionog posla, preuzima potraživanja koja Zavod ima na osnovu kredita plasiranih putem banaka komisionara na dan 30.06.2005. godine, a na osnovu usaglašenih stanja Zavoda i banaka komisionara. Potraživanja po osnovu glavnice kredita plasiranih putem pomenutih banaka su na dan 30.06.2005. godine iznosila 53.070.377 KM, a po osnovu nenaplaćene redovne kamate 843.164 KM, i to za 1.770 korisnika kredita. Ukupna potraživanja po osnovu nenaplaćene zatezne kamate će se precizirati naknadno, prilikom preuzimanja dokumentacije o plasiranim kreditima od banaka komisionara od strane Banke. Ugovorom je također definisano da će Banka za svakog krajnjeg korisnika kredita voditi evidenciju o kreditu, servisiranju duga, obezbjeđenju i poduzetim pravnim radnjama, po preuzimanju kopije dokumentacije od banaka komisionara kojom se dokazuje da je kredit realizovan. Zavod je trebao poduzeti sve potrebne mjere da banke komisionari predaju dokumentaciju o plasiranim sredstvima, koja je u skladu sa pozitivnim propisima o kreditnom dosijeju. **Prema navodima iz Informacije o komisionim kreditima plasiranim putem Sparkasse banke d.d. Sarajevo, Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo i Razvojne banke FBiH u periodu 2002. – 2004. godina, koju je 24.08.2011. godine razmatrala i usvojila Vlada FBiH, komisione banke nisu dostavljale izvještaje u skladu sa ugovorima o komisionim poslovima, a Razvojna banka FBiH nije u potpunosti stavila u primjenu Ugovor o preuzimanju Projekta za podsticaj zapošljavanju u FBiH, niti su banke komisionari ispoštovale anekse ugovora, kako bi se sačinio i potpisao zapisnik o preuzimanju dokumentacije o plasiranim kreditima.** S obzirom na to da su hipoteke na ime plasiranih kredita uknjižene u korist banaka komisionara, banke trenutno rade po vlastitim procedurama za sticanje, upravljanje i prodaju materijalne aktive. Kao što smo naveli, navedenu Informaciju je razmatrala i usvojila Vlada FBiH 2011. godine, a istim je također zadužena Razvojna banka FBiH da u cjelosti preuzme potraživanja i kreditne predmete 2002. – 2004. godina kod komisionih banaka. U Informaciji je također navedeno da je od 26.629.004 KM potraživanja po osnovu nenaplaćene glavnice kredita na dan 31.12.2010. godine, čak 9.307.645 KM potraživanja u kategoriji nemoguće ili neizvjesne naplate, međutim Zavod i Vlada FBiH nisu zauzeli nikakav stav po pitanju istih. **Po Zaključku Vlade FBiH (V broj 872/11 od 24.08.2011. godine), Razvojna banka FBiH je Vladi FBiH i Federalnom zavodu dostavila odgovor 27.09.2011. godine da im je Zaključak nejasan i kako ni jedna ugovorna strana zbog operativnih poteškoća nije ispunila svoje obaveze u cjelosti tako ni sam posao preuzimanja Projekta za podsticaj zapošljavanju nije okončan. Nakon ovog datuma, po navedenom pitanju, nije bilo službene korespondencije između Zavoda i Vlade FBiH, odnosno između Zavoda i Razvojne banke FBiH, niti su zauzimani zvanični stavovi u vezi konstatovanog iznosa potraživanja od 9.307.645 koji je u kategoriji nemoguće ili neizvjesne naplate.**

Radi značajnosti problema naplate plasiranih kredita u periodu 2002. – 2004. godina, dajemo uporednu strukturu stanja nenaplaćene glavnice kredita prema zvaničnim izvještajima komisionih banaka na kraju 2010. i 2014. godine, u KM:

Redni broj	Komisiona banka	Stanje nenaplaćene glavnice na dan 31.12.2010. godine	Stanje nenaplaćene glavnice na dan 31.12.2014. godine	Naplaćena glavnica u periodu 2010. – 2014. godina
1.	Sparkasse banka d.d.	18.216.906 KM	16.675.229	1.541.677
2.	Intesa Sanpaolo banka d.d.	6.158.404 KM	5.527.840	630.564
3.	Razvojna banka FBiH	2.253.694 KM	1.708.523	545.171
	UKUPNO	26.629.004 KM	23.911.592	2.717.412

Na osnovu uvida u knjigovodstvene evidencije Zavoda, konstatovali samo da potraživanja po osnovu glavnice za date kredite u periodu 2002. – 2004. godina na dan 31.12.2014. godine iznose 23.909.068 KM i da je isti manji za 2.524 KM u odnosu na konstatovano stanje prema izvještajima banaka komisionara na

isti dan (23.911.592 KM), iz kojeg razloga se ne može potvrditi da je, provedenim redovnim godišnjim popisom za 2014. godinu, izvršen popis stvarnih potraživanja i usklađivanje knjigovodstvenih evidencija sa evidencijama banaka komisionara, po osnovu plasmana u periodu 2002. – 2004. godina, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zbog navedenog se ne može potvrditi iskazano stanje potraživanja po pozajmicama datim pojedincima u iznosu od 23.909.068 KM.

Upravni odbor Zavoda je 12.04.2013. godine donio **Akcionni plan** kojim se utvrđuju aktivnosti, rokovi, način izvještavanja i drugi elementi neophodni za neometano provođenje procesa revidiranja i uspostavljanja ažurne evidencije o korisnicima kreditnih sredstava plasiranih u periodu 2001. – 2004. godina. Za potrebe realizacije aktivnosti formirana su 4 tima, čijim radom rukovode vođe timova. Svaki tim radi nezavisno od drugog tima, prema dinamici koju vođa tima usaglasi sa direktorom (koordinator). **Za početak realizacije aktivnosti utvrđenih Akcionim planom određen je 15.04.2013. godine, a krajnji rok za završetak utvrđenih aktivnosti nije određen.** Menadžment Zavoda nije podnosio pismeni izvještaj Upravnom odboru o realizaciji donesenog Akcionog plana do vremena izrade revizorskog izvještaja, a na sjednici Upravnog odbora od 26.02.2014. godine, na kojoj je donesena Odluka o usvajanju Zbirnog izvještaja o godišnjem popisu u Federalnom zavodu za zapošljavanje sa stanjem na dan 31.12.2013. godine, **samo je donesena Odluka da se nastavlja realizacija Akcionog plana.**

U vezi provedenih aktivnosti na realizaciji Akcionog plana, direktora Zavoda je na **sastanku održanom 05.03.2014. godine** sa predstavnicima Ureda za reviziju institucija u FBiH iznio sljedeće stanje: 1) Od 1800 nenaplaćenih kredita, za 202 korisnika su utvrdili da se ne slaže doznačeni iznos kreditnih sredstava prema knjigovodstvenim evidencijama sa odlukama Upravnog odbora o odobravanju kreditnih sredstava (sredstva doznačena u većem ili manjem iznosu); 2) u arhivi Federalnog zavoda nisu mogli da identifikuju postojanje i sadržaj potpisanih ugovora između Banaka komisionara i krajnjih korisnika; 3) izvršili su selekciju 1800 nenaplaćenih kredita i iste grupisali na: kredite iznad 50.000 KM i na kredite ispod 50.000 KM. Fokusirali su se na kredite iznad 50.000 KM, koji se odnose na 108 firmi i čine 90 % plasiranih sredstava, dok će preostalih 10 % rješavati u nekoj budućoj fazi. **Prema pismenoj zabilješci od strane odgovorne osobe od 15.07.2014. godine, od utvrđenih aktivnosti iz Akcionog plana, realizirano je sljedeće:** na osnovu raspoložive dokumentacije iz arhive Zavoda uspostavljen je pregled podataka o broju i datumu sjednice Upravnog odbora na kojoj je donesena odluka o plasmanu, dok je na osnovu uvida u izvode banaka komisionara uspostavljen pregled podataka o izvršenom plasmanu korisnicima. Dalje se navodi, da u arhivi Federalnog zavoda dosijei korisnika plasmana nisu formirani korektno na način da se iz odloženih dokumenata mogu utvrditi svi bitni podaci (broj i datum odluke plasmana, ukupno odobreni iznos, kamatna stopa, grejs period i rok povrata, odluke o reprogramu, otpisu,...). Radi upotpunjavanja kreditnih dosijea sa dokumentacijom koja nije uložena u arhivi Zavoda, upućen je zahtjev bankama komisionarima (Sparkasse banci, Intesa Sanpaolo banci i Razvojnoj banci FBiH) za dostavu podataka o navedenim korisnicima i tražena informacija o poduzetim pravnim radnjama radi povrata sredstava, statusu pokretnih i nepokretnih stvari kao sredstava namirenja u izvršnom postupku, odnosno objašnjenje razloga nepoduzimanja pravnih radnji. Prema novodima iz pismene zabilješke, Sparkasse banka d.d. do dana sačinjavanja ove informacije nije dostavila tražene podatke, a Intesa Sanpaolo banka d.d. i Razvojna banka FBiH su dostavile nepotpun izvještaj kojim nisu obuhvaćeni svi traženi podaci.

Druge provedene aktivnosti su poduzimane u procesu revidiranja i uspostavljanja ažurne evidencije o korisnicima kreditnih sredstava plasiranih u periodu 2002. – 2004. godina, koje se odnose na pregled, pravnu analizu i ocjenu cjelokupne ugovorne građe i druge dokumentacije, a u vezi ugovornih odnosa između Federalnog zavoda za zapošljavanje i Razvojne banke FBiH, kao i komisionih banaka, te za pravna lica za koje obaveza povrata sredstava iznosi više od 50.000 KM, a koji čine preko 90 % ukupnih potraživanja. Za obavljanje navedenih poslova potpisan je ugovor o advokatskim uslugama sa Advokatskom kancelarijom Zulkić (6.000 KM) i ugovor o djelu sa 3 konsultanta (3 x 6.000 KM). **Glavni zaključak koji iznosi Zavod u pismenoj zabilješci (15.07.2014. godine), na bazi mišljenja angažovanog advokata, u vezi sadržaja cjelokupne ugovorne građe, je da Razvojna banka FBiH nije ispunila sve ugovorne obaveze, a koje proizilaze iz Zaključaka Vlada FBiH, odnosno nije putem svojih kadrovskih resursa i druge infrastrukture poduzimala aktivnosti na naplati, odnosno efikasnom vraćanju kredita plasiranih putem komercijalnih banaka. Komercijalne banke, i pored sadržaja kasnije zaključenih ugovora, i dalje obavljaju komisione**

poslove, u segmentu naplate potraživanja, ali sa niskim učincima i prema kontradiktornom kriteriju vredovanja rezultata rada, odnosno ostvarene naplate, prema kojem je provizija banke komisionara u ekvivalenciji sa nenaplaćenim saldod (ukupnim portfolijem) dospjelog duga po kreditima. Vezano za rad konsultanata po ugovorima o djelu, značajnim smatramo za istaći da iako su isti angažovani za obavljanje procjene, statusa plasiranih kreditnih sredstava sa preporukama aktivnosti koje je potrebno sprovesti sa ciljem naplate potraživanja Zavoda, po komisionim kreditima u periodu 2001. – 2005. godina, za pravna lica kojima su plasirana sredstva veća od 50.000 KM, a koja čine preko 90 % ukupnih potraživanja po navedenom osnovu, konsultanti nisu mogli donijeti tačnu procjenu o mogućoj naplati obaveza iz obrađenih kreditnih partija samo na osnovu dostupnih podataka iz finansijskih izvještaja krajnjih korisnika kreditnih sredstava koje su analizirali. Dostavljeni Zaključak o statusu pravnih lica koji su bili predmetom analize istih, sa ciljem procjene naplate, od 17.02.2014. godine, u čijem prilogu se nalazi 8 spiskova pravnih lica razvrstanih po kategorijama, Zavod je prihvatio kao izvršenje ugovorene obaveze. U navedenim prilogima izvještaja, pravna lica su razvrstana na sljedeći način:

Prilog 1	Pregled pravnih lica za koja su utvrđeni pogrešni JIB brojevu i za koje još nije izvršena pravilna identifikacija
Prilog 2	Pregled pravnih lica u stečaju čiji dug iznosi 2,4 miliona KM, odnosno 10 % ukupno datih kredita
Prilog 3	Pregled pravnih lica koja su promijenila naziv ili vlasnika (940.000 KM duga)
Prilog 4	Pregled pravnih lica koja imaju kredite koji nisu vraćeni prema evidencijama Federalnog zavoda za zapošljavanje, a imaju aktivne transakcijske račune (oko 3,5 miliona KM duga)
Prilog 5	Pregled pravnih lica koja su trajno izbrisana iz sudskog registra usljed stečaja, odnosno nedovoljne količine novca za stečaj (oko 1 milion KM duga)
Prilog 6	Pregled pravnih lica koja ne izvršavaju obavezu finansijskog izvještavanja od 2008. godine, i ova lica imaju oko 6,7 miliona KM duga
Prilog 7	Pregled pravnih lica koja ne izvršavaju obavezu finansijskog izvještavanja od 2009 – 2012. godine, i ova lica imaju oko 4,4 miliona KM duga
Prilog 8	Pregled pravnih lica čiji računi su blokirani kao rezultat ne vraćanja kredita od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje, i ova lica imaju oko 10,3 miliona KM duga

Na osnovu Izvještaja o radu konsultanata, Federalni zavod je u pismenoj zabilješci konstatovao da određeni broj pravnih lica/ korisnika kreditnih sredstava nije mogao biti identifikovan prema ID broju/ JMBG, i da isti nije bio informisan da je određeni broj lica u stečaju, da im je promijenjen naziv i/ili vlasnik ili da su trajno izbrisani iz sudskog registra usljed stečaja.

Sve naprijed navedene činjenice su obuhvaćene i „Informacijom o realizaciji Akcionog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje sa prijedlogom mjera“ koju je Upravni odbor, na sjednici održanoj 04.11.2014. godine, primio na znanje i donio Zaključak da ista bude dostavljena i Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike radi davanja preporuka za daljnje postupanje, što je i učinjeno, međutim resorno Ministarstvo je 21.11.2014. godine dostavilo odgovor da nema nikakve sugestije i prijedloge u vezi istog. U navedenoj Informaciji predložene su sljedeće mjere za daljnje postupanje: 1) da se od komisionih banaka zatraže kopije kreditnih dosijea svih korisnika kredita, na osnovu dinamičkog plana koji će se prethodno utvrditi, s tim da kriterij po kojem će se izuzimati dosijei bude visina plasiranih sredstava; 2) da se izvrši angažman advokata kao spoljnog saradnika, a radi pružanja potrebne stručne pomoći i savjetovanja s ciljem rješavanja stanja, iznalaženja prihvatljivih rješenja, kao i asistencije i savjetovanja prilikom donošenja odluka u vezi navedenog. **Konstatujemo da je Federalni zavod 29.12.2014. godine zaključio Ugovor o pružanju advokatskih usluga sa Advokatskom kancelarijom Zulkić vrijednosti 34.800 KM (bez PDV-a), a kojim je, između ostalog, dogovoreno da će isti izvršiti izradu i implementaciju procedura koje se odnose na kreditni portfolij i pojedinačne predmete (najmanje 1500 predmeta), nastale po ugovorima o komisionim poslovima sa bankama komisionarima u periodu 2001. – 2004. godina, sa ciljem uspostavljanja ažurnih evidencija o korisnicima kreditnih sredstava. Prema prezentiranom Zapisniku o izvršenoj primopredaji između Sparkasse banke d.d. i Federalnog zavoda od 11.06.2015. godine, Banka je izvršila predaju 23 registratora u kojim se odloženi kreditni dosijei – kopije dokumentacije ukupno 84 dosijea za pobrojane krajnje korisnike komisionih kredita. Prema usmenoj izjavi odgovorne osobe, navedena kopija dokumentacije se trenutno nalazi u prostorijama angažovane Advokatske kancelarije Zulkić, međutim, može se konstatovati da ista do**

vremena okončanja revizije, u skladu sa potpisanim ugovorom, još uvijek nije dostavila ni jedan mjesečni izvještaj o izvršenju ugovorenih usluga.

Imajući u vidu sve naprijed navedeno, konstatujemo da doneseni Akcioni plan Upravnog odbora Federalnog zavoda za neometano provođenje procesa revidiranja i uspostavljanja ažurne evidencije o korisnicima kreditnih sredstava plasiranih u periodu 2001. – 2004. godina još uvijek nije implementiran, iako su prošle pune dvije godine od njegovog donošenja, što je jednim dijelom posljedica neodređivanja krajnjeg roka za njegovu implementaciju, kao i neadekvatnog praćenja realizacije od strane Upravnog odbora Zavoda. Iako je Federalni zavod poduzimao određene aktivnosti putem angažovanja vanjskih saradnika s ciljem iznalaženja načina za rješavanje evidentnog problema naplate navedenih kredita, konstatujemo da dobivene podatke još uvijek nije koristio u svrhu poduzimanja adekvatnih mjera i aktivnosti prema nadležnim organima i institucijama s ciljem naplate dospjelih kreditnih plasmana koji su na dan 31.12.2014. godine samo po osnovu glavnice iznosili 23.909.068 KM.

Potrebno je da Upravni odbor Federalnog zavoda donese Revidirani Akcioni plan i utvrdi precizne rokove za realizaciju planiranih aktivnosti s ciljem naplate dospjelih kreditnih plasmana i adekvatnog praćenja njegovog izvršenja putem redovnog i sveobuhvatnog izvještavanja od strane menadžmenta Federalnog zavoda;

Potrebno je da Federalni zavod, za nadležne organe i institucije, sačini realan Izvještaj o stanju i mogućnosti naplate dospjelih i nenaplaćenih plasmana iz perioda 2002. – 2004. godina, za koje je isti snosio i rizik povrata, a realizacija vršena putem banaka komisionara (23.909.068 KM). Na osnovu konstatovanog stanja utvrditi prijedloge za rješavanje navedenog problema i iste uputiti nadležnim organima i institucijama, u cilju rješavanja istog i donošenja potrebnih odluka od strane Upravnog odbora, odnosno Vlade FBiH;

Izvršiti usklađivanje salda glavnice po kreditima plasiranim iz kreditnih revolving linija putem komisionih banaka za pravna i fizička lica iskazanih u knjigovodstva Federalnog zavoda, sa saldima iskazanim u komercijalnim bankama;

Godišnji popis u cijelosti izvršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, a naročito u dijelu koji se odnosi na dugoročna potraživanja;

8.2 Dugoročni depoziti (za plasman sredstava putem kreditnih linija)

Dugoročni depozit kod Razvojne banke FBiH (25.544.458 KM) je, kao što smo naprijed naveli, formiran na osnovu Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga i Ugovora o formiranju namjenskog depozita. Iz sredstva navedenog depozita je 2005. godine formirana kreditna linija za podsticaj zapošljavanju (KL 260), 2006. godine kreditna linija za zapošljavanje demobilisanih boraca (KL 266), 2010. godine kreditna linija za održavanje zaposlenosti (KL 010) i 2012. godine kreditne linije za očuvanje postojeće zaposlenosti u preduzeću „Konjuh“ d.d. Živinice (KL 13) i u preduzeću „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići (KL 12). **Razvojna banka FBiH snosi rizik plasmana sredstava po kreditnim linijama KL 260 (podsticaj zaposlenosti) i KL 010 (održavanje zaposlenosti), a Federalni zavod je u obavezi da Banci jednokratno regresira 2% iznosa plasiranog kredita, za smanjenje rizika. Za kreditne linije KL 266 (zapošljavanje demobiliziranih boraca), KL 13 („Konjuh“ d.d. Živinice) i KL 12 („Krivaja“ d.o.o. Zavidovići), rizik plasmana snosi Federalni zavod.**

Tačkom 10. Programa definirani su monitoring kredita (obaveza vraćanja kreditnih sredstava i obaveza ostvarivanja efekata zapošljavanja) i kaznene mjere za nenamjensko korištenje sredstava. **U slučaju nenamjenskog korištenja sredstava predviđen je raskid ugovora i trenutno dospjeće kredita za naplatu.** Pored toga, korisniku se obračunava i naplaćuje kaznena kamata u visini zakonske zatezne kamate. Također, u slučaju neizvršavanja ugovorene obaveze, po osnovu zapošljavanja potrebnog broja novih radnika, predviđen je povrat dijela kredita u procentu koji odgovara učešću broja nezaposlenih radnika u broju koji je trebalo da bude zaposlen, i za taj iznos obračunata zatezna kamata za period do povrata kredita, s obzirom na to da se i ovaj prekršaj tretira kako nenamjensko korištenje sredstava. Prema prezentiranoj dokumentaciji, **Federalni zavod je u 2014. godini provodio monitoring prema sljedećem redosljedu:** provjera ugovora i ugovorenih obaveza koje se odnose na zapošljavanje radnika i održavanje postojećeg

nivoa zaposlenosti; elektronska provjera putem portala Porezne uprave FBiH o kretanju zaposlenosti; upoređivanje brojnog stanja zaposlenih sa stanjem u vrijeme realizacije kreditnih sredstava; dostavljanje upozorenja svim korisnicima – prekršiocima ugovora koji nisu izvršili preuzete obaveze; provjera dostavljenih odgovora korisnika i ažuriranje dokumentacije, kao i slanje naloga Razvojnoj banci FBiH radi pokretanja pravnih radnji protiv korisnika koji nisu izvršili ugovorene obaveze.

Iz kreditne linije za podsticaj zapošljavanju (KL 260) krediti se odobravaju prema djelatnosti korisnika pod sljedećim uslovima:

Redni broj	Djelatnost	Iznos kredita po novozaposlenom radniku (KM)	Rok otplate (godina)	Grace period (mjeseci)	Kamatna stopa (%)
1.	Industrija	25.000	7	12	4 %
2.	Zanatstvo i usluge	15.000	7	12	4 %
3.	Poljoprivreda	10.000	7	24	3 %

Prema prezentiranim pomoćnim evidencijama, iz navedene kreditne linije, trenutno su u otplati 24 kredita sa ugovorenim iznosom kreditnog zaduženja od 10.395.966 KM, od čega ostatak duga za glavnice iznosi 5.553.454 KM. U 2014. godini je putem ove kreditne linije plasiran 1 kredit, u ukupnom iznosu od 450.000 KM, uz obavezu zapošljavanja 30 novih radnika (Hotel Mostar d.o.o. Mostar). Pored toga, za 15 pravnih lica, koja su razvrstana u kategoriju „E“, Razvojna banka FBiH je pokrenula pravne radnje za naplatu potraživanja (ugovoreni iznos 4.267.000 KM, od čega je **ostatak duga 3.519.233 KM što je 24 % od 14.662.966 KM plasiranih sredstava iz kreditne linije za podsticaj zapošljavanju**). Na dan 31.12.2014. godine, kod 24 korisnika kredita u otplati evidentirano je 1884 zaposlenika, odnosno 56 zaposlenika više u odnosu na ugovoreni nivo zaposlenosti (1.826). Od 24 kredita u otplati, njih tri su u kategoriji C, jedan u D i jedan u kategoriji E. Iako je za navedena pravna lica redovnom kontrolom ustanovljeno da nisu ispoštovali obavezu zapošljavanja ugovorenog broja osoba sa evidencije nezaposlenih, odnosno zadržavanja ugovorenog broja zaposlenih radnika u radnom odnosu tokom otplatnog perioda, **utvrdili smo da Razvojna banka FBiH nije postupila u skladu sa datom Instrukcijom Zavoda od 31.03.2014. godine u dijelu poduzimanja pravnih radnji protiv navedenih subjekata – korisnika kredita („Bašanović“ d.o.o. Lukavac, „K-ASA“ d.o.o. Ključ, „SP Budo“ d.o.o., „Agencija za zaštitu imovine, lica i objekata STARS“ d.o.o. Bihać).**

Iz kreditne linije za održavanje zaposlenosti (KL 010) krediti su namijenjeni za zadržavanje zaposlenih u radno aktivnim sredinama kroz osiguranje potrebnih likvidnih sredstava za neometano obavljanje poslovnih aktivnosti, pod sljedećim uslovima:

Redni broj	Iznos kredita (KM)	Rok otplate (mjeseci)	Grace period (mjeseci)	Kamatna stopa (%)
1.	Minimalno 15.000 KM, Maksimalno 500.000 KM ili 5.000 KM po zaposlenom	do 36 mjeseci, uključujući grace period	do 6 mjeseci	4 %

Prema prezentiranim pomoćnim evidencijama, iz kreditne linije za održavanje zaposlenosti (KL 010), trenutno je u otplati 9 kredita sa ugovorenim iznosom kreditnog zaduženja od 2.810.000 KM, od čega ostatak duga za glavnice iznosi 1.339.227 KM. U 2014. godini, su putem ove kreditne linije plasirana 3 kredita, u ukupnom iznosu od 495.000 KM, uz obavezu zadržavanja 103 uposlenika. **Korisnici uredno izmiruju ugovorene finansijske obaveze i nema utuženih. Za određena pravna lica je konstatovano da ista nisu ispoštovala obavezu zadržavanja ugovorenog broja zaposlenih, međutim Razvojna banka FBiH nije postupila u skladu sa datom Instrukcijom Zavoda od 31.03.2014. godine u dijelu poduzimanja pravnih radnji protiv navedenih subjekata – korisnika kredita („Elektrometal“ d.o.o. Cazin, „Komar – Tvornica gipsa“ d.d. Donji Vakuf, „MS Stella“ d.o.o. Velika Kladuša).**

Imajući u vidu naprijed navedeno, može se konstatovati da je od ukupnog iznosa dugoročnog depozita kod Razvojne banke FBiH (25.544.458 KM), putem kreditnih linija za podsticaj zapošljavanju i za održavanje zaposlenosti na dan 31.12.2014. godine bilo iskorišteno 17.472.966 KM, od čega je 3.519.233 KM u kategoriji „E“ i utuženo, zašto rizik plasmana snosi Razvojna banka FBiH.

Poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja postupanja Razvojne banke FBiH u skladu sa tačkom 10. Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju, u dijelu poduzimanja pravnih radnji protiv

svih subjekata – korisnika kredita koji ne ispunjavaju ugovorene obaveze (vraćanje kreditnih sredstava i ostvarivanje efekata zapošljavanja);

Kreditna linija za zapošljavanje demobilisanih boraca (KL 266) formirana je 2006. godine izdvajanjem sredstava iz namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH u iznosu od **4.000.000 KM**, na osnovu Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju. **Rizik plasmana sredstava snosi Federalni zavod**, a sredstva se plasiraju pod sljedećim uslovima:

Redni broj	Djelatnost	Iznos kredita po novouposlenom radniku (KM)	Rok otplate (godina)	Grace period (mjeseci)	Kamatna stopa (%)
1.	Industrija	25.000	7	12	4 %
2.	Zanatstvo i usluge	15.000	7	12	4 %
3.	Poljoprivreda	10.000	7	24	3 %

U 2014. godini, po osnovu datih kredita za zapošljavanje demobilisanih boraca **naplaćeno je samo 42.183 KM** (glavnica 32.590 KM, kamate 9.593 KM). Prema prezentiranim pomoćnim evidencijama, trenutno su u otplati 3 kredita sa ugovorenim iznosom kreditnog zaduženja od 455.000 KM, od čega ostatak duga po istim za glavnice iznosi 353.095 KM. Izvršenim monitoringom od strane Zavoda, prema podacima Porezne uprave FBiH, utvrđeno je da ova 3 korisnika kreditnih sredstava imaju evidentiranih samo 13 zaposlenika, što je za 15 zaposlenika manje u odnosu na planirani nivo zaposlenosti. **Protiv 18 pravnih lica**, koja su razvrstana u kategoriju „E“, Razvojna banka FBiH, u svojstvu komisionara, **poduzima pravne radnje za naplatu potraživanja** (ugovoreni iznos 1.465.000 KM, od čega ostatak duga iznosi 1.243.745 KM koji iznos predstavlja **64,77 %** od 1.920.000 KM plasmana u toku, iz kreditne linije za zapošljavanje demobilisanih boraca). **Od 21 utuženog korisnika, čak 5 ima dug po glavnici preko 100.000 KM** („Flores Uskoplje“ d.o.o. Gornji Vakuf, „Mazalović“ d.o.o. Kladanj, „V&V POLJOPROMET“ Bosanska Krupa, „S.R. Mini farma Desetka“ Zavidovići i „EKO MILK HOLSTEIN“ Zavidovići). Od formiranog depozita u početnom iznosu od 4.000.000 KM, sa 31.12.2014. godine je ostalo neiskorišteno 955.000 KM i navedeno stanje stoji već duži period nepromijenjeno. U 2014. godini nije bilo odobravanja plasmana iz ove kreditne linije. **Imajući u vidu da je 64,77 % plasmana u toku sporno sa stanovišta izmirenja ugovorenih obaveza i da Federalni zavod odobrava i snosi rizik plasmana**, da je u 2014. godini naplaćeno samo 32.590 KM po glavnici, konstatujemo da bi trebalo preispitati plasiranje sredstva putem kreditne linije za zapošljavanje demobilisanih boraca, i mogućnost pripajanja neiskorištenih sredstva depozita u iznosu od 955.000 KM namjenskom depozitu kod Razvojne banke FBiH za realizaciju Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju putem kreditnih linija, za koje rizik povrata plasmana snosi Banka, i prilikom odobravanja koristi strožije bankarske procedure. Na navedeno smo ukazivali i prilikom obavljanja revizije za 2013. godinu, međutim po datoj preporuci nije postupljeno. Prilikom razmatranja Informacije o rezultatima realizacije Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga sa stanjem na dan 31.12.2013. godine, Upravni odbor Zavoda je 04.11.2014. godine predložio menadžmentu Zavoda da preduzme radnje na gašenju navedene kreditne linije, međutim po istom nije postupljeno.

Potrebno je preispitati opravdanost postojanja kreditne linije za zapošljavanje demobilisanih boraca za čiji plasman sredstava rizik povrata snosi Federalni zavod, kao i mogućnost pripajanja neiskorištenih sredstava namjenskom depozitu kod Razvojne banke FBiH za čiji plasman sredstava rizik snosi Banka, imajući u vidu da su za 64,77 % plasmana iz navedene kreditne linije poduzete pravne radnje za prisilnu naplatu sredstava;

Kreditne linije za očuvanje postojeće zaposlenosti u preduzeću „Konjuh“ d.d. Živinice (KL 13) i u preduzeću „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići (KL 12) formirane su u 2012. godine izdvajanjem sredstava iz namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH u iznosu od **2.500.000 KM i 6.000.000 KM**, na osnovu Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju, za koje rizik plasmana sredstava snosi Federalni zavod. Razvojna banka FBiH je, u skladu sa Ugovorom o komisionim poslovima, zadužena za vršenje knjigovodstvenog evidentiranja zaduženja, i da u slučaju smanjenja broja zaposlenih, a u skladu sa pismenom obavijesti i instrukcijom Zavoda, zatraži povrat sredstava. Federalni zavod je, u skladu sa Ugovorom, zadužen za nadgledanje, procjenu i ocjenu efekata zapošljavanja, odnosno provjeru održavanja postojeće zaposlenosti prema evidencijama Porezne uprave FBiH. Sredstva su plasirana pod sljedećim uslovima:

Redni broj	Kreditna linija	Iznos kredita (KM)	Rok otplate (mjeseci)	Grace period (mjeseci)	Kamatna stopa (%)
1.	Konjuh d.d. Živinice (KL 13)	2.500.000	48	12	3 %
2.	Krivaja d.o.o. Zavidovići (KL 12)	6.000.000	60	12	3 %

Vežano za plasman sredstava preduzeću „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići (6.000.000 KM), kredit je odobren s ciljem neometanog obavljanja proizvodnog procesa s ciljem zadržavanja najmanje 800 zaposlenih od postojećeg broja zaposlenih, za cijelo vrijeme trajanja otplate kredita. U skladu sa potpisanim ugovorom, instrument obezbjeđenja kredita je uknjižena hipoteka u korist Federalnog zavoda na nekretninama navedenog preduzeća, koje prema procjeni stalnog sudskog vještaka ukupno iznose 12.039.098 KM (Hotel „Kristal“ u Zavidovićima 5.338.035 KM i Pogon „Furnirnica“ u Zavidovićima 6.701.063 KM), a Ugovorom o komisionim poslovima od 18.04.2012. godine je definisano da je Razvojna banka obavezna hipoteku na navedenim nekretninama zasnovati u korist Federalnog zavoda. Prema prezentiranoj dokumentaciji prilikom obavljanja revizije za 2013. godinu i pismenoj izjavi odgovorne osobe Zavoda od 11.07.2014. godine, navedene nekretnine, odnosno nadhipoteka u korist Federalnog zavoda je bila ručno upisana u posjedovnom listu 1106 k.o. Zavidovići, međutim iste nisu upisane u Zemljišnu knjigu za k.o. Zavidovići. U obavljenoj reviziji za 2014. godinu smo konstatovali da je Razvojna banka FBiH 23.12.2014. godine informisala Federalni zavod da prema dostavljenoj kopiji posjedovnog lista 1106 k.o. 420 Zavidovići od 09.12.2014. godine, na istom nema upisanih tereta, iz čega proističe da Razvojna banka FBiH i Federalni zavod za zapošljavanje nisu osigurani hipotekom na nekretninama po Ugovoru o kreditu od 18.04.2012. godine. Kako je Banka 11.02.2015. godine od strane Službe za upravu geodetskih, imovinsko pravnih poslova i urbanizma 11.02.2015. godine obavještena da navedena Služba nema ni tehničke, a ni zakonske mogućnosti stavljanja napomena hipoteka na posjedovnim listovima, zatražila je instrukcije za daljnje postupanje u navedenom predmetu.

Vežano za sve naprijed navedeno, konstatojemo da je Vlada FBiH 23.10.2014. godine donijela Zaključak V broj 1853/2014 kojim je prihvatila dostavljenu Informaciju Federalnog zavoda za zapošljavanje o zahtjevu Ortačke grupe za kupovinu imovine IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići – u stečaju i dala saglasnost za preuzimanje i reprogram kredita od strane navedene grupe, uz uslov da se formira nova glavnica u iznosu od 6.000.000 KM sa pripadajućom redovnom i zateznom kamatom, obračunatom do dana preuzimanja kredita, sa rokom otplate 7 godina, kamatnom stopom 3%, uz uslov da se zadrži postojeće sredstvo obezbjeđenja (kolateral) i da Ortačka grupa za kupovinu imovine IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići – u stečaju zadrži broj uposlenih koji je utvrđen osnovnim ugovorom. Po osnovu navedenog Zaključka Vlade FBiH, Upravni odbor Zavoda je na sjednici održanoj 14.11.2014. godine donio Odluku o davanju saglasnosti firmi „Krivaja Mobil“ d.o.o. za preuzimanje i reprogram kredita po Ugovoru od 18.04.2012. godine, uz uslove navedene u Zaključku, nakon čega su 20.11.2014. godine Federalni zavod i Razvojna banka FBiH zaključili Aneks ugovora broj 2. Ugovora o komisionim poslovima od 18.04.2012. godine kojim se kao krajnji korisnik kreditnih sredstava, umjesto IP „Krivaja“ d.o.o. – u stečaju Zavidovići, navodi „Krivaja – Mobil“ d.o.o. Zavidovići i dodaje odredbe iz Zaključka Vlade FBiH od 23.10.2014. godine u pogledu formiranja nove glavnice i uslova za otplatu kredita. U skladu sa istim, Razvojna banka FBiH je 03.03.2015. godine sa „Krivaja – Mobil“ d.o.o. Zavidovići zaključila Ugovor o preuzimanju i reprogramu kreditnih obaveza u kojem je navedeno da ukupne obaveze po navedenom kreditu na dan 03.03.2015. godine iznose 6.577.072 KM što uključuje glavicu, redovne i zatezne kamate obračunate do navedenog datuma. Kao instrument obezbjeđenja ugovora je navedeno da se Preuzimatelj („Krivaja – Mobil“ d.o.o. Zavidovići) obavezuje da izvrši uspostavu zemljišno – knjižnog uloška kod nadležnog suda za imenovane parcele, upisane u katastar nekretnina Službe za upravu geodetskih, imovinsko – pravnih poslova i urbanizam Opštine Zavidovići, broj posjedovnog lista 1106, KO 420 Zavidovići i da izvrši zasnivanje hipoteke u korist Banke i nadhipoteke u korist Federalnog zavoda, u roku od 12 mjeseci od zaključenja Ugovora o preuzimanju i reprogramu kreditnih sredstava. Na dan 31.12.2014. godine, konstatojemo da je u preduzeću „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići – u stečaju bilo prijavljeno 403 radnika, što je za 397 radnika manje u odnosu na ugovorenu obavezu. Prilikom provjere na dan 31.03.2015. godine, navedeni broj radnika je sveden na 10, međutim preduzeće „Krivaja – Mobil“ je imala prijavljenih 816 radnika što je za 16 više u odnosu na ugovorenu obavezu.

Vežano za plasman sredstava preduzeće „Konjuh“ d.d. Živinice (2.500.000 KM), u skladu sa potpisanim ugovorom, instrument osiguranja kredita je uknjižena hipoteka u korist Federalnog zavoda na nekretninama navedenog preduzeća koje prema procjeni stalnog sudskog vještaka iznose 5.471.730 KM. Kredit je odobren s ciljem zadržavanja postojećeg broja radnika, odnosno očuvanja postojećeg nivoa zaposlenosti do kraja ugovorenog perioda. Na dan zaključivanja Ugovora kod navedenog preduzeća je bilo evidentirano 600 radnika prijavljenih na obavezna osiguranja, od kojih je 450 trebalo zadržati u radnom odnosu. Prema prezentiranom, Zavod je vršio provjeru stanje zaposlenosti u preduzeću „Konjuh“ d.d. Živinice na dan 31.12.2014. godine, kojom prilikom je **konstatovano da preduzeće „Konjuh“ d.d. ima prijavljenih 350 radnika, što je za 100 radnika manje u odnosu na ugovorenu obavezu. U 2015. godini broj prijavljenih radnika nastavlja dodatno opadati i isti je na dan 31.03.2015. godine iznosio 303, što je za 147 manje u odnosu na ugovorenu obavezu.**

Značajnim smatramo napomenuti da smo, na osnovu dostavljenog izvještaja iz Razvojne banke FBiH za januar 2014. godine, utvrdili da je na dan 31.01.2014. godine preduzeće „IP Krivaja d.o.o. – u stečaju“ imalo dospjele, a neplaćene obaveze po kreditu u iznosu od 1.320.034 KM (po glavnici 1.125.000 KM, po kamati 148.390 KM i po zateznoj kamati 46.644 KM) i da je preduzeće „Konjuh“ d.d. Živinice imalo dospjele, a neplaćene obaveze u iznosu od 374.542 KM (po glavnici 277.776 KM, po kamati 91.013 KM i po zateznoj kamati 5.753 KM). Obzirom da su navedena preduzeća u kašnjenju sa plaćanjem obaveza preko 270 dana, Banka je imala obavezu poduzimanja mjera radi naplate ugovorenih obaveza, međutim u Izvještaju navode da od strane Federalnog zavoda nisu dobili upute i instrukcije za daljnje postupanje. **Federalni zavod je pripremio Informaciju o očuvanju zaposlenosti u kompanijama „IP Krivaja“ d.o.o. Zavidovići i „Konjuh“ d.d. Živinice i ista je 13.03.2014. godine razmatrana od strane Upravnog odbora koji je donio Zaključak da se od Vlade FBiH zatraži instrukcija za daljnje postupanje u vezi sa navedenim preduzećima. Federalni zavod je navedenu Informaciju poslao Vladi FBiH 25.03.2014. godine, međutim ista nije razmatrana od strane iste do vremena izrade revizorskog izvještaja. U međuvremenu, dug navedenih preduzeća je porastao, što nije adekvatno evidentirano u finansijskim izvještajima, obzirom da nisu evidentirane dospjele a neizmirene obaveze po osnovu glavnice u iznosu od 3.541.660 KM („Konjuh“ d.d. 2.500.000 KM, „Krivaja“ d.o.o. – u stečaju 1.041.660 KM). Obavljenom revizijom smo konstatovali da preduzeće „Krivaja“ d.o.o. – u stečaju po kreditu, na dan 31.12.2014. godine, u skladu sa amortizacionim planom, nije izmirilo dospjela potraživanja po osnovu kamata u iznosu od 265.000 KM, a dospjeli iznos glavnice u iznosu od 2.500.000 KM knjigovodstveno nije evidentiran. Također smo konstatovali da preduzeće Konjuh d.d. po kreditu, na dan 31.12.2014. godine, u skladu sa amortizacionim planom, nije izmirilo dospjela potraživanja po osnovu kamata u iznosu 142.451 KM, a dospjeli iznos glavnice u iznosu od 1.041.660 KM knjigovodstveno nije evidentiran.**

Knjigovodstveno evidentirati dospjela a nenaplaćena potraživanja po osnovu izvršenih kreditnih plasmana preduzećima „Konjuh“ d.d. Živinice i „Krivaja – Mobil“ d.o.o. Zavidovići;

Poduzeti sve zakonom propisane mjere i aktivnosti kako bi preduzeća „Krivaja – Mobil“ d.o.o. Zavidovići i Konjuh d.d. Živinice ispoštovala sve prihvaćene obaveze u pogledu zadržavanja predviđenog broja zaposlenih radnika i u pogledu izmirenja dospelih obaveza po odobrenim kreditima. Također je potrebno poduzeti sve neophodne aktivnosti u cilju upisivanja hipoteke nad nekretninama IP „Krivaja“ d.o.o. u stečaju Zavidovići u Zemljišne knjige, a čija imovina je kupljena od strane Ortačke grupe;

Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju predviđeno je da Razvojna banka FBiH jednom godišnje pripremi sveobuhvatan izvještaj koji uključuje i izvještaj o naplati kredita, stanju revolving fonda, te o identifikovanim problemima i poduzetim radnjama, kao i da Banka i Zavod jednom godišnje podnesu izvještaj Vladi FBiH o stanju i efektima Programa. Postupajući po preporuci revizije za 2013. godinu, Federalni zavod je prezentirao dokaz da je 12.12.2014. godine Vladi FBiH i resornom ministarstvu dostavio **Informaciju o rezultatima realizacije Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga (stanje 31.12.2013. godine). Uvidom u sadržaj navedene Informacije koja je 04.11.2014. godine razmatrana i od strane Upravnog odbora Zavoda (primljena na znanje), konstatujemo da ista uglavnom sadrži samo statističke podatke u vezi plasiranih sredstava putem otvorenih kreditnih linija (iz sredstava dugoročnog depozita kod Razvojne banke FBiH i komisionih kreditnih linija za zapošljavanje**

demobilisanih boraca, kao i za očuvanje postojećeg broja zaposlenih u preduzećima „Konjuh“ d.d. Živinice i „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići – u stečaju), bez dublje kvalitativne analize postojećih problema u vezi sa konstatovanim problemima u pogledu vraćanja sredstava i ispunjavanja ugovorenih obaveza. Naročito ističemo da navedenom Informacijom nije obuhvaćena problematika dospelih potraživanja za date kredite iz perioda 2002. – 2004. godina (23.909.068 KM) plasiranih putem komisionih banaka, iako ista predstavljaju sastavni dio i bazu na osnovu kojih je formiran dugoročni depozit kod Razvojne banke FBiH, odnosno Program dugoročnih plasmana. **Povezano sa navedenim ističemo da nadležni Sektor za zapošljavanje nikako ne vrši praćenje naplate po plasiranim kreditima putem komisionih banaka u periodu 2002 – 2004. godina, a prezentirane pomoćne evidencije koje se vode od strane istog za ostale formirane kreditne linije, nisu potpune u smislu da se na osnovu istih može izvesti zaključak u kojem stepenu, odnosno iznosu su krajnji korisnici kreditnih sredstava u zakašnjenju sa plaćanjem glavnice, kamata i zateznih kamata, a iste se kao takve prezentiraju Upravnom odboru i u zvaničnim izvještajima Zavoda.** Na isti način u sadržajnom smislu je sačinjena i Informacija o rezultatima realizacije Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga sa stanjem na dan 31.12.2014. godine koja do vremena okončanja revizije nije bila razmatrana od strane Upravnog odbora. Značajnim smatramo napomenuti da navedenom Informacijom nisu nikako obuhvaćeni događaji koji se tiču Izmjene i dopune Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga koje je Upravni odbor usvojio 17.06.2014. godine, na osnovu prethodno donesenih odluka Vlade FBiH, **a istim je predviđeno izdvajanja sredstava u iznosu od 2.000.000 KM iz beskamatnog depozita kod Razvojne banke FBiH i uspostavljanje nove kreditne linije za zapošljavanje 80 osoba i pokretanje proizvodnje u tvornici građevinskih armatura u kompaniji „Kera – Steel – Team“ d.o.o. Mostar.** Naime, predmetnim Izmjenama Programa dugoročnih plasmana je predviđeno da se navedeni kredit obezbijedi hipotekom i zalogom u visini 1:2 u skladu sa bankarskom procedurom, i to: hipotekom na nekretnine i zalogom pokretnih stvari u vlasništvu korisnika kredita ili drugog pravnog ili fizičkog lica, u visini procjene ovlaštenog sudskog vještaka. Na osnovu uvida u Elaborat o izvršenoj procjeni ovlaštenog sudskog vještaka za oblast građevine (22.04.2014. godine), konstatujemo da procjenjena vrijednost nekretnina – poslovnog kompleksa iznosi 10.448.735 KM i da je u Teretnom listu od 06.02.2014. godine upisana zabrana otuđenja i novog opterećenja nekretnina bez saglasnosti povjerioca Hypo Alpe Adria Bank d.d. Mostar na ukupan iznos od 10.200.000 KM i drugih povjerilaca na iznose koji nisu upisani. Na osnovu uvida u Procjenu trenutne vrijednosti mašina, postrojenja i opreme ovlaštenog sudskog vještaka za oblast mašinstva (07.02.2014. godine), konstatujemo da su isti procjenjeni na ukupan iznos od 1.810.653 KM, međutim jasno je naglašeno da se navedena vrijednost ne bi mogla postići u slučaju parcijalne i pojedinačne tržišne ponude, obzirom da su isti projektovani za proizvodni proces obrade armaturne žice i izrade armaturnih mreža i raznih oblika i dimenzija armaturnih greda i nosača za veći proizvodni kapacitet. **Imajući u vidu da su kao kolateral od strane preduzeća „Kera – Steel – Team“ d.o.o. Mostar ponuđene nekretnine na kojima je već upisana zabrana otuđenja na procjenjenu vrijednost istih, kao i mašine, postrojenja i oprema koji predstavljaju jedinstvenu cjelinu, može se konstatovati da iste ne mogu predstavljati instrument obezbeđenja vraćanja kredita na iznos od 2.000.000 KM, o čemu je Upravni odbor do sada trebao biti informisan.**

Na osnovu obavljene revizije i uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatujemo da menadžment i Upravni odbor Zavoda nisu Programu dugoročnih plasmana posvetili dužnu pažnju u smislu poduzimanja konkretnih aktivnosti u dijelu praćenja, nadzora i izvještavanja o korištenjem javnih sredstava.

Potrebno je da Federalni zavod, u skladu sa Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju, podnosi godišnji izvještaj Vladi FBiH o stanju i efektima navedenog Programa i preispita opravdanost postojećih modela kreditiranja. Također je potrebno da se isti izvještaj podnosi i Upravnom odboru, sa kvalitativnom analizom i prijedlozima za rješavanje postojećih problema;

Potrebno je preispitati opravdanost uspostavljanja nove kreditne linije iz sredstava depozita kod Razvojne banke FBiH u iznosu od 2.000.000 KM za pokretanje proizvodnje u kompaniji „Kera – Steel – Team“ d.o.o. Mostar, odnosno izvršenih Izmjena i dopuna Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga od 17.06.2014. godine, imajući u vidu rezultat izvršene procjene sudskih vještaka nekretnina, mašina, postrojenja i opreme navedenog preduzeća;

8.2.1 Dugoročni depozit kod Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo

U obavljenoj reviziji za 2013. godinu smo utvrdili da je Intesa Sanpaolo banka izvršila povrat sredstava depozita po osnovu Programa poticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi (46.065 KM), i da su ista u suštini predstavljala posljednju tranšu koju je Banka bila dužna doznati Federalnom zavodu u skladu sa potpisanim **Sporazumom o redefinisaniu ugovorenih obaveza**, između ove banke i Federalnog zavoda, od **24.03.2010. godine**. Navedenim Sporazumom, Banka i Federalni zavod su se dogovorili da će istom, u periodu od 2010. – 2013. godini, biti izvršen povrat ranije deponovanih sredstava za implementaciju Programa poticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi u iznosu od 3.774.368 KM, što je uplatom posljednje tranše u 2013. godine (46.065 KM) i izvršeno. **Obavljenom revizijom smo utvrdili da, po navedenom osnovu, i dalje je neusaglašeno stanje između Banke i Federalnog zavoda u iznosu od 133.920 KM, a isto stoji nezatvoreno na poziciji dugoročnih depozita (konto 022111).** Navedeno je jednim dijelom posljedica i konstatovanog iznosa neplasiranih novčanih sredstava od strane Komisije za implementaciju ovog programa u iznosu od **415.712 KM**, čiji Izvještaj je usvojen Odlukom Vlade FBiH u 2007. godini (V broj 806/2007). Navedenom Odlukom Vlade FBiH je utvrđeno da se preostali iznos neplasiranih novčanih sredstava (415.712 KM) vrati Federalnom zavodu, dok je isti prema knjigovodstvenim evidencijama Federalnog zavoda trebao iznositi 549.632 KM, i ovaj iznos je veći za 133.920 KM i do danas nije usaglašen sa Bankom. Iako je Zavod u prethodnom periodu poduzimao određene mjere da se navedeno neslaganje u poslovnim knjigama uskladi, isto je ostalo neriješeno, tako da je direktor Zavoda sa Bankom potpisao naprijed navedeni Sporazum kojim je dogovoren povrat samo usaglašenog iznosa deponovanih sredstava (3.774.368 KM), dok je 133.920 KM ostalo neriješeno i kao takvo se vodi u poslovnim knjigama Federalnog zavoda. Na dan 31.12.2014. godine, navedeno stanje nije potvrđeno od strane Banke (obrascem izvod otvorenih stavki – IOS), kako je propisano članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. **Zbog navedenog se ne može potvrditi iskazano stanje dugoročnog depozita kod Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo u iznosu od 133.920 KM, ranije otvorenog za implementaciju Programa poticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi, što smo konstatovali i prilikom obavljanja revizije za 2013. godine i dali preporuku, po kojoj nije postupljeno.**

U saradnji sa ministarstvima koja su bila nosioci implementacije Programa podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi i Intesa Sanpaolo bankom d.d. Sarajevo poduzeti sve mjere kako bi se utvrdilo stvarno stanje izvršenih plasmana prilikom realizacije navedenog programa, te u skladu sa konstatovanim poduzeti sve zakonom propisane mjere i aktivnosti u cilju regulisanja statusa potraživanja po dugoročnom depozitu u iznosu od 133.920 KM, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;

8.3 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Novčana sredstva, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani su na dan 31.12.2014. godine iskazani u iznosu od **34.250.119 KM**, u okviru kojih se na **novčana sredstva** odnosi **18.075.912 KM**, **vrijednosne papire** **192.136 KM**, **kratkoročna potraživanja** **1.864.053 KM** i na **sumnjiva i sporna potraživanja po depozitu** **459.000 KM**. U okviru kratkoročnih potraživanja, **najznačajnija potraživanja se odnose na:** dospjela potraživanja za kamate po datim dugoročnim plasmanima („Konjuh“ d.d. Živinice i „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići) **407.451 KM**, **sumnjiva i sporna potraživanja** **1.211.556 KM**.

Sumnjiva i sporna potraživanja su iskazana u iznosu od **1.211.556 KM**, od čega se **568.094 KM** odnosi na potraživanja koja su pripadala Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, a ista su u skladu sa Odlukom Vijeća ministara BiH prebačena na Federalni zavod (potraživanja od pravnih lica: „Kedly“ d.o.o. Sarajevo, „Akvamed“ d.o.o. Olovo, „Tara – Drina“ d.o.o. Sarajevo (pravni sljednik „Vlašić Milk“), ZZ „Dar Vranica“ Gornji Vakuf - Uskoplje i potraživanja iz likvidacione mase BH banke), **195.387 KM na potraživanje po osnovu pozajmice iz ranijeg perioda preduzeću „Bukovac-Miljkovac“ iz Doboja na ime realizacije projekta mini mljekare i 10.000 KM na potraživanje od preduzeća „PTUD Azem“ d.o.o. iz Travnika**. Nakon poduzimanja pravnih radnji, od strane Federalnog zavoda, pred nadležnim sudom u cilju naplate navedenih potraživanja, donesena su izvršna sudska rješenja, koja nisu mogla biti realizovana dijelom zbog objektivnih okolnosti (gašenje firmi, nemogućnosti izvršenja nad imovinom dužnika zbog neraspolaganja pokretnom imovinom i

novčanim sredstvima, blokada računa dužnika, pokretanja likvidacionih i stačajnih postupaka). **Navedeno stanje je nepromijenjeno u odnosu na prethodni period.** U Zbirnom izvještaju o redovnom godišnjem popisu u Federalnom zavodu sa stanjem na dan 31.12.2014. godine, kojeg je 16.03.2015. godine usvojio Upravni odbor, data je konstatacija da je neophodno i dalje poduzimati sve raspoložive pravne radnje radi naplate istih.

U okviru sumnjivih i spornih potraživanja, **431.804 KM se odnosi na potraživanja za dospjela a nenaplaćena potraživanja za socijalno osiguranje**, po potpisanim Sporazumima sa kantonalnim službama za zapošljavanje i pravnim osobama dužnicima, koji su u razdoblju 1992. – 2005. godina imali u strukturi kapitala 50 % i više državnog kapitala, a u skladu sa Zakonom o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje („Službene novine FBiH“, broj 25/06 i 52/09). **U 2014. godini nije evidentirana nijedna uplata po navedenom osnovu.**

Pravovremeno poduzimati aktivnosti na naplati potraživanja po osnovu dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima;

Sumnjiva i sporna potraživanja po depozitu su iskazana u iznosu od **459.000 KM**, a odnose se na potraživanja po osnovu više ugovora o namjenskom depozitu iz **2003. godine** kod ABS banke (sadašnja Sparkasse banka d.d. Sarajevo). Sredstva Federalnog zavoda su bila deponovana na 90 dana i služila su kao kolateral za odobrenje kredita od strane ABS banke slijedećim pravnim licima: „Vlašić Milk“ d.o.o. Travnik (390.000 KM), „Tipo“ d.o.o. Odžak (dug sveden na 60.000 KM) i „Gramis Company“ d.o.o. Kladanj (dug sveden na 9.000 KM). Odredbama ugovora o namjenskom depozitu je definisano da deponovana sredstva Zavoda kod banke služe kao kolateral za odobrenje kredita navedenim korisnicima. U istim je definisana sljedeća odredba: **„Sredstva se deponuju na rok od 120 dana. Banka je dužna da sredstva vrati deponentu najkasnije u roku od dva dana od dana naplate svojih potraživanja od korisnika kredita. U slučaju da korisnik kredita ne izmiri svoj dug prema Banci u roku prema ugovoru o kreditu, deponent (Federalni zavod) ovlašćuje banku da automatski produži rok važenja ugovora o namjenskom depozitu do konačnog izmirenja duga po kreditu ili da u cjelosti naplati dati kredit“.** Federalni zavod je od Sparkasse banke d.d. Sarajevo, kao pravnog sljednika ABS banke više puta upućivao zahtjev za dostavu istorijata kredita navedenih dužnika i povrat deponovanih sredstava Federalnog zavoda u iznosu od 459.000 KM, sa pripadajućom kamatom od 2% godišnje, a kako Banka nije reagovala, Federalni zavod se 13.12.2012. godine obratio Agenciji za bankarstvo, koja je nadležna da vrši nadzora nad poslovanjem banaka. Banka je 22.01.2013. godine obavijestila Federalni zavod i istakla da u vezi sa poduzetim radnjama, u cilju povrata deponovanih sredstava Zavodu, ona nije imala osnova za vršenje naplate prema korisnicima kredita obzirom da je naplatila svoja potraživanja iz sredstava oročenog depozita Federalnog zavoda. Na navedeno, Federalni zavod je tek 27.12.2013. godine poslao dopis prema Banci u kojem ističe da namirenje Banke iz deponovanih sredstava Zavoda, bez pokretanja postupka naplate kredita od korisnika kredita prinudnim putem, predstavlja neizvršenje ugovorene obaveze Banke iz člana 3. stav 3. Ugovora o namjenskom depozitu, a 15.01.2014. godine dopis u kojem ističe da ukoliko Banka ne poduzme sve raspoložive radnje kako bi vratila preostali dug, u skladu sa članom 6. Ugovora o namjenskom depozitu Zavod će biti prinuđen da zaštitu prava traži sudskim putem. **U dopisu od 20.01.2014. godine, Banka je još jednom ponovila raniji stav i istakla da je Banka naplatom duga kredita iz sredstava oročenog depozita naplatila svoje potraživanje, te banka nema osnova za dalje vršenje naplate prema korisnicima kredita. Zbog naprijed navedenog, konstatujemo da Zavod nije poduzeo sve zakonske mjere u cilju povrata sredstava depozita u iznosu od 459.000 KM.**

Potrebno je da Zavod poduzme sve raspoložive pravne radnje u cilju povrata deponovanih sredstava kod ABS banke (sadašnja Sparkasse d.d.) u iznosu od 459.000 KM, koja su iskorištena u skladu sa ugovorom kao kolateral za naplatu potraživanja od korisnika kredita.

9. KOMENTAR

Federalni zavod za zapošljavanje se očitovao dopisom broj 01-14-5351-1/15 od 14.08.2015. godine na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za

2014. godinu. U dostavljenom očitovanju se navodi da Federalni zavod za zapošljavanje prihvata Nacrt izvještaja u cijelosti.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Dunja Logo, dipl. oec.

Vođa tima:

Nasiha Biberović, dipl. oec.

Član tima:

Seida Isaković, dipl. oec.

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Federalnog zavoda za 2014. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

- 1. U saradnji sa resornim ministarstvom okončati aktivnosti u cilju da Izmjene i dopune Statuta dobiju saglasnost Vlade FBiH, u skladu sa zakonom;*
- 2. Potrebno je da Upravni odbor poduzme aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, njegovim izmjenama i dopunama i Statutom zavoda, formirala Savjetodavna komisija;*
- 3. Donijeti Računovodstvene politike kao dio sistema internih kontrola, što je obaveza u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika a koje se odnose i na vanbudžetske korisnike. Istima je naročito potrebno definisati način knjiženja specifičnih poslovnih događaja koji su karakteristični za Zavod;*
- 4. Uspostaviti funkciju interne revizije u cilju unapređenja sistema internih kontrola i osiguranja kontinuiranog nadzora nad poslovanjem Federalnog zavoda, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji,;*
- 5. Poduzeti sve zakonske aktivnosti u cilju rješavanja problema usklađivanja naknada za demobilisane borbe, obzirom da problem može uticati na finansijsku likvidnost, stabilnost i održivost kako kantonalnih službi za zapošljavanje tako i Federalnog zavoda, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere putem Upravnog odbora, Vlade FBiH i Parlamenta FBiH, uvažavajući činjenicu da odlaganje rješavanja navedenog problema eventualno može uvećati obaveze za sudske troškove i zatezne kamate;*
- 6. Planiranje sredstava neophodnih za realizaciju Finansijskog plana Federalnog zavoda vršiti na bazi mjerljivih, realnih i dokazivih ulaznih podataka;*
- 7. U saradnji sa resornim ministarstvom i Federalnim ministarstvom finansija realizirati doznaku sredstava, planiranih u Budžetu FBiH za 2014. godinu za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja u iznosu od 10.000.000 KM, obzirom da su ista unesena u Glavnu knjigu trezora FBiH na realizaciju, a nisu doznačena Federalnom zavodu;*
- 8. Programe za provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja usvajati na vrijeme i realizovati u što kraćim rokovima u skladu sa usvojenim finansijskim planom, u cilju realizacije zadatih ciljeva u dijelu zapošljavanja nezaposlenih osoba;*
- 9. U saradnji sa resornim ministarstvom, poduzeti aktivnosti na usaglašavanju odredbi članova 5. i 51. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba sa Zakonom o budžetima u FBiH i dosljednoj primjeni Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u dijelu planiranja;*
- 10. Potrebno je da Federalni zavod osigura dosljednu implementaciju članova 51. i 53. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u dijelu podnošenja objedinjenih finansijskih planova službi za zapošljavanje federalnom ministarstvu i u dijelu ocjenjivanja poslovanja službi;*
- 11. Poduzeti sve potrebne aktivnosti kako bi se internim aktima Federalnog zavoda preciznije definisala isplata naknada članovima Upravnog odbora, u smislu da se isplata naknada uvjetuje održavanjem i prisustvovanjem sjednicama;*
- 12. U saradnji sa ostalim nadležnim organima i institucijama, kao i kantonalnim službama za zapošljavanje, poduzeti aktivnosti kako bi se harmonizirala osnovica za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba, kao i administrativni troškovi kantonalnih službi za zapošljavanje u cilju namjenskog korištenja prikupljenih doprinosa za nezaposlenost i ravnomjernog ostvarivanja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba u Federaciji BiH;*

13. Utvrditi kriterije na osnovu kojih će se vršiti raspodjela nedostajućih sredstva po zahtjevima kantonalnih službi u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih lica;
14. Doznačavanje sredstava Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom vršiti na osnovu potpisanog ugovora kojim će se precizno definisati prava i obaveze ugovorenih strana;
15. Osigurati adekvatnu kontrolu nad utroškom sredstava doznačavanih Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom kao i izvještavanje koje će pružati informaciju u koje namjene i na koji način su sredstva utrošena;
16. Isplatu sredstava poslodavcima vršiti nakon dostavljanja kompletne dokumentacije koja je uslov za isplatu sredstava u skladu sa zaključenim ugovorima ;
17. Kako bi se osigurao namjenski utrošak dodijeljenih avansnih sredstava za nabavku sredstava za rad, opreme i repromaterijala, vršiti kontrolu izvršavanja ugovorenih obaveza kod korisnika;
18. Osigurati u narednom periodu da pomoćne evidencije programa i podaci u Izvještaju o radu budu usklađeni;
19. Poduzeti sve zakonske mjere u cilju povrata sredstava doznačenih za projekat „Stručno osposobljavanje i zapošljavanje šivača i krojača za potrebe firme Saniteks d.d. Velika Kladuša“ imajući u vidu da kompanija nije ispoštovala obaveze preuzete zaključenim Sporazumom o partnerstvu;
20. Prilikom ugovaranja zajedničkih projekata sa drugim institucijama osigurati instrument obezbjeđenja kao garanciju za povrat sredstava u slučaju neispunjavanja ugovorenih obaveza;
21. Prilikom zaključivanja Memoranduma o razumjevanju na realizaciji projekata sa drugim institucijama utvrditi obavezu dostavljanja finansijskih izvještaja sa prilogom računa kojima će se potvrditi namjenski utrošak doznačenih sredstava;
22. Preispitati opravdanost visine finansiranog iznosa sredstava kojeg Federalni zavod doznačava prilikom angažovanja nezaposlenih osoba u sklopu provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja imajući u vidu troškove života i ukupna sredstva kojima Federalni zavod raspolaže, a naročito programa za sezonsko zapošljavanje;
23. Usvajanje Programa za zapošljavanje vršiti pravovremeno na osnovu sredstava planiranih Finansijskim planom, kako bi realizacija istih bila u skladu sa planom, u cilju smanjenja stope nezaposlenosti;
24. Potrebno je osigurati da izvršenje svih planiranih aktivnosti bude u skladu sa Finansijskim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje usvojenim od strane Upravnog odbora i Parlamenta FBiH, a naročito u dijelu realizacije nabavki, odnosno potpisivanja ugovora o nabavci roba i usluga. Također je potrebno osigurati da izvještaji o izvršenju finansijskog plana sadrže sve bitne informacije potrebne za njegovo razumijevanje od strane svih korisnika, uključujući razloge i pojašnjenja za značajno manje, odnosno veće ostvarenje planiranih pozicija;
25. Planiranje pozicije kapitalnih izdataka vršiti analitički i na osnovu realnih ulaznih podataka, u cilju efikasnog praćenja izvršenja finansijskog plana, kao i ispravnog evidentiranja kapitalnih izdataka i realnog izvještavanja svih korisnika finansijskih izvještaja;
26. Odluke o preraspodjeli sredstava Federalnog zavoda donositi uz dosljedno poštivanje odredbi Zakona o budžetima u FBiH;
27. Potrebno je osigurati da se Jedinstveni informacioni sistem Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje (JIS) u što kraćem roku počne primjenjivati, imajući u vidu do sada utrošena finansijska sredstva za implementaciju istog (4.855.194 KM);
28. Potrebno je izvršiti analizu svih kupljenih i isporučenih licenci za potrebe uspostavljanja Jedinstvenog informacionog sistema (JIS -a) u iznosu od 1.640.295 KM, obzirom da je u cijenu uključeno i tekuće održavanje licenci za 1. godinu (357.435 KM) za Jedinstveni informacioni sistem

(JIS) koji još uvijek nije u upotrebi, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere i aktivnosti u cilju zaštite interesa Zavoda;

- 29. Potrebno je da Upravni odbor Federalnog zavoda donese Revidirani Akcioni plan i utvrdi precizne rokove za realizaciju planiranih aktivnosti s ciljem naplate dospjelih kreditnih plasmana i adekvatnog praćenja njegovog izvršenja putem redovnog i sveobuhvatnog izvještavanja od strane menadžmenta Federalnog zavoda;*
- 30. Potrebno je da Federalni zavod, za nadležne organe i institucije, sačini realan Izvještaj o stanju i mogućnosti naplate dospjelih i nenaplaćenih plasmana iz perioda 2002. – 2004. godina, za koje je isti snosio i rizik povrata, a realizacija vršena putem banaka komisionara (23.909.068 KM). Na osnovu konstatovanog stanja utvrditi prijedloge za rješavanje navedenog problema i iste uputiti nadležnim organima i institucijama, u cilju rješavanja istog i donošenja potrebnih odluka od strane Upravnog odbora, odnosno Vlade FBiH;*
- 31. Izvršiti usklađivanje salda glavnice po kreditima plasiranim iz kreditnih revolving linija putem komisionih banaka za pravna i fizička lica iskazanih u knjigovodstva Federalnog zavoda, sa saldima iskazanim u komercijalnim bankama;*
- 32. Godišnji popis u cijelosti izvršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, a naročito u dijelu koji se odnosi na dugoročna potraživanja;*
- 33. Poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja postupanja Razvojne banke FBiH u skladu sa tačkom 10. Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju, u dijelu poduzimanja pravnih radnji protiv svih subjekata – korisnika kredita koji ne ispunjavaju ugovorene obaveze (vraćanje kreditnih sredstava i ostvarivanje efekata zapošljavanja);*
- 34. Potrebno je preispitati opravdanost postojanja kreditne linije za zapošljavanje demobilisanih boraca za čiji plasman sredstava rizik povrata snosi Federalni zavod, kao i mogućnost pripajanja neiskorištenih sredstava namjenskom depozitu kod Razvojne banke FBiH za čiji plasman sredstava rizik snosi Banka, imajući u vidu da su za 64,77 % plasmana iz navedene kreditne linije poduzete pravne radnje za prisilnu naplatu sredstava;*
- 35. Knjigovodstveno evidentirati dospjela a nenaplaćena potraživanja po osnovu izvršenih kreditnih plasmana preduzećima „Konjuh“ d.d. Živinice i „Krivaja – Mobil“ d.o.o. Zavidovići;*
- 36. Poduzeti sve zakonom propisane mjere i aktivnosti kako bi preduzeća „Krivaja – Mobil“ d.o.o. Zavidovići i Konjuh d.d. Živinice ispoštovala sve prihvaćene obaveze u pogledu zadržavanja predviđenog broja zaposlenih radnika i u pogledu izmirenja dospjelih obaveza po odobrenim kreditima. Također je potrebno poduzeti sve neophodne aktivnosti u cilju upisivanja hipoteke nad nekretninama IP „Krivaja“ d.o.o. u stečaju Zavidovići u Zemljišne knjige, a čija imovina je kupljena od strane Ortačke grupe;*
- 37. Potrebno je da Federalni zavod, u skladu sa Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju, podnosi godišnji izvještaj Vladi FBiH o stanju i efektima navedenog Programa i preispita opravdanost postojećih modela kreditiranja. Također je potrebno da se isti izvještaj podnosi i Upravnom odboru, sa kvalitativnom analizom i prijedlozima za rješavanje postojećih problema;*
- 38. Potrebno je preispitati opravdanost uspostavljanja nove kreditne linije iz sredstava depozita kod Razvojne banke FBiH u iznosu od 2.000.000 KM za pokretanje proizvodnje u kompaniji „Kera – Steel- Team“ d.o.o. Mostar, odnosno izvršenih izmjena i dopuna Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanju iz sredstava revolvinga od 17.06.2014. godine, imajući u vidu rezultat izvršene procjene sudskih vještaka nekretnina, mašina, postrojenja i opreme navedenog preduzeća;*
- 39. U saradnji sa ministarstvima koja su bila nosioci implementacije Programa podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi i Intesa Sanpaolo bankom d.d. Sarajevo poduzeti sve mjere kako bi se utvrdilo stvarno stanje izvršenih plasmana prilikom realizacije navedenog programa, te u skladu sa konstatovanim poduzeti sve zakonom propisane mjere i aktivnosti u cilju regulisanja*

statusa potraživanja po dugoročnom depozitu u iznosu od 133.920 KM, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH;

40. Pravovremeno poduzimati aktivnosti na naplati potraživanja po osnovu dodijeljenih sredstava krajnjim korisnicima;

41. Potrebno je da Zavod poduzme sve raspoložive pravne radnje u cilju povrata deponovanih sredstava kod ABS banke (sadašnja Sparkasse d.d.) u iznosu od 459.000 KM, koja su iskorištena u skladu sa ugovorom kao kolateral za naplatu potraživanja od korisnika kredita.

IV. PRILOG
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta za 2014. godinu					
Naziv institucije: Federalni zavod za zapošljavanje					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat 4/2x100
		u predhodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A.PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	35.857.000	36.433.088	37.889.078	2.032.078	105,67
1.Porez na dobit pojedinca i preduzeća					
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate)					
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih org. I druš.za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2.Doprinosi za socijalnu zaštitu	35.857.000	36.433.088	37.889.078	2.032.078	105,67
3.Porezi na plaću i radnu snagu					
4.Porez na imovinu					
5.Domaći porezi na dobra i usluge (zaostale obaveze na osnovu poreza na promet dobara i usluga)					
Porezi na prodaju dobara i usluga, ukupni promet ili dodanu vrijednost					
Porezi na promet posebnih usluga					
Porezi na upotrebu dobara ili na dozvole za korištenje dobara ili za izvođenje aktivnosti					
Ostali porezi na promet proizvoda i usluga (zaostale obaveze)					
6.Porez na dohodak					
7.Prihodi od indirektnih poreza					
8.Ostali porezi					
B.NEPOREZNI PRIHODI (9+10+11)	350.000	306.152	481.102	131.102	137,46
9.Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	240.000	204.166	291.177	51.177	121,32
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija					
Ostali prihodi od imovine	0	139.201	211.733	211.733	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	240.000	64.965	79.158	-160.842	32,98
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	286	286	
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10.Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	110.000	101.986	189.925	79.925	172,66
Administrativne takse					
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse					
Ostale budžetske naknade i takse					
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	2.000	1.850	0	-2.000	0,00
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	65.000	65.921	70.186	5.186	107,98
Neplanirane uplate –prihodi	43.000	34.215	119.739	76.739	278,46
11.Novčane kazne (neporeske prirode)					
C. KAPITALNI PRIMICI (12)					
12.Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava					
Primici od prodaje stalnih sredstava					
Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
Ostali kapitalni primici					
D.TRANSFERI I DONACIJE (13+14+15+16+17)	10.741.800	308.008	724.457	-10.017.343	6,74
13.Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	201.800	22.289	0	-201.800	0,00
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	201.800	22.289	0	-201.800	0,00
14.Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	10.540.000	285.719	724.457	-9.815.543	6,87
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	10.540.000	285.719	724.457	-9.815.543	6,87
15.Donacije					
Donacije					
16.Prihodi po osnovu zaostalih obaveza					
17.Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					

Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
Primljeni kapitalni od ostalih nivoa vlasti					
Primljeni kapitalni transferi od nevladinih izvora					
E. PRIMLJENE OTPLATE DANIH ZAJMOVA I POVRATA UČEŠĆA U KAPITALU (18)	3.005.000	1.361.171	494.053	-2.510.947	16,44
18.Primici od finansijske imovine	3.005.000	1.361.171	494.053	-2.510.947	16,44
Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlade					
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	100.000	46.065	0	-100.000	0,00
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
Povrat od učešća u dionicama javnih preduzeća					
Povrat od učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	2.905.000	1.315.106	494.053	-2.410.947	17,01
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
I. PRIHODI I PRIMICI (A+B+C+D+E)	49.953.800	38.408.419	39.588.689	-10.365.111	79,25

F. TEKUĆI RASHODI (1+2+3+4+5)	55.661.175	33.626.393	33.365.195	-22.295.980	59,94
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.343.400	2.302.937	2.121.680	-221.720	90,54
Bruto plaće i naknade	1.965.000	1.945.445	1.807.985	-157.015	92,01
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	378.400	357.492	313.695	-64.705	82,90
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	207.000	204.899	190.203	-16.797	91,89
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	2.286.400	1.191.271	1.054.443	-1.231.957	46,12
Putni troškovi	64.500	16.875	35.899	-28.601	55,66
Izdaci za energiju	45.000	35.814	32.120	-12.880	71,38
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	55.000	49.326	54.134	-866	98,43
Nabavka materijala i sitnog inventara	50.000	33.736	35.685	-14.315	71,37
Izdaci za usluge prevoza i goriva	18.000	14.915	13.840	-4.160	76,89
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	63.000	4.809	3.928	-59.072	6,23
Izdaci za tekuće održavanje	113.000	31.164	70.835	-42.165	62,69
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	521.000	402.262	389.973	-131.027	74,85
Ugovorene i druge posebne usluge	1.356.900	602.370	418.029	-938.871	30,81
4. Tekući transferi	50.824.375	29.927.287	29.998.868	-20.825.507	59,02
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	19.201.125	22.065.572	18.238.292	-962.833	94,99
Tekući transferi pojedincima	775.550	576.300	214.150	-561.400	27,61
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	2.222.700	394.092	1.074.085	-1.148.615	48,32
Subvencije javnim preduzećima	11.738.834	1.042.161	2.397.433	-9.341.401	20,42
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	16.886.166	5.849.162	8.074.909	-8.811.257	47,82
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inostranstvo					
Drugi tekući transferi					
5. Izdaci za kamate i ostale naknade					
Kamate na pozajmice primljene kroz državu					
Izdaci za inostrane kamate					
Kamate na domaće pozajmljivanje					
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
G. KAPITALNI IZDACI (6+7)	5.130.000	9.978	4.730.765	-399.235	92,22
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	5.130.000	9.978	4.730.765	-399.235	92,22
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada					
Nabavka građevina	500.000	0	0	-500.000	0,00
Nabavka opreme	1.250.000	9.978	1.533.254	283.254	122,66
Nabavka ostalih stalnih sredstava					
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	3.380.000	0	3.197.511	-182.489	94,60
Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
7.Kapitalni transferi					
Kapitalni transferi drugim nivoima vlade					
Kapitalni transferi pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi javnim preduzećima					
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
Kapitalni transferi u inostranstvo					
H. OSTALE ISPLATE (8)	2.703.000	1.389.249	586.294	-2.116.706	21,69
8. Izdaci za finansijsku imovinu	2.703.000	1.389.249	586.294	-2.116.706	21,69
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					

Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja	2.703.000	1.389.249	586.294	-2.116.706	21,69
Pozajmljivanja u inostranstvo					
9. Tekuća rezerva					
II. RASHODI PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA (F+G+H)	63.494.175	35.025.621	38.682.254	-24.811.921	60,92

VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA	-13.540.375	3.382.798	906.436	14.446.811	-6,69
VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA					
Višak rashoda pokriva se:					
a) iz kredita					
b) iz viška prihoda prošlih godina					
c) ostalo					
I. PRIMLJENI KREDITI I ZAJMOVI (10+11)					
10.Primici od dugoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
11.Primici od kratkoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
J. OTPLATE PRIMLJENIH ZAJMOVA I KREDITA					
12.Izdaci za otplate dugova					
Otplate dugova primljenih kroz državu					
Spoljne otplate					
Otplate domaćeg pozajmljivanja					
Otplate unutarnjeg duga					
Otplate duga po izdatim garancijama					
III.FINANSIRANJE (I - J)					

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2014.godinu odobrilo dana 28.02.2015.godine.

**Direktor
Kenan Rešo**

Bilans stanja na dan 31.12.2014. godine			
Naziv institucije: Federalni zavod za zapošljavanje			
Opis	31.12.2013	31.12.2014	Procenat (3/2)
1	2	3	4
A) Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+2+3+4+5)	25.504.204	34.250.119	134,29
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	15.808.247	18.075.912	114,34
2.Vrijednosni papiri	0	192.136	-
3.Kratkoročna potraživanja	3.830.929	1.864.053	48,66
4.Kratkoročni plasmani	459.000	459.000	100,00
5.Kratkoročna razgraničenja	5.406.028	13.659.018	252,66
B) Stalna sredstva (7+10)	62.897.898	67.165.567	106,79
5.Stalna sredstva	5.619.096	10.331.395	183,86
6.Ispravka vrijednosti	3.739.333	3.835.120	102,56
7.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (5-6)	1.879.763	6.496.275	345,59
8.Dugoročni plasmani	61.018.135	60.669.291	99,43
9.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
10.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (8-9)	61.018.135	60.669.291	99,43
UKUPNO AKTIVA:	88.402.102	101.415.685	114,72
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (11+12+13)	10.565.406	17.963.800	170,02
11.Kratkoročne tekuće obaveze	2.078.415	1.650.987	79,43
12.Obaveze prema djelatnicima	189.457	177.328	93,60
13.Kratkoročna razgraničenja	8.297.534	16.135.485	194,46
D) Izvori stalnih sredstava (14+15)	77.836.696	83.451.885	107,21
14.Izvori stalnih sredstava	62.897.898	67.165.567	106,79
15.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	14.938.798	16.286.319	109,02
UKUPNO PASIVA:	88.402.102	101.415.685	114,72

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2014.godine odobrilo dana 28.02.2015.godine

**Direktor
Kenan Rešo**

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
 Period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2014. godine

 Naziv institucije: **Federalni zavod za zapošljavanje**

u KM

Redni broj	Pozicija	Iznos
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 5)	41.061.513
2	Prihodi od poreza	37.889.078
3	Neporezni prihodi	2.447.978
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	724.457
5	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	
6	Kapitalni primici i transferi (7 + 8)	
7	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	
8	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	
9	Finansiranje (od 10 do 12)	494.053
10	Primici od finansijske imovine	494.053
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 6 + 9)	41.555.566
	II NOVČANE ISPLATE	
14	Rashodi (od 15 do 20)	33.970.842
15	Plaće i naknade troškova zaposlenih	2.121.680
16	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	190.203
17	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	613.359
18	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	31.045.600
19	Kapitalni transferi	
20	Izdaci za kamate	
21	Kapitalni izdaci (redni broj 22)	4.730.765
22	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	4.730.765
23	Finansiranje (24 + 25)	586.294
24	Izdaci za finansijsku imovinu	586.294
25	Izdaci za otplate dugova	
26	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (14 + 21 + 23)	39.287.901
27	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 26) ili (26 - 13)	2.267.665
28	SALDO NOVCA NA POČETKU GODINE	15.808.247
29	SALDO NOVCA NA KRAJU GODINE (27 + 28)	18.075.912

Rukovodstvo je Izvještaj o novčanim tokovima na dan 31.12.2014.godine odobrilo dana 28.02.2015.godine

Direktor
Kenan Rešo